

**Strategija sveukupnog razvoja Općine Orle
za razdoblje od 2019. - 2024. g.**

Orle, rujan 2019.

Riječ načelnika

Poštovani,

sa zadovoljstvom vam predstavljamo Strategiju sveukupnog razvoja Općine Orle za razdoblje od 2019. - 2024. g., temeljni dokument gospodarskog i društvenog razvoja naše zajednice u kojemu je jasno napravljen presjek aktualne situacije, sa sadašnjim snagama, slabostima, prijetnjama i prilikama, te istaknuta slika željene situacije u budućnosti, zajedno sa pripadajućim prioritetima, ciljevima, mjerama i projektima koje želimo postići do 2024. godine.

Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju postavljeni su nam visoki kriteriji razvoja, što je ujedno i prilika za Općinu da se nastavi dalje razvijati pritom istodobno njegujući svoje specifičnosti i prepoznatljivi identitet. Razvojna strategija nije samo preduvjet za korištenje sredstava EU fondova za financiranje razvojnih projekata u programskom razdoblju, već je prije svega ključno sredstvo u upravljanju lokalnim i regionalnim razvojem kojeg Europska unija snažno potiče.

Vizija naše Općine do 2024. godine prepoznaje Općinu Orle kao kvalitetnu, ekonomski i socijalno razvijenu zajednicu, koja je stanovnicima ugodna za življenje, poduzetnicima prilika za ulaganje, a turistima privlačna za posjećivanje. Potencijali Općine Orle moraju se iskoristiti u cijelosti, kako u svrhu gospodarskog i turističkog razvoja, tako i u svrhu promocije Općine kao privlačne destinacije i za potencijalne investitore i za turiste, što bi u konačnici imalo pozitivan efekt na cjelokupno gospodarstvo Općine i Županije. Cilj je stvoriti preduvjete i partnerstvo za jačanje gospodarstva, što je moguće ostvariti povećanjem efikasnosti i stavljanjem u funkciju svih raspoloživih ljudskih, materijalnih i financijskih resursa za gospodarski razvoj lokalne zajednice.

Strategija koju vam predstavljamo rezultat je zajedničkog rada i suradnje organizacija i pojedinaca iz javnog, privatnog i civilnog sektora, te kao takva predstavlja zajedničku inicijativu u realizaciji postavljene vizije razvoja Općine. Stoga se ovim putem želim zahvaliti na pomoći i doprinosu svih onih koji su sudjelovali u izradi ovog strateškog dokumenta te ih pozivam na aktivno sudjelovanje u ostvarivanju strateških ciljeva kroz praktične i konkretne aktivnosti, na dobrobit svih mještana Općine.

Ervin Vujica
Načelnik Općine Orle

Sadržaj

1. Uvod.....	5
2. Metodologija	6
3. Uloga i sadržaj lokalne razvojne strategije.....	8
4. Analiza postojećeg stanja.....	11
4.1. Opći podaci	11
4.1.1. Prostorna obilježja	11
4.1.2. Zemljopisni položaj i resursna osnova.....	21
4.2. Stanovništvo - ljudski potencijali	23
4.2.1. Opći demografski pokazatelji	23
4.2.2. Odgoj i obrazovanje	33
4.2.3. Zdravstvena i socijalna zaštita	35
4.2.4. Kulturna baština i sakralni objekti	35
4.2.5. Sport i rekreacija	48
4.2.6. Civilni sektor.....	50
4.3. Gospodarstvo	51
4.3.1. Opća gospodarska kretanja	51
4.3.2. Gospodarska osnova	55
4.3.3. Poljoprivreda.....	56
4.3.4. Turizam	63
4.3.5. Poslovna infrastruktura	65
4.4. Stanje u prostoru i okolišu	65
4.4.1. Prometna infrastruktura.....	65
4.4.2. Primarna infrastruktura – komunalna i energetska	67
4.4.3. Analiza sustava gospodarenja otpadom	70
4.5. Kapaciteti za upravljanje razvojem	77
5. SWOT analiza – kvalitativna ocjena stanja.....	80
6. Strateški okvir za razvoj.....	83
6.1. Vizija	83
6.2. Strateški ciljevi	84
6.3. Razvojni prioriteti i mjere.....	86
6.3.1. Prioriteti i mjere Strateškog cilja 1	86
6.3.2. Prioriteti i mjere Strateškog cilja 2	88
6.3.3. Prioriteti i mjere Strateškog cilja 3	90

6.4. Razrada ciljeva, prioriteta i mjera.....	91
7. Provedba Strategije lokalnog razvoja	112
7.1. Okvir za provedbu - financijski	113
7.2. Okvir za provedbu - institucionalni	113
7.3. Horizontalna načela	114
8. Praćenje provedbe.....	114
9. Vrednovanje strategije lokalnog razvoja	115
9.1. Vrednovanje tijekom provedbe	115
9.2. Vrednovanje nakon provedbe	116
10. Strateška procjena utjecaja na okoliš.....	116
11. Provedbeni dokumenti.....	116
12. Radna skupina i proces izrade Strategije	117
13. Popis tablica	118
14. Popis slika.....	119
15. Popis shema.....	119

1. Uvod

Strategija sveukupnog razvoja Općine Orle predstavlja krovni planski dokument kojim su definirane 5-godišnje smjernice za ekonomski, društveni i infrastrukturni razvoj. Detaljnom analizom trenutnog stanja identificirani su razvojni potencijali Općine te se u svrhu njihovih ispunjenja predlažu razvojni prioriteti i mjere. Prilikom kreiranja razvojnih mjera, uzete su u obzir specifičnosti Općine te su uvaženi i prioriteti razvoja šireg područja zadanih relevantnim strateškim dokumentima na razini Zagrebačke županije i Republike Hrvatske.

Uz horizontalno usklađenje tri ključna razvojna područja (ekonomski, društveni i infrastrukturni sektor) postignuto je i vertikalno usklađenje kojim su se razvojni prioriteti uskladili s preporukama višeg reda. U tom segmentu naročito se analizirala usklađenost sa sektorskim strategijama na nacionalnoj razini i prioritetima operativnih programa za EU fondove koji predstavljaju mogući izvor financiranja pojedinih projektnih prijedloga.

Tijekom izrade ovog razvojnog dokumenta, osim načela integriranosti slijedila su se i načela dobrog upravljanja i strateškog planiranja utemeljenog na održivom razvoju, vidljivosti i participativnosti. S ciljem postizanja uključivosti primijenjeni su instrumenti izravnog uključivanja lokalnog stanovništva organizacijom radnih skupina sa zainteresiranim dionicima na kojima je komentiran sadržaj analize stanja u sektoru gospodarstva, društvenih djelatnosti, zaštite okoliša i infrastrukture te su pripremljene smjernice za osnovne strateške odrednice poput vizije, prioriteta, ciljeva i razvojnih mjera.

U svrhu izrade strategije korištene su službene statistike, strategije i drugi relevantni dokumenti te inputi dionika kroz održane radne skupine. Analiza stanja izrađena je na osnovi sveobuhvatnog primarnog istraživanja tijekom kojeg su prikupljeni podaci od institucija, trgovačkih društava, udruga i ostalih subjekata.

Kao finalni ishod procesa strateškog planiranja koji se odvijao tijekom 2019. godine izrađena je razvojna strategija sa sljedećim elementima:

- 1. Uvod;*
- 2. Metodologija;*
- 3. Uloga i sadržaj lokalne razvojne strategije;*
- 4. Analiza postojećeg stanja;*
- 5. SWOT analiza – kvalitativna ocjena stanja;*

- 6. Strateški okvir za razvoj;*
- 7. Provedba Strategije lokalnog razvoja;*
- 8. Praćenje provedbe;*
- 9. Vrednovanje strategije lokalnog razvoja;*
- 10. Strateška procjena utjecaja na okoliš.*

Pri završetku primarnog i sekundarnog istraživanja uslijedila je obrada podataka te izrada analize stanja čiji su rezultati uvršteni u SWOT matricu (akronimi engleskih riječi: Strengths - snage, Weaknesses - slabosti, Opportunities - prilike, Threats - prijetnje). Ključni nalazi SWOT analize poslužili su kao osnova za dijalog s dionicima te osmišljavanje razvojnih mjera budući da je misao vodilja bila osmisliti projekte kojima se mogu ojačati prednosti područja te iskoristiti vanjske prilike i otkloniti slabosti i prijetnje definirane SWOT-om.

Strateško planiranje je način promišljanja razvoja, odnosno upravljačko sredstvo ili alat koji pomaže da se lokalna samouprava fokusira na razvoj i razvojne prioritete lokalne zajednice, respektirajući pri tome dinamične faktore u okolini i osiguravajući da svi dionici razvoja i poslovanja rade na ostvarivanju postavljenih zajedničkih ciljeva, kao partnerstvo. Za Općinu Orle, kao oruđe planiranja razvoja na lokalnoj razini, Strategija je stoga iznimno značajan dokument u složenom sustavu upravljanja razvojem. Na ovaj način, lokalna razina preuzima odgovornost za svoj doprinos ukupnom gospodarskom i društvenom razvoju zajednice.

2. Metodologija

Metodologija izrade Strategije zasnovana je na detaljnoj i sveobuhvatnoj analizi stanja aspekata ekonomskih i društvenih kretanja, širokom participativnom promišljanju vizije razvoja Općine Orle i strateških odrednica za razvoj, zajedničkom opredjeljenju ključnih aktera za strateške ciljeve i prioritete te jasnom i preciznom definiranju aktivnosti za provedbu strategije u godinama koje slijede. Metodologijom izrade utvrđen je pristup, način i proces izrade te provedbe Strategije razvoja Općine Orle.

I. Principi Strategije

Osnovni principi na kojima počiva Strategija sveukupnog razvoja Općine Orle su sljedeći:

- Strateški pristup;
- Partnerski pristup;
- Istraživački i analitički pristup;
- Pristup kontrole, praćenja (monitoring) i vrednovanja postignutih rezultata.

Strateški pristup

Strateškim pristupom podrazumijeva da se unutar jasno definiranog vremenskog razdoblja utvrđuju ciljevi, prioriteti i mjere za razvoj određenog područja/sektora, na način koji omogućava mjerenje učinaka kroz jasno definirane pokazatelje, kvantitativne i kvalitativne, koji će se primjenjivati u fazi praćenja provedbe strategije i ocjene dostignutih ciljeva/prioriteta.

Partnerski pristup

Strateško planiranje na lokalnoj razini zasnovano je na zajedničkom radu jedinice lokalne samouprave koja, povezana s predstavnicima javnih i privatnih partnera te civilnog/nevladinog sektora, mobilizira resurse svih u postizanju ključnih ciljeva. Upravo zbog toga, članovi Radne skupine koja prikuplja podatke potrebne za izradu Strategije, osobe su koje neposredno doprinose radu i životu na području Općine Orle.

Istraživački i analitički pristup

Ovaj pristup utemeljen je na detaljnoj analizi stanja koja se koristi dostupnim, transparentnim, relevantnim i ažurnim podacima i informacijama i koja na realan način prikazuje gospodarske, demografske, socijalne i ekološke izazove s kojima se područje Općine Orle susreće.

Pristup praćenja i vrednovanja postignutog

U fazi praćenja i evaluacije Strategije, koristit će se kvantitativni i kvalitativni pokazatelji, odnosno, vršit će se komparacija po principu „planirano vs realizirano“, koji će služiti za redefiniranje postojećih ili uvođenje novih mjera koje će voditi ka ostvarenju definiranih strateških ciljeva. Praćenje provedbe strategije vršit će se na godišnjoj osnovi, dok će se vrednovanje strategije vršiti nakon 5 godina provedbe. Vrednovanje učinaka provedbe skupine

mjera tijekom određenog razdoblja treba dati ocjenu o eventualnim izmjenama u provedbenom planu.

II. Radna skupina za izradu Strategije

Za potrebe izrade Strategije, formirana je Radna skupina od 7 članova, pripadnika svih sektora na području Općine, javnog, privatnog i civilnog. Uključivanje u Radnu skupinu predstavnika više razvojnih područja predstavlja dodanu vrijednost u procesu izrade Strategije, budući da oni svojom ekspertizom i poznavanjem situacije u svim područjima razvoja u Općini Orle i izazova, mogu dati značajan doprinos planiranju razvoja na lokalnoj razini.

III. Evaluacija

Tijekom izrade Strategije, Općina Orle je donijela odluku o potrebi za vanjskom evaluacijom dokumenta Strategije i Akcijskog plana, kao njezina pratećeg dokumenta, tzv. ex-ante-evaluacija. Cilj ex-ante evaluacije jest doprinos kvaliteti dokumenta Strategije kroz kritički osvrt stručne osobe izvan sustava Općine Orle na proces izrade, strateški okvir i druga pitanja. Nakon 5 godina provedbe, bit će potrebno provesti vanjsku ocjenu, odnosno evaluaciju provedbe Strategije, kroz tzv. ex-post evaluaciju.

3. Uloga i sadržaj lokalne razvojne strategije

Strateško planiranje gospodarskog razvoja, kako na lokalnoj, tako i na regionalnoj i nacionalnoj razini, predstavlja vrlo važan segment uspješnog upravljanja i ciljanog razvoja sredine, regije, države. Strateško planiranje kao suvremena metodologija u javnom sektoru u Republici Hrvatskoj počeo se intenzivnije koristiti od 2000. godine. U procesima masovnije primjene strateškog planiranja, cjelokupno područje Republike Hrvatske suočilo se s nizom izazova u izradi strateških planova gospodarskog razvoja. Jedan od glavnih izazova svakako se odnosi na potrebu uključivanja šire lokalne zajednice, dakle predstavnika svih sfera pojedinog društva; od civilnog, privatnog i javnog sektora. Proces strateškog planiranja prije svega omogućuje transparentnost i uključivanje svih relevantnih dionika u izradu strateških dokumenata. Jednostavnim rječnikom rečeno, strateško je planiranje svojevrsan alat koji ima za svrhu unaprjeđenje rada i poslovanja određenog područja, odnosno jedinice lokalne samouprave, kroz

definiranje vizije, strateških ciljeva i prioriteta u odnosu na promjenjivost prilika u okolini te uz osiguranje da svi članovi zajednice rade na ostvarivanju postavljenih ciljeva.

Zakonski okvir

U sustavnom pristupu planiranju razvoja nužno je poštivati piramidu strategija, odnosno planova na području Republike Hrvatske koja se sastoji od tri razine djelovanja: državne, regionalne i lokalne razine.

Na državnoj razini izrađuju se razvojne strategije, razvojno-planski dokumenti koji daju okvire i smjernice u kojem pravcu treba graditi budućnost, koji definiraju glavne i prioritetne grane/sektore gospodarstva, odnosno razvojna područja od nacionalnog interesa. Sukladno tome, planiranje razvoja se spušta na niže razine: regija i jedinica lokalne samouprave. Strategija sveukupnog razvoja Općine Orle za razdoblje od 2019. do 2024. godine formalizirana je Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (pročišćeni tekst zakona NN 147/14, 123/17, 118/18 na snazi od 01.01.2019.) koji uređuje ciljeve i načela upravljanja regionalnim razvojem Republike Hrvatske. Cilj je politike regionalnog razvoja Republike Hrvatske, a prema Zakonu o regionalnom razvoju RH pridonijeti društveno-gospodarskom razvoju Republike Hrvatske, u skladu s načelima održivog razvoja, stvaranjem uvjeta koji će svim dijelovima zemlje omogućavati jačanje konkurentnosti i realizaciju vlastitih razvojnih potencijala. Radi postizanja navedenog cilja, politikom regionalnog razvoja posebno se nastoji osigurati: (1) povezanost lokalnih i regionalnih razvojnih potreba s prioritetima razvoja središnje razine te ciljevima Kohezijske politike Europske unije; (2) potpora slabije razvijenim područjima za povećanje i optimalno korištenje vlastitog razvojnog potencijala kroz otklanjanje uzroka razvojnih teškoća/ograničenja i primjenu odgovarajućih mjera za ravnomjeran i održiv razvoj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u pograničnom području; (3) poticanje teritorijalne suradnje te (4) učinkovito korištenje sredstva strukturnih i investicijskih fondova Europske unije namijenjenih regionalnom i urbanom razvoju.

Prilikom pripreme Strategije sveukupnog razvoja Općine Orle za razdoblje od 2019. – 2024. godine vodilo se računa o usklađenosti s postojećim širim razvojnim okvirom, osobito u dijelu utvrđivanja strateških ciljeva i prioriteta koji su konkretizirani na način da slijede opći smjer zadan ciljevima i prioritetima Republike Hrvatske i Europske Unije.

Kako bi se osigurala usklađenost sa strateško - planskom dokumentacijom višeg reda, kod planiranja razvoja Općine Orle u razmatranje su uzeti nacionalni i županijski razvojni dokumenti, te prostorni planovi. Ovaj razvojni dokument usklađen je sa sljedećim dokumentima:

- Strategija Europa 2020;
- Partnerski sporazum;
- Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014-2020;
- Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014-2020;
- Program ruralnog razvoja 2014-2020;
- Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014-2020;
- Strategija razvoja turizma RH do 2020;
- Strategija razvoja poduzetništva za razdoblje 2013. do 2020. godine;
- Strategija razvoja poduzetništva žena u RH 2014-2020;
- Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti Republike Hrvatske (2014. – 2020.);
- Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (pročišćeni tekst zakona NN 147/14, 123/17, 118/18);
- Županijska razvojna strategija Zagrebačke županije do 2020.;
- Strategija razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do 2020. godine;
- Lokalna razvojna strategija LAG-a Zrinska gora – Turopolje 2014. – 2020.;
- Prostorni plan Općine Orle.

Izrada dokumenta Strategije sveukupnog razvoja Općine Orle omogućiti će Općini da odgovori na pitanje u kojem smjeru treba ići razvoj, na koji ga način ostvariti i kakva je realna slika o potrebama svih. Općina Orle je nositelj razvoja lokalne zajednice, ali u izradi svojih dokumenata mora uvažavati instrumente provedbe regionalne politike definirane kroz programe razvoja Zagrebačke županije i širih regija, kao i komunicirati s nižom administrativnom razinom tj. s naseljima i njihovim mjesnim odborima, kako bi se uvažile realne potrebe i koordinirala opća i lokalna polazišta.

4. Analiza postojećeg stanja

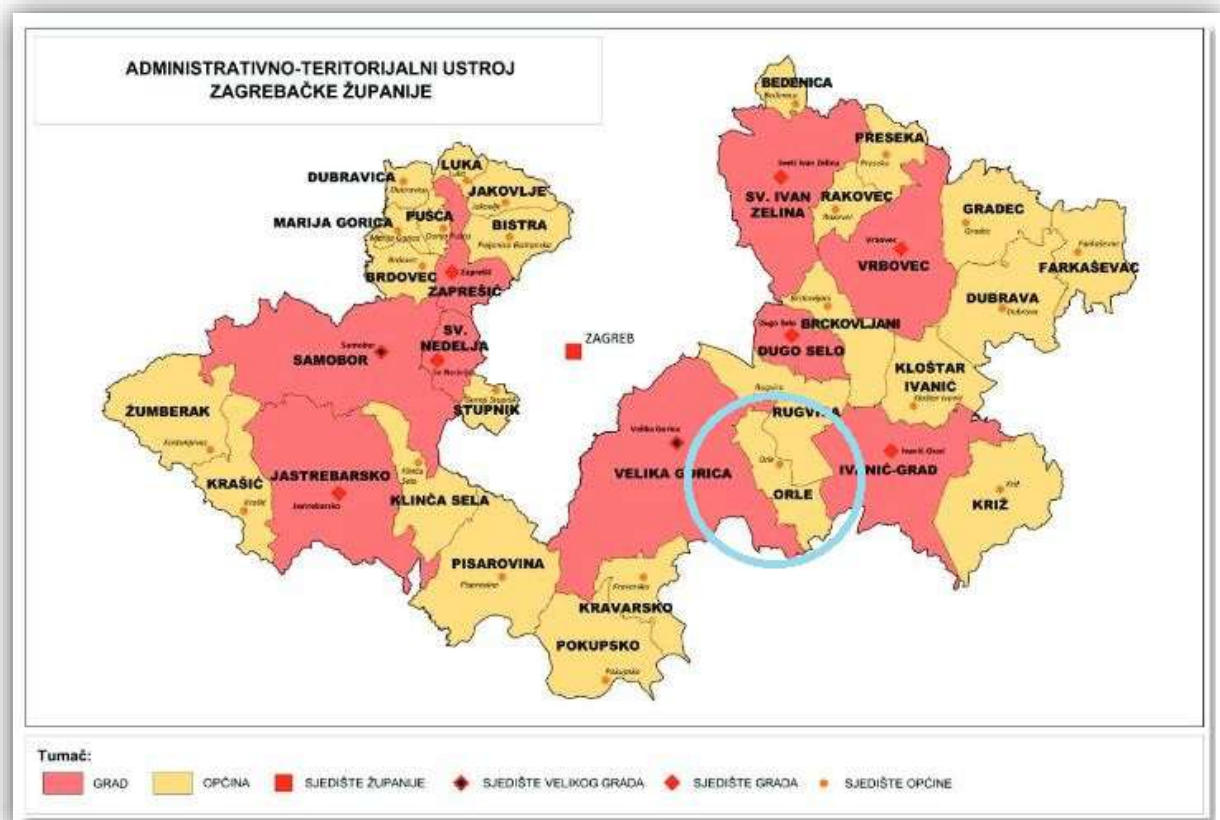
4.1. Opći podaci

4.1.1. Prostorna obilježja

Općina Orle nalazi se na području turopoljske Posavine u Zagrebačkoj županiji, između rijeka Save i Odre, a sastoji se od deset zasebnih naselja: Bukevje, Čret Posavski, Drnek, Obed, Orle, Ruča, Stružec Posavski, Suša, Veleševac i Vrbovo Posavsko.

Prema popisu iz 2011. godine ima 1975 stanovnika, a površina joj je 57.6 km². Općina je ustrojena 1995. godine te je kroz povijest imala razne oblike mjesne samouprave. Stanovništvo Orla se pretežito bavi poljoprivredom i obrtništvom te je prirodno usmjereno na Veliku Goricu i Zagreb.

Slika 1. Smještaj Općine Orle unutar Zagrebačke županije

Izvor: http://zacorda.hr/wp-content/uploads/2017/11/glasnik_29-2017.pdf

Zemljopisno-prirodni čimbenici te bogatstvo materijalne i nematerijalne kulturne baštine predstavljaju veliki potencijal za razvoj raznih oblika turizma. Kraj uz Savu na području turopoljske Posavine bio je nastanjen već u prapovijesno doba, o čemu svjedoče ostatci Reitz-Gayer kulture. O burnim povijesnim stoljećima na turopoljsko-posavskom prostoru svjedoče brojni nalazi iz keltskog, rimskog i srednjovjekovnog razdoblja poput nalaza keltskih i rimskih kaciga te raznog srednjovjekovnog oružja i oruđa između kojih se posebice ističe franciska, franačka bojna sjekira. Cijelo posavsko i turopoljsko područje je zbog svojih prirodnih ljepota i bogatstava kroz prošlost bilo iznimno zanimljivo brojnim narodima, osvajačima i naseljenicima. Od vremena doseljavanja hrvatskih rodova u ranom srednjem vijeku Hrvati čine homogenu potpunu većinu stanovništva turopoljske Posavine. Prema narodnoj predaji Hrvate je iza “visokih gora Karpata” na jadransku obalu (područje drevne Ilirije) početkom sedmog stoljeća dovelo petero braće (Hrvat, Klukas, Lobel, Muhlo i Kosjenc) te dvije sestre (Tuga i Buga).

Orle i brojna posavska naselja spominju se kroz minula stoljeća u brojnim povijesnim spisima, a slavni hrvatski književnik August Šenoa u pripovijesti “Mladi gospodin” spominje nadaleko poznati običaj konjskog proštenja ispred crkve sv. Bartola u Orlu: “Do Save, baš naproti selu Oborovu, stoji za Savskim nasipom među drvećem crkvica sv. Bartola, malena, ali stara, drvena, ali jaka... Na Bartolovu u ranu jesen velika se tu slavi od starine slava kakve nigdje ni u Hrvatskoj, ni širom cijelog Božjeg svijeta nikad vidjeti nećeš...” Na dan svetoga Bartola, 24. kolovoza, Općina Orle slavi i svoj dan.

Od kraja 19. pa do polovice 20. stoljeća Orle su upravno bile općina. Iako su u turopoljskoj Posavini najveća naselja Bukevje i Veleševac koja imaju dugu tradiciju školstva, značajne crkve i drugu infrastrukturu, ipak su Orle postale općinsko središte. Razlog je prostorna razvučenost Općine uz Savu. Bukevje je na početku područja Općine, Veleševac na kraju, a Orle skoro u sredini. Zemljopisni položaj najvažniji je razlog što su Orle, kao malo mjesto, postali jedinica lokalne uprave u turopoljskoj Posavini.

Za vrijeme Austro-Ugarske Monarhije, 1875. godine osniva se Upravni kotar Velika Gorica u sastavu Zagrebačke županije, a kojeg je sačinjavalo sedam upravnih općina: Dubranec, Kravarsko, Novo Čiče, Odra, Orle, Velika Gorica i Vukovina. Upravna općina Orle se pak nadalje dijelila na šest poreznih općina: Bukevje, Bukevski Strmec, Drnek, Ruča, Suša i Veleševac. Među dvanaest rimokatoličkih župa Kotara Velika Gorica bile su i župe Bukevje i

Veleševac na području kojih se prostire Općina Orle. Na području Općine djelovale su tri pučke škole: Bukevje, Orle i Veleševac te poštanski ured.

Slika 2. Narodna nošnja i običaji

Izvor: http://www.opcina-orle.hr/?page_id=9

1952. godine Orle postaju jedna od devet općina u sastavu kotara Velika Gorica, da bi se već 1955. godine stvorila jedinstvena općina Velika Gorica, od Kupe do Save. Zakonom o Zagrebačkoj županiji 1995. godine ustrojeno je područje Zagrebačke županije u čiji sastav ulazi i novoosnovana Općina Orle. Za vrijeme Domovinskog obrambeno-oslobodilačkog rata Posavci Orla su spremno sudjelovali u obrani Domovine, da bi se nakon rata posvetili gospodarskom razvoju te očuvanju kulturno-povijesnih i prirodnih znamenitosti svoga kraja.

Posebna znamenitost Općine su brojni sakralni spomenici te primjerci tradicijskog graditeljstva posavskog kraja. Općina je iznimno bogata brojnim materijalnim i nematerijalnim kulturnim dobrima te izvornom narodnom baštinom svoga stanovništva.

Naselja u Općini Orle

Orle

Orle su općinsko središte u kojem danas djelatnost obavljaju Općina Orle, Matični ured, Hrvatska pošta, Vatrogasna zajednica Općine Orle, Udruga umirovljenika i starijih osoba te političke stranke. Iza općinske zgrade nalazi se nogometno igralište Sportskog društva Orle koje okuplja veliki broj mladih mještana.

Do općinske uprave je zgrada u kojoj se nalaze Dom zdravlja Zagrebačke županije, Ispostava Velika Gorica, Područna ambulanta Orle te stomatolog.

Uz Orle je vezana i priča o Bužanovim dvorima koji se nalaze u samom središtu mjesta, nedaleko od općinske zgrade.

Vlasnik raskošne katnice s drvenim trijemom, s izrezbarenim ornamentima u posavskom stilu, staje te još nekoliko gospodarskih objekata bio je grof Bušić. On je bio upravitelj na imanju veleposjednika, pa je u Orlima uz Savu napravio ladanjski dvor. Kad se imanje veleposjednika Erdődyja razdijelilo, dvore je otkupio Jozo Bužan. U narodu je još i danas ostala priča da Bužan nije otkupio kuću nego da ju je dobio od vlasnika Bušića pod kartaški dug. U dvoru je snimano nekoliko filmova, među ostalim i Dvanaestorica žigosanih.

Mjesto Orle znamenito je također po kapeli sv. Tri Kralja. Kapela je podignuta u romaničkom stilu i najstarija je u veleševčkoj župi. Ispred crkve se održava nadaleko poznato proštenje u čast sv. Bartola s ophodnjom posavskih kočija i konja, tzv. "konjsko proštenje" koje je hrvatski književnik August Šenoa prikazao u pripovijesti "Mladi gospodin".

Slika 3. Krajoblik Općine Orle

Izvor: http://www.opcina-orle.hr/?page_id=12

Bukevje

Bukevje je mjesto bogate prošlosti koje se proteže na površini od 8,90 km², a prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011. godine u Bukevju živi 425 stanovnika u 129 kućanstava. Dobrovoljno vatrogasno društvo je osnovano pred više od stotinjak godina i važan je nositelj

društvenih i kulturnih aktivnosti. U mjestu djeluju još i Kulturno-umjetničko društvo Slavuj te Podružnica umirovljenika i starijih osoba.

Župa sv. Antuna Padovanskog u Bukevju je osnovana 1798. godine, a crkva je podignuta 1870. godine u stilu historicizma. Glavni oltar je posvećen sv. Antunu Padovanskom dok se pored njega nalaze oltari “Prikazanje u hramu” i oltar posvećen sv. Florijanu. Kao i u većini mjesta Općine, i ovdje se na blagdan sv. Antuna održava proštenje. U Bukevju se nalaze i kurije obitelji Zlatarić.

Pučka škola u Bukevju sagrađena je 1860. godine te je jedna od najstarijih na prostoru Zagrebačke županije. Znamenita je i po tome što je jedan od prvih učitelja bio Vinko Bek, utemeljitelj organizirane skrbi za slijepe osobe u Hrvatskoj. Godine 1889. otvorio je Vinko Bek u Bukevju prvi privatni zavod za slijepe i 24. ožujka počeo uspješno podučavati slijepog dječaka Hinka Svobodu iz Samobora.

U Bukevju je Savom sve do pred Drugi svjetski rat prometovala skela u vlasništvu obitelji Zlatarić. Skela je bila građena poput današnjih katamarana. Konstrukciju su činile su dvije lađe koje su nosile teret te su završavale lijepim i složenim rezbarijama. Skelu je kasnije preuzela obitelj Novosel.

Na prostoru Bukevja kao i cijele Posavine snimano je nekoliko znamenitih hrvatskih i stranih filmova.

Slika 4. Naselje Bukevje

Izvor: http://www.opcina-orle.hr/?page_id=12

Selce

Selce je maleno mjesto (zaseok) smješteno pored sela Veleševac, u blizini šume Turopoljski lug. Poznato je po održavanju tradicionalne cjelodnevne lovačke zabave u kolovozu. Na ovoj se manifestaciji okupljaju lovci oko lovačkog doma i organiziraju natjecanja u gađanju glinenih golubova, trčećeg zeca i gađanje zračnom puškom. Osim lovačkih natjecanja organiziraju se i malonogometni turniri. Selcem protječe i rijeka Odra koja je u ljetnim mjesecima omiljeno kupalište lokalnog stanovništva, a u ostalim godišnjim dobima okuplja ribolovce.

Slika 5. Selce

Izvor: http://www.opcina-orle.hr/?page_id=12

Veleševac

Prema narodnoj predaji Veleševac je ime dobio po starom hrvatskom bogu Velesu, Velešu koji je u starohrvatskoj i staroslavenskoj mitologiji bog zemlje, voda i podzemlja, ali i zaštitnik stoke, povezan sa zmajevima, glazbenicima, trgovinom i bogaćenjem.

Veleševac je najveće mjesto u Općini Orle i prostorno i po broju stanovnika, mjesto bogate povijesti i kulturne tradicije koju mještani marljivo i brižno njeguju. Proteže se na površini od 14,03 km², a prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011. godine u Veleševcu živi 430 stanovnika u 170 kućanstava. U turopoljskoj Posavini u Veleševcu je najplodnije zemljište, izuzetno pogodno za poljoprivrednu proizvodnju. Brojne livade i sjenokoše podloga su za razvijeno stočarstvo i mljekarstvo. Blizina Save i Odre pružala je mogućnost ribarstva, a Turopoljski lug lovstva. Stoga je zahvaljujući svome položaju Veleševac krajem 19. i početkom 20. stoljeća bio vrlo napredno i razvijeno mjesto.

Župa sv. Petra u Veleševcu osnovana je 1870. godine, a župna crkva je sagrađena 1871. godine u neogotičkom stilu prema izmijenjenim projektima češkog arhitekta Carla Rziwnatza (Karela

Řivnáča). Uređenje crkve je završeno 1885. godine oslikavanjem koje je povjereno zagrebačkom slikaru i arhitektu Augustu Posiloviću koji je nastojao stvoriti specifičan hrvatski spoj narodnog i gotičkog stila.

Posebna znamenitost crkve je slika “Sv. kralja Zvonimira”, iako ovaj srednjovjekovni hrvatski kralj nikada zapravo nije proglašen svetim. 1993. godine postavljena je nova drvena konstrukcija kape tornja, a obnovljene su i orgulje stradale u Drugom svjetskom ratu. U povodu blagdana sv. Petra 29. lipnja u Veleševcu se održava tradicionalno proštenje.

U samom središtu Veleševca, u pravilnom polukrugu, nalazi se močvarni zaljev – Savišće, predivan savski rukavac. Na istoku, na samom rubu Savišća, je velika obnovljena osnovna škola.

1997. god. osnovan je KUD Glas Posavine koji danas broji preko dvadeset članova, a od 2001. godine nosi ime KUD Veleševac. KUD njeguje izvorne posavske pjesme i plesove, a nastupio je na raznim smotrama folkloru te organizira i vlastitu smotru folkloru pod nazivom Pjesmom i plesom kroz Veleševac. Uz KUD u mjestu još djeluje i dobrovoljno vatrogasno društvo. Uz društveni dom u Veleševcu izgrađeno je i dječje igralište.

Povijest Veleševca vezana je uz plemićku obitelj Thurn i Taxis koja je kod današnje osnovne škole u Veleševcu posjedovala posjed, tzv. Marof. To, sada poljoprivredno zemljište, stanovnici Veleševca i danas zovu „gospodska zemlja“.

Slika 6. Naselje Veleševac

Izvor: http://www.opcina-orle.hr/?page_id=12

Suša

Suša se proteže na površini od 3,52 km², a prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011. godine u Suši živi 113 stanovnika u 43 kućanstva.

U mjestu djeluju Dobrovoljno vatrogasno društvo te Podružnica umirovljenika Suša.

Crkva svetog Vida u Suši sagrađena je 1760. godine, a preseljena je iz Novigrada, privatnog posjeda obitelji Erdődy. Prema narodnoj predaji, crkvice svetog Vida je u početku bila smještena na kraju imanja Novigrada, rukavcu Save čiji ostatci danas dijele Ruču i Sušu. Žitelji sela Ruče i Suša dolazili su na mise u crkvu svetoga Vida te na proštenja i ostale obrede te su pritom neki mještani činili štetu na imanju veleposjednika. Bijesni vlastelin je zbog toga naredio da se kip svetog Vida noću odnese u selo Suša i da se objesi o drvo divljeg kestena. Međutim, crkvena uprava je ubrzo kip vratila u Novigrad. Nakon par godina, iz smjera Lekenika, kroz šumu su došli lopovi i ukrali kip, no vidjevši da kip nije od željeza te da ga neće moći dobro unovčiti, odlučili su ga objesiti na isti onaj kesten na kojeg ga je vlastelin naredio objesiti. Za mještane je to bio siguran znak da sveti Vid više ne želi biti u Novigradu te su odlučili sagraditi crkvu svetog Vida u središtu Suše. Gradnju crkve je pomogao i vlastelin koji se tako riješio prolaza mještana po svome posjedu.

Također je i uz samo ime mjesta Suša vezana narodna predaja koja spominje poznatu bitku hrvatske vojske protiv Turaka kod Siska. Naime, Turci su pretrpjeli težak poraz te se povukli na istok, a svi hrvatski branitelji su bili razvojačeni. Kako su bili iz raznih krajeva, ponuđena im je zemlja na prostoru Posavine za sebe i svoje obitelji. Na prostoru današnjeg sela Suša naselilo se dvadeset obitelji vojnika. Zajedno su iskopali veliki bunar – zdenac po kojemu je i selo prvotno dobilo ime „Zdenčec“. Nakon izvjesnog vremena zdenac je presušio te je nastupila velika suša, i tako je Suša dobila svoje ime.

Slika 7. Znamenitosti Općine Orle

Izvor: <http://www.invest-croatia-zg-county.com/opcine/orle/>

Ruča

Ruča se proteže na površini od 7,23 km², a prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011. godine u Ruči žive 223 stanovnika u 92 kućanstva.

Najpoznatija znamenitost Ruče je kapelica svetog Florijana koja je izgrađena 1930. godine. Kapelicu su izgradili žitelji Ruče, a zastupao ih je Šima Hrenčević, dok je zemljište za gradnju kapelice darovao Josip Kolar Kosturaš.

Godine 1999., na poticaj Dobrovoljnog vatrogasnog društva Ruča, obnovljena je kapelica svetog Florijana te je svečano otvorenje novoobnovljene kapelice održano u nedjelju 5. rujna 1999. godine. Obnovljena je cijela konstrukcija kapelice, zamijenjeni su prozori i vrata te postavljene nove pločice u kapelici.

Čret Posavski

Čret Posavski se proteže na površini od 2,92 km², a prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011. godine u Čretu Posavskom živi 91 stanovnik u 28 kućanstava.

Drnek

Drnek se proteže na površini od 7,25 km², a prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011. godine u Drneku živi 308 stanovnika u 113 kućanstava.

U Drnku se nalazi kapelica Gospe Lurdske, a 2013. godine izgrađen je i novi društveni i vatrogasni dom. Među najaktivnijim udrugama u mjesnom odboru je Udruga umirovljenika i starijih osoba Općine Orle.

Obed

Obed se proteže na površini od 3,25 km², a prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011. godine u Obedu živi 51 stanovnika u 18 kućanstava. U Obedu se nalazi kapelica Presvetog Srca Isusovog.

Stružec Posavski

Stružec Posavski se proteže na površini od 3,14 km², a prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011. godine u Stručcu Posavskom živi 75 stanovnika u 23 kućanstva. U Stručcu Posavskom također se nalazi i Seljački dom koji je nedavno obnovljen.

Vrbovo Posavsko

Vrbovo Posavsko se proteže na površini od 4,32 km², a prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011. godine u Vrbovu Posavskom žive 152 stanovnika u 57 kućanstava.

U Vrbovu se nalazi kapelica svete Obitelji, a nekada je bilo poznato kao jako obrtničko središte.¹

¹Izvor: <http://www.opcina-orle.hr/>

4.1.2. Zemljopisni položaj i resursna osnova

Položaj

Općina Orle smještena je u jugoistočnom dijelu Zagrebačke županije, te površinom od 57,61 km² zauzima njenih 1,9 %. Područje Općine Orle graniči na sjeveroistoku s Općinom Rugvica, na istoku s gradom Ivanić Gradom, na zapadu s gradom Velika Gorica i na jugu sa Sisačko-moslavačkom županijom. Prostor Općine Orle je uglavnom dolina Save s jedne strane i Odre s druge. Cijela Općina ima nizinski karakter.

Slika 8. Položaj Općine Orle

Izvor: http://www.opcina-orle.hr/?page_id=9

Klima

Glavna obilježja klime ovog prostora uklapaju se u opće klimatske uvjete zapadnog dijela Panonske nizine. To je umjereno topla kišna klima u kojoj nema suhog razdoblja tijekom godine i oborine su jednako razdijeljene na cijelu godinu. Najsušni dio godine javlja se u hladno godišnje doba. Najvažniji utjecaj na klimu imaju rijeke Sava i Odra.

Krajolik

Područje koje zauzima Općina Orle je nizinsko područje jugoistočnog dijela Turopolja prekriveno oranicama i hrastovim šumama Turopoljskog luga. Prostorne međe su mu na istoku rijeka Sava, a na zapadu Odra. Na jugu graniči s prostornom cjelinom Sisačke Posavine. Turopolje je dio Posavine između Save i Vukomeričkih gorica kao velika aluvijalna ravnica koja prelazi u brežuljkasti teren Vukomeričkih gorica. Po sredini Turopolja teče rijeka Odra s pritokom Lomnicom, a istočna mu je granica rijeka Sava.

Šume

Područje Općine Orle karakteriziraju nizinski (ravničarski) i dolinski (kontinentski) šumski pojasevi. Prevladavajuća šumska vegetacija u ovakvim šumama su poluvlažne i vlažne šume i šikare (šume hrasta lužnjaka, jošici i dr.), odnosno šumostepe, različite mezofilne i mezotermne šume (šume hrasta kitnjaka, sladuna i cera, bukove i ostale bjelogorične šume i šikare).

Tlo

Područje Općine je aluvijalna nizina Save i Odre. Tlo je pogodno za ratarsku proizvodnju i uglavnom je najvišeg boniteta. Dio koji to nije je nižeg ranga. Reljefna struktura područja Općine sastoji se od niskih ravničarskih što osigurava neometano gospodarsko iskorištavanje i uvođenje infrastrukture. Cijeli dio područja zauzima nekoherentno tlo. U cijeloj Općini nema područja pojačane erozije.

Na području Općine Orle prisutne su sljedeće prostorne kategorije korištenja zemljišta:

- P1 (osobito vrijedna obradiva tla);
- P3 (ostala obradiva tla);

- PŠ ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište;
- Male površine šuma gospodarske namjene.

4.2. Stanovništvo - ljudski potencijali

4.2.1. Opći demografski pokazatelji

Stanovništvo

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine vidljivo je da je na području Općine Orle bilo evidentirano 1.975 stanovnika, od čega 941 osoba muškog i 1.034 osobe ženskog spola. Najviše stanovnika ima naselje Veleševac (430), Bukevje (425) i Drnek (308). Iz povijesnih podataka o broju stanovnika vidljiv je stalni pad broja stanovnika na području Općine Orle od 1.910 godine. Unutar dva popisa 2011/2001 stanovništvo se smanjilo za 7,92 % s 2.145 stanovnika evidentiranih 2001. godine na 1.975 stanovnika evidentiranih 2011. godine.

U nastavku slijede prikazi stanovništva prema starosti i spolu po naseljima u Općini Orle (popis 2011.), stanovništva starog 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi, starosti i spolu (popis 2011.), broja zaposlenih prema zanimanju, starosti i spolu (popis 2011.), broja zaposlenih prema područjima djelatnosti, starosti i spolu, (popis 2011.) te prikaz stanovništva prema glavnim izvorima sredstava za život i spolu, (popis 2011.) za područje Općine Orle.

Tablica 1. Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima, popis 2011.

Ime naselja	Spol	Ukupno	Starost																			
			0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95 i više
UKUPNO	sv.	1.975	104	83	98	115	134	114	125	113	114	160	149	145	121	111	110	98	51	24	6	-
UKUPNO	m	941	47	37	50	63	65	62	71	61	55	80	81	64	64	51	43	26	17	2	2	-
UKUPNO	ž	1034	57	46	48	52	69	52	54	52	59	80	68	81	57	60	67	72	34	22	4	-
Bukevje	sv.	425	24	22	24	25	25	24	29	30	25	27	30	37	28	21	24	14	9	6	1	-
Čret Posavski	sv.	91	9	6	4	6	13	6	5	6	7	9	5	8	1	4	1	1	-	-	-	-
Drnek	sv.	308	15	13	11	20	31	19	20	16	12	34	29	17	21	14	11	17	6	1	1	-
Obed	sv.	51	4	-	4	1	3	2	5	2	1	5	2	7	2	2	3	4	4	-	-	-
Orle	sv.	107	11	8	5	11	8	7	1	6	8	8	9	4	4	6	3	2	3	3	-	-
Ruča	sv.	223	8	5	11	13	15	11	17	9	12	19	16	16	17	20	13	14	4	3	-	-
Stružec Posavski	sv.	75	2	4	5	3	3	7	6	5	5	4	3	5	2	6	8	5	2	-	-	-
Suša	sv.	113	8	5	6	5	6	3	12	4	3	8	8	8	7	5	7	7	7	3	1	-
Veleševac	sv.	430	15	16	22	21	23	29	21	24	25	38	37	31	30	21	34	26	10	5	2	-
Vrbovo Posavsko	sv.	152	8	4	6	10	7	6	9	11	16	8	10	12	9	12	6	8	6	3	1	-

Izvor: Državni zavod za statistiku, https://www.dzs.hr/Hrv/censuses/census2011/results/htm/H01_01_01/h01_01_01_zup01_5428.html

Tablica 2. Stanovništvo staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi, starosti i spolu, popis 2011.

	Starost	Spol	Ukupno	Bez škole	1 - 3 razreda osnovne škole	4 - 7 razreda osnovne škole	Osnovna škola	Srednja škola ¹⁾	Visoko obrazovanje				Nepoznato
									Svega	Stručni studij ²⁾	Sveučilišni studij ³⁾	Doktorat znanosti	
Općina Orle	Ukupno	sv.	1.690	36	13	95	670	795	70	38	32	-	11
		m	807	9	4	24	279	456	29	16	13	-	6
		ž	883	27	9	71	391	339	41	22	19	-	5
15-19	sv.	sv.	115	-	1	5	80	29	-	-	-	-	-
		m	63	-	-	1	46	16	-	-	-	-	-
		ž	52	-	1	4	34	13	-	-	-	-	-
20-24	sv.	sv.	134	6	-	-	16	108	4	-	4	-	-
		m	65	3	-	-	7	53	2	-	2	-	-
		ž	69	3	-	-	9	55	2	-	2	-	-
25-29	sv.	sv.	114	3	1	-	6	90	12	4	8	-	2
		m	62	1	1	-	6	49	4	1	3	-	1
		ž	52	2	-	-	-	41	8	3	5	-	1
30-34	sv.	sv.	125	-	2	-	22	86	15	11	4	-	-
		m	71	-	1	-	12	52	6	5	1	-	-
		ž	54	-	1	-	10	34	9	6	3	-	-
35-39	sv.	sv.	113	-	-	-	26	79	6	3	3	-	2
		m	61	-	-	-	13	44	2	1	1	-	2
		ž	52	-	-	-	13	35	4	2	2	-	-
40-44	sv.	sv.	114	-	-	-	38	69	7	3	4	-	-
		m	55	-	-	-	15	36	4	1	3	-	-
		ž	59	-	-	-	23	33	3	2	1	-	-

1) Obuhvaćene su sve srednje škole – industrijske i obrtničke strukovne škole, škole za zanimanje, škole za KV i VKV radnike, tehničke i srodne strukovne škole i gimnazije.

2) Obuhvaćene su sve više škole, I. (VI.) stupnjevi fakulteta te stručni studiji po Bologni.

3) Obuhvaćeni su svi fakulteti, umjetničke akademije, svi sveučilišni studiji po Bologni te magistarski znanstveni, stručni i umjetnički studij.

45-49	sv.	160	2	-	1	43	101	11	6	5	-	2
	m	80	1	-	-	22	53	3	1	2	-	1
	ž	80	1	-	1	21	48	8	5	3	-	1
50-54	sv.	149	3	-	1	53	86	5	2	3	-	1
	m	81	-	-	1	25	51	3	2	1	-	1
	ž	68	3	-	-	28	35	2	-	2	-	-
55-59	sv.	145	3	-	5	69	62	5	5	-	-	1
	m	64	1	-	-	23	37	3	3	-	-	-
	ž	81	2	-	5	46	25	2	2	-	-	1
60-64	sv.	121	-	-	4	74	42	1	-	1	-	-
	m	64	-	-	1	30	33	-	-	-	-	-
	ž	57	-	-	3	44	9	1	-	1	-	-
65-69	sv.	111	3	-	11	66	28	2	2	-	-	1
	m	51	1	-	1	28	20	1	1	-	-	-
	ž	60	2	-	10	38	8	1	1	-	-	1
70-74	sv.	110	1	1	19	75	11	2	2	-	-	1
	m	43	-	1	8	24	9	1	1	-	-	-
	ž	67	1	-	11	51	2	1	1	-	-	1
75 i više	sv.	179	15	8	49	102	4	-	-	-	-	1
	m	47	2	1	12	28	3	-	-	-	-	1
	ž	132	13	7	37	74	1	-	-	-	-	-

Izvor: Državni zavod za statistiku, https://www.dzs.hr/Hrv/censuses/census2011/results/htm/h01_01_32/h01_01_32_zup01_5428.html

Tablica 3. Zaposleni prema zanimanju, starosti i spolu, popis 2011.

Zanimanje		Spol	Ukupno	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65 i više
Općina Orle	Ukupno	sv.	639	10	62	77	83	76	81	97	84	43	17	9
		m	372	5	38	45	55	44	39	49	49	31	11	6
		ž	267	5	24	32	28	32	42	48	35	12	6	3
Zakonodavci, dužnosnici i direktori		sv.	14	-	-	-	-	3	3	2	4	1	1	-
		m	10	-	-	-	-	2	2	1	3	1	1	-
		ž	4	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-
Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci		sv.	32	-	1	9	7	4	4	5	1	-	-	1
		m	12	-	-	2	2	2	3	2	-	-	-	1
		ž	20	-	1	7	5	2	1	3	1	-	-	-
Tehničari i stručni suradnici		sv.	58	-	1	8	14	9	6	12	4	4	-	-
		m	30	-	-	6	5	4	4	6	4	1	-	-
		ž	28	-	1	2	9	5	2	6	-	3	-	-
Administrativni službenici		sv.	63	-	10	9	5	6	11	9	8	4	1	-
		m	25	-	6	3	2	1	4	5	1	2	1	-
		ž	38	-	4	6	3	5	7	4	7	2	-	-
Uslužna i trgovačka zanimanja		sv.	138	5	17	21	12	14	18	21	21	6	3	-
		m	43	1	5	7	7	3	3	3	8	4	2	-
		ž	95	4	12	14	5	11	15	18	13	2	1	-
Poljoprivrednici, šumari, ribari i lovci		sv.	49	1	1	1	2	3	6	8	8	7	6	6
		m	32	1	1	1	2	2	2	7	3	6	3	4
		ž	17	-	-	-	-	1	4	1	5	1	3	2

Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	sv.	114	2	16	15	19	10	12	15	15	5	4	1
	m	100	2	14	14	17	8	9	14	13	5	3	1
	ž	14	-	2	1	2	2	3	1	2	-	1	-
Rukovatelji postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda	sv.	73	-	9	6	9	13	10	9	9	7	1	-
	m	63	-	8	6	9	10	9	6	7	7	1	-
	ž	10	-	1	-	-	3	1	3	2	-	-	-
Jednostavna zanimanja	sv.	85	1	5	7	14	9	11	15	14	8	1	-
	m	48	1	2	5	10	7	3	5	10	5	-	-
	ž	37	-	3	2	4	2	8	10	4	3	1	-
Vojna zanimanja	sv.	6	-	2	1	-	3	-	-	-	-	-	-
	m	6	-	2	1	-	3	-	-	-	-	-	-
	ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nepoznato	sv.	7	1	-	-	1	2	-	1	-	1	-	1
	m	3	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-
	ž	4	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1

Izvor: Državni zavod za statistiku, https://www.dzs.hr/Hrv/censuses/census2011/results/h01_01_42/h01_01_42_zup01_5428.html

Tablica 4. Zaposleni prema područjima djelatnosti, starosti i spolu, popis 2011.

Područje djelatnosti		Spol	Ukupno	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65 i više
Općina Orle	Ukupno	sv.	639	10	62	77	83	76	81	97	84	43	17	9
		m	372	5	38	45	55	44	39	49	49	31	11	6
		ž	267	5	24	32	28	32	42	48	35	12	6	3
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo		sv.	57	1	2	3	3	5	7	8	8	7	7	6
		m	34	1	1	3	2	3	2	7	3	5	3	4
		ž	23	-	1	-	1	2	5	1	5	2	4	2
B Rudarstvo i vađenje		sv.	4	-	-	-	-	1	2	-	-	1	-	-
		m	4	-	-	-	-	1	2	-	-	1	-	-
		ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C Prerađivačka industrija		sv.	77	-	7	7	16	15	7	11	10	3	-	1
		m	54	-	5	5	16	8	4	7	5	3	-	1
		ž	23	-	2	2	-	7	3	4	5	-	-	-
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija		sv.	4	-	-	-	-	-	1	3	-	-	-	-
		m	4	-	-	-	-	-	1	3	-	-	-	-
		ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
E Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša		sv.	14	-	-	-	2	2	2	3	1	3	1	-
		m	13	-	-	-	1	2	2	3	1	3	1	-
		ž	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
F Građevinarstvo		sv.	89	1	7	13	12	7	13	12	13	8	3	-
		m	84	1	7	13	10	7	11	12	13	7	3	-
		ž	5	-	-	-	2	-	2	-	-	1	-	-
G Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala		sv.	123	3	20	18	15	14	20	16	12	5	-	-
		m	63	2	10	11	12	7	7	4	6	4	-	-
		ž	60	1	10	7	3	7	13	12	6	1	-	-

H Prijevoz i skladištenje	sv.	39	1	6	-	3	2	3	9	10	4	1	-
	m	31	1	6	-	3	2	3	5	8	3	1	-
	ž	8	-	1	-	-	-	-	4	2	1	-	-
I Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	sv.	30	1	7	3	4	4	4	7	-	-	-	-
	m	5	-	3	1	1	-	-	-	-	-	-	-
	ž	25	1	4	2	3	4	4	7	-	-	-	-
J Informacije i komunikacije	sv.	5	-	-	1	2	1	-	-	1	-	-	-
	m	4	-	-	1	1	1	-	-	1	-	-	-
	ž	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	sv.	11	-	-	3	3	2	2	-	1	-	-	-
	m	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
	ž	10	-	-	2	3	2	2	-	1	-	-	-
L Poslovanje nekretninama	sv.	3	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-
	m	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ž	3	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	sv.	20	-	1	3	6	1	2	3	3	1	-	-
	m	6	-	-	-	2	1	-	1	2	-	-	-
	ž	14	-	1	3	4	-	2	2	1	1	-	-
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	sv.	31	-	3	1	6	2	1	6	9	2	1	-
	m	12	-	1	-	3	1	-	-	5	1	1	-
	ž	19	-	2	1	3	1	1	6	4	1	-	-
O Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	sv.	55	-	7	6	6	11	8	6	7	2	2	-
	m	38	-	6	4	4	7	6	5	2	2	2	-
	ž	17	-	1	2	2	4	2	1	5	-	-	-

P Obrazovanje	sv.	28	-	1	6	1	1	3	6	6	3	1	-
	m	3	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-
	ž	25	-	1	6	1	1	3	6	4	2	1	-
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	sv.	21	-	1	3	4	4	2	4	1	2	-	-
	m	2	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
	ž	19	-	1	2	4	3	2	4	1	2	-	-
R Umjetnost, zabava i rekreacija	sv.	3	-	-	1	-	-	-	1	1	-	-	-
	m	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
	ž	2	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-
S Ostale uslužne djelatnosti	sv.	19	2	-	6	-	3	2	2	1	1	1	1
	m	11	-	-	4	-	2	1	2	-	1	-	1
	ž	8	2	-	2	-	1	1	-	1	-	1	-
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavca, djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	sv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	m	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
U Djelatnost izvanteritorijalnih organizacija i tijela	sv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	m	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ž	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nepoznato	sv.	6	1	-	2	-	1	-	-	-	1	-	1
	m	2	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
	ž	4	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1

Izvor: Državni zavod za statistiku, https://www.dzs.hr/Hrv/censuses/census2011/results/htm/h01_01_43/h01_01_43_zup01_5428.html

Tablica 5. Stanovništvo prema glavnim izvorima sredstava za život i spolu, popis 2011.

Općina Orle	Spol	Ukupno	Prihodi od stalnog rada	Prihodi od povremenog rada	Prihodi od poljoprivrede	Starosna mirovina	Ostale mirovine	Prihodi od imovine	Socijalne naknade	Ostali prihodi	Povremena potpora drugih	Bez prihoda	Nepoznato
	sv.	1975	583	55	61	255	246	-	62	50	28	681	9
	m	941	339	41	38	138	84	-	26	28	12	262	5
	ž	1034	244	14	23	117	162	-	36	22	16	419	4

Izvor: Državni zavod za statistiku, https://www.dzs.hr/Hrv/censuses/census2011/results/htm/h01_01_47/h01_01_47_zup01.htm

4.2.2. Odgoj i obrazovanje

Predškolski odgoj i obrazovanje

U dvije Područne škole Općine Orle organiziran je Program rada predškole za djecu u godini prije polaska u osnovnu školu, a koji obuhvaća cjeloviti, kontinuirani razvojni program kojim se potiče sveukupni razvoj djeteta i koji priprema dijete za polazak u školu. Trajanje programa je 8 mjeseci i to od početka listopada do kraja svibnja tekuće pedagoške godine. Program predškole traje 250 sati.

Na području Općine Orle ne postoji vrtić, a zbog udaljenosti ne postoji mogućnost prihvata djece u najbliži dječji vrtić.

Slika 9. Područna škola u Bukevju

Izvor: <https://cityportal.hr/foto-podrucna-skola-bukevje-nakon-156-godina-rada-dobila-racunala/>

U budućnosti je u planu izgradnja i opremanje dječjeg vrtića u Orlima kako bi se poboljšala demografska i socijalna slika ovog područja, te osigurali potrebni preduvjeti za daljnji razvoj, naseljenost i stvaranje boljih životnih uvjeta u Općini. Time bi se osigurali adekvatni uvjeti za

djecu predškolske dobi s područja Općine i okolice sukladno svim pedagoškim i zakonskim standardima.

Osnovnoškolsko obrazovanje

Grad Velika Gorica osnivač je Osnovne škole Novo Čiče sa sjedištem u Novom Čiču, Trg Antuna Cvetkovića 27. Škola ima dvije područne škole koji se nalaze na području Općine Orle i to:

1. Područna škola Bukevje od 1. do 4. razreda. Područna škola nalazi se u Bukevju, Bukevje 59;
2. Područna škola Veleševac od 1. do 4. razreda. Područna škola nalazi se u Veleševcu, Veleševac 79.

Slika 10. Područna škola u Veleševcu

Izvor: <https://mapio.net/pic/p-20653071/>

Srednjoškolsko obrazovanje

Na području Općine Orle ne postoji niti jedna srednja škola.

Visokoškolsko obrazovanje

U Općini Orle ne postoji niti jedna visokoobrazovna institucija.

4.2.3. Zdravstvena i socijalna zaštita

Dom zdravlja Zagrebačke županije

Osnovna djelatnost Doma zdravlja je osiguravanje primarne i dijela specijalističko – konzilijarne zdravstvene zaštite na području Zagrebačke županije. Zbog zemljopisne specifičnosti djelatnost se obavlja u 8 Ispostava, te u 48 područnih ambulanti.

Do općinske uprave Općine Orle smještena je zgrada u kojoj se nalaze Dom zdravlja Zagrebačke županije, Ispostava Velika Gorica, Područna ambulanta Orle i stomatolog.

4.2.4. Kulturna baština i sakralni objekti

Narodna baština

Baština Bartolovsko proštenje

Višestoljetna tradicija Bartolovskog proštenja ispred crkve sv. Tri Kralja u Orlima jedan je od najpoznatijih znamenja Općine Orle te cijele turopoljske Posavine. Blagdan svetog Bartolomeja je 24. kolovoza te se na prvu nedjelju poslije održava ova poznata manifestacija u kojoj središnje mjesto zauzima ophod posavskih konja i kola te se stoga to proštenje naziva i konjsko proštenje. Posavski konji su kroz povijest zauzimali izuzetno važno mjesto u životu stanovnika ovih krajeva te se njihova uloga u svakodnevnom životu svojih vlasnika očitovala i kroz ovo proštenje. Po tradiciji na blagdan svetog Bartola vršilo se blagoslivljanje konja, a danas na taj dan, 24. kolovoza, Općina Orle slavi i svoj dan.

Tradicija konjskog proštenja nekada se u mnogo većem obimu održavala na Bartolovo, ali i također na sv. Tri Kralja u kapelici u Orlima. a Bartolovo bi župnik iz Veleševca, rano ujutro, jašući na konju kretao prema Orlima. Njemu bi se pridružili konjanici iz okolnih sela, a ostali hodočasnici sa ženama i djecom su se vozili na kolima. U isto vrijeme, s druge strane su dolazili hodočasnici na kolima i konjima od Bukevja i Kravarskog. Na konjskom proštenju znalo se nekada skupiti više stotina konjanika i zaprega iz cijeloga kraja te preko Save. Nakon mise običaj je bio tri puta obilaziti oko crkve na konjima.

Slavni hrvatski književnik August Šenoa u svojoj pripovijesti “Mladi gospodin” opisuje običaj konjskog proštenja ispred crkve sv. Bartola u Orlu: “Do Save, baš naproti selu Oborovu, stoji za Savskim nasipom među drvećem crkva sv. Bartola, malena, ali stara, drvena, ali jaka... Na Bartolovu u ranu jesen velika se tu slavi od starine slava kakve nigdje ni u Hrvatskoj, ni širom cijelog Božjeg svijeta nikad vidjeti nećeš...” Priča je prvi puta tiskana 1875. godine, a opisani događaj se zbio 30 godina ranije.

Slika 11. Dan sv. Bartola u Općini Orle

Izvor: <https://www.opcina-orle.hr/?p=3184>

Narodna nošnja

Na tradicionalnoj posavskoj narodnoj nošnji prevladavaju crvena i bijela boja, a izvorne nošnje su tkane, odnosno rađene na tkalačkom stanu te svaka od njih, umijećem potrebnim za izradu te bogatstvom ukrasa, predstavlja malo umjetničko djelo. Nošnja se sastoji od više dijelova: opleća, zaslona i rubače koja pokriva gornji i donji dio tijela. Na nogama se nose obojci i posavski opanci, dok je glava djevojaka i snaha prekrivena poculicom i halbicom. Muška nošnja se sastoji od gaća (hlača), lajbeka (prsluka), košulje, opanaka ili čizama, te škrlaka (šešira). Na muškoj narodnoj nošnji prevladavaju crna i bijela boja.

Posavska oglavlja (poculice, kapice, halbice i peče) jedan su od najzanimljivijih dijelova ženske narodne nošnje. Ukrašavanju i izradi oglavlja posvećivana je posebna pozornost. Najčešći motiv je cvjetna kitica, manje ili više stilizirana ili čak geometrizirana te se kao motiv razvila u bezbroj inačica. U vezu prevladava crvena boja – znak mladosti, veselja, plodnosti, boja koja privlači sreću i štiti od uroka, zatim žuta – sunčana, zelena, plava i crna.

Za žene zrelije dobi koristile su se zagasitije boje, a bijela boja određena je za starost i žalost, kao i za neke druge prigode. Za vrijeme Korizme, Tijelova, na Veliki petak i Bijelu nedjelju, kao i za opelivanje, u vezu nije smjelo biti crvene boje. Mlada snaha nakon vjenčanja i roditelja nakon poroda, odlazile su u crkvu na opelivanje – opelivanje – molitvu i blagoslov – običaj koji je, prema narodnom vjerovanju, predstavljao zaštitu za plodnost i boljitak u životu.

Slika 12. Narodna nošnja

Izvor: http://www.opcina-orle.hr/?page_id=1460

Ukras na oglavlju može biti izvezen tkanjem na tkalačkom stanu raznim tehnikama ili vezen – našivan rukom – raznim bodovima, svilom, vunom, mulineom, pamukom ili pismom – crvenim pamučnim manufakturnim koncem. Razvio se i posebni bod izvođenja veza rukom zvan pečki vez. Predloške za izradu motiva, fela – muštra ispisivale su žene nadarene za to, bilo prema nekom predlošku ili iz glave koristeći se svojom maštom, dajući feli naziv prema uzorku (šipkovače, grginke, narezane rože i sl.). Fele se razlikuju od sela do sela iako svuda nose isto ime. Razlikuju se po kompoziciji motiva, tehnicama izrade ili boji veza, a tome svakako pridonosi i želja za isticanjem i posebnosti. Time svaki izvezeni predmet postaje jedinstveni unikat. Ukupnost ljepote i složenosti posavskih narodnih nošnji te umijeća izrade koje se prenosilo s koljena na koljeno predstavljaju važan dio hrvatske kulturne baštine.

Običaji i vjerovanja

Cijeli posavski kraj obilježava bogatstvo etnografskih i folklornih zanimljivosti te mnoštvo tradicionalnih narodnih običaja, predaja i vjerovanja. Duboko ukorijenjeni u duh zemlje na kojoj su odrastali, okruženi tajanstvenim drevnim šumama, skrivenim gajevima i moćnim

rijekama, srasli s vjerom u kojoj su odgajani, ali i odjecima pradavnih priča i mitova, Posavci brižno njeguju i gaje svoju tradiciju i izvornu hrvatsku baštinu.

Vjerski blagdani zauzimali su iznimno važnu ulogu u životu svakog Posavca, pa stoga nije čudno da je upravo uz slavljenje blagdana vezano i mnoštvo običaja i rituala. Božić kao jedan od dva najveća kršćanska blagdana bio je, i jest, prožet tradicijom. Na Badnjak se u Posavini postilo, jele su se suhe šljive, kruške te ostala posna hrana. Pečenke, gibanice, makaruni pečeni u krušnoj peći pripremali su se za Božićnu gozbu. Na Badnju večer gospodar kuće unosio je u kuću slamu, a potom makarun i svijeću. Nakon toga svi su ukućani pokleknuli oko slame i pomolili se. Gospodarica je izvukla jednu slamku i zaželjela da tako visoko bude konoplje, a zatim još jednu koja je predstavljala visinu lana. Djeca su tada razbacivala slamu naokolo i na njoj se bacala i igrala željno iščekujući kićenje bora jabukama, orasima, licitarskim kolačićima i sl.

Na Badnjak je stol bio postavljen tako da su žitarice bile poslagane u obliku križa, a između njih je bio i poneki novčić kao simbol plodnosti i bogatstva. Na to je bio postavljen poseban stolnjak koji se nije uzimao sve do blagdana sv. Ivana, kada se iznosila slama iz kuće i stavljala po voćkama. Nakon večere odlazilo se na polnoćku u skupinama u narodnim nošnjama. Mladići su sa sobom nosili božićnice (jabuke) koje su darivali djevojkama.

Kršćanstvo, kao prevladavajuća europska religija, je kroz stoljeća prihvatilo i u novom kršćanskom duhu preoblikovalo mnoštvo drevnih europskih, a u hrvatskom slučaju staroslavenskih tj. starohrvatskih običaja i vjerovanja. Kroz stoljeća u narodu su i dalje živjela vjerovanja u razna mitološka bića poput vila dok su karakteristike drevnih božanstava neki puta prenesene na kršćanske svece kao što je slučaj sa svetim Ilijom koji je poistovjećen sa starohrvatskim bogom Perunom, gospodarom munja, gromova i oluja. Stoga je Ilija često puta nazivan gromovnikom i zamišljan kako vožnjom svoje kočije po nebeskom svodu uzrokuje munje, gromove i oluje, baš poput mitološkog Peruna. Samo podrijetlo imena mjesta Veleševac od imena jednog drugog starohrvatskog boga Velesa dokaz je opstanku drevnih vjerovanja duboko u nedavna vremena.

Slika 13. Narodni običaji

Izvor: https://www.opcina-orle.hr/?page_id=1464

Jedan od najraširenijih običaja u hrvatskom narodu, a koji velikim dijelom podrijetlo vuče iz pretkršćanskih vremena je običaj fašnika ili maskenbala (drugdje u Hrvatskoj se taj običaj još naziva i fašnjik, poklade, maškare, mačkare, pust i dr.). Ludovanju prije korizme prepuštala su se cijela sela. Nekada su povorke maškara zaprežnim kolima obilazile cijeli posavski kraj i odlazile čak i u Veliku Goricu. Značaj velikogoričkog fašnika je jenjavao od kraja sedamdesetih godina. Fašnička događanja i povorka odraslih i djece obnovljeni su sredinom devedesetih.

Razne priče o nadnaravnim pojavama i bićima kružile su i dan danas kruže hrvatskim krajevima, pa tako i Posavinom. Najzanimljivija mjesta za njihovo nastajanje su raskrižja, mlinovi, rijeke, potoci, neprohodne šume te razna osamljena i zabačena mjesta, a najpogodnije vrijeme za neuobičajene i tajanstvene pojave uvijek je bila noć.

U Posavini su se često pričale priče o Divljem lovu. Riječ je o tajanstvenoj pojavi kada bi se noću čuo lavež pasa, zaglušujući topot konjskih kopita, pucnji iz lovačkih pušaka, ali nisu se mogli vidjeti ni lovci, ni konji, ni psi ni lovina. Kad bi svanulo, nije bilo nikakvih tragova o lovu. Priče o Divljem lovu imaju puno dublje i starije podrijetlo, a javljaju se kod mnogih europskih naroda, posebice u keltskim i njemačkim zemljama. One predstavljaju ostatke drevnih europskih pretkršćanskih mitova te naše zajedničke indoeuropske baštine.

Također su bile česte priče o Divljem ogenu (ognju, vatri). Oganj bi gorio, tinjao, buktao seleći se s mjesta na mjesto, kao da ga netko pali i gasi. Nezaobilazne su i priče o vilama, čarobnim djevojkama zlatne kose i plavih očiju koje su pomagale junacima u bojevima, zagonetnim

vodenim vilama rusalkama te vodenim duhovima – vodenjacima koji se skupljaju kraj mlinova – vodenica.

Svi narodni običaji, vjerovanja, mitovi i predaje predstavljaju bogatstvo i simbol identiteta te vrijednu nematerijalnu kulturnu baštinu posavskih Hrvata i posavskog kraja koju treba brižno i ponosno čuvati, otimati zaboravu te prenositi sljedećim naraštajima. Svaka narodna mudrost ima svoje dublje značenje, pa tako i ona: *“Bolje da izumre selo nego običaji!”*

Posavski konj

Plodna ravnica uz Savu bila je oduvijek pogodna za uzgoj konja, a Posavci su posebno ponosni na izvornu hrvatsku i posavsku pasminu – hrvatskog posavca. U narodu ga zovu i posavski konj, posavski bušak i posavec. Veliki dio godine provodi u prirodi na otvorenom. Otporan je na vremenske neprilike i skromnih je zahtjeva. Imao je veliku gospodarsku vrijednost prije pojave mehanizacije u poljoprivredi. Između ostaloga, služili su u vuči brodova i čamaca na Savi, a njima je dopremljen i kamen za spomenik banu Josipu Jelačiću na središnjem zagrebačkom trgu. Bili su poznati i u Beču i u Budimpešti.

Posavski konj svoje temelje ima u konjima keltskih i ilirskih plemena koje su Hrvati zatekli na ovim područjima, kao i u konjima koje su sa sobom drevni Hrvati doveli iz pradomovine. Na krvno naslijeđe posavskog konja utjecaj su imali i konji Mongola i Turaka s kojima su u genetski fond tadašnjih posavskih konja ušli geni arapskih konja.

Slika 14. Posavski konj

Izvor: https://www.opcina-orle.hr/?page_id=1469

Važnost posavskog konja u životu Posavaca očituje se i u tradicionalnom konjskom proštenju koje se održava u čast sv. Bartola kod kapele sv. Tri Kralja u Orlima. Običaj je bio blagoslivljati konje na dan sv. Bartolomeja.

Posljednjih nekoliko desetljeća, u Posavini i Turopolju raste broj uzgajivača posavaca. U Republici Hrvatskoj danas je registriran Savez uzgajivača posavskih konja pod nazivom Hrvatski Posavac te se smatra da u Hrvatskoj ima oko 4000 konja posavske pasmine. Središnji savez uzgajivača konja Hrvatski Posavac, osim ključne funkcije u uzgojnom radu, provodi i brojne aktivnosti na promociji pasmine i njenom uključivanju u športske i turističke sadržaje.

Posavska guska

Uzgoj gusaka na tlu Hrvatske datira od samih početaka civilizacijskog udomaćivanja guske, a intenzivnije se guščarstvo prvenstveno razvija za vrijeme Rimskog carstva uz velike rijeke: Dunav, Dravu i Savu te njihove pritoke. Osnova uzgoja je vrlo stara populacija udomaćenih gusaka, u okviru koje su se izdvojile populacije dunavske, dravske i posavske guske. Posavska guska proširena je uz rijeku Savu, na području Zagreba, Banovine, Posavine i Slavonije te uz pritoke rijeke Save. To je stara hrvatska izvorna pasmina gusaka koja se tradicionalno ekstenzivno uzgaja na prostranim poplavnim posavskim pašnjacima.

Fenotipski je slična divljoj guski, od koje je nastala, a vjerojatno se i naknadno križala bez osmišljenog uzgojnog programa. Na području Posavine prepoznatljivi su neki tradicionalni proizvodi posavske guske: cijela dimljena guska, guščje perje, guščje krzno, guščja mast i čvarci te specijaliteti: pečena guska s kestenima, pečena guska s mlincima, salata od guščjih jetara i brojni drugi. O uzgojnoj povijesti i osobinama posavske guske vrlo je malo podataka, jer sustavno istraživanje nikada nije provedeno, a populacija se drastično smanjuje uz veliku opasnost nestanka.

Tradicijsko graditeljstvo

Posavina i Turopolje su oduvijek bili prepoznatljivi po svom tradicionalnom drvenom graditeljstvu. Bogatstvo šuma, a posebice hrasta lužnjaka, uvjetovalo je korištenje hrastovog drveta za izradu kuća, mostova, čamaca, kola, ali i svih uporabnih predmeta u domaćinstvu. Od hrastovine su podizane seoske kuće, kurije i čardaci, a jedinstvene u svijetu su drvene kapelice čije postojanje datira još u rani srednji vijek, no većina sačuvanih je iz 17. stoljeća.

Olgica Lastrić, nekadašnja kustosica Muzeja Turopolja, ovako opisuje drvene građevine Turopolja i Posavine: “Počeci drvenih posavskih kuća su u obrušenoj vertikali drveta. Traju postojanošću svoga hrastovog kostura i tkiva, čuvajući život stotinama godina u svojoj drvenoj ljušturi. Čuvaju i nose u svojoj utrobi život: ljude, blago, golubove, pčele i plodine voćnjaka, njiiva i vinograda. (...) Od drveta su načinjena i raspela na raskršćima seoskih puteva kao i križevi na grobnim humcima. S pravom se može reći da drvo okružuje čovjeka od kolijevke do grobnog humka.“

Cijelo područje Općine Orle, a posebice Bukevje nekada je bilo poznato po majstorima tesarima – palirima. U povijesnim spisima zapisano je da je Pavao Kundrak 1931. godine sa šest Bukevljana gradio župni dvor u Starim Čičama.

Najpoznatiji paliri, ili kako bi Posavci rekli paleri Posavine i Turopolja bili su Josip i Stjepan Bogdan iz Bukevja. Oni su izrađivali drvene kuće, gradili mostove i kapele širom Posavine i Turopolja te u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. Radili su i u Dubrancima, a u Žumberku su gradili veliku kuću Smiljanić. Također su često radili i u Krašiću gdje se Josip Bogdan sprijateljio i pobratimio s ocem blaženog kardinala Alojzija Stepinca. Josip i Stjepan radili su 1912. godine nadogradnju kapele sv. Barbare u Velikoj Mlaki, a s njima su radila i dva brata Jankovića iz Čičke Poljane. Bogdani su radili najzahtjevnije poslove te ruže i druge ukrase, dokazujući time izvrsnost posavskih majstora.

Josip i Stjepan Bogdan, kao i svi posavski majstori, sve projekte su radili ručnim alatom. Posjedovali su veliku količinu raznog alata, pila, blanjalica, dubilica, rezalica, bušilica i drugog. Jedan od najzanimljivijih, ali i najtežih i najsloženijih poslova starih posavskih majstora je bilo prevlačenje drvene kuće prilikom kojeg su majstori pomicali, zakretali i selili cijelu drvenu kuću. Ti majstori su se nazivali „krulci“, a inače su to bili paliri-vlekači stanja.

Biser posavskog drvenog graditeljstva je kurija Zlatarić u Bukevju. Vlastelinska obitelj Zlatarić iz Bukevja uz Savu je prije 350 godina izgradila ladanjsku kuriju s perivojem jablana i parkom u kojem je bilo zasađeno rijetko bilje. Kurija Zlatarić najznačajniji je očuvani vlastelinski dvor u Posavini.

Primjerci tradicionalnog drvenog graditeljstva Posavine i Turopolja bitan su čimbenik u turističkoj ponudi tih krajeva te izuzetno važni i jedinstveni hrvatski kulturno-povijesni spomenici.²

Udruge koje djeluju u području kulture

Kulturno umjetničko društvo „Slavuj“, Bukevje

Počeci Društva vežu se uz pjevački zbor Slavuj iz Bukevja koji je djelovao od početka tridesetih godina prošlog stoljeća. Prestao je s radom 1940. godine, a obnovljen je kao Kulturno-umjetničko društvo Slavuj 1997. godine i od tada neprestance djeluje. U okviru Društva djeluje vokalna skupina.

KUD proučava i njeguje običaje, pjesme, plesove, glazbu i nošnju svoga posavskoga zavičaja, ali i drugih dijelova Hrvatske. Član je Družine, udruge za očuvanje tradicije hrvatskih obiteljskih zadruga. Kroz Udrugu KUD je član Međunarodne unije folklornih skupina (IGF). KUD Slavuj nastupa diljem Lijepe naše na smotrama folkloru, festivalima crkvenog pjevanja, svetkovinama, žetelačkim svečanostima i sličnim prigodama.

Sudjelovali su i na Međunarodnoj smotri folkloru u Austriji, zatim na Grand Fenetra de Toulouse 2007. godine u Francuskoj te na Međunarodnoj smotri folkloru u Brčkom u Bosni i Hercegovini. Slavuj je organizirao i višednevne boravke folklornih skupina iz Francuske i Italije u Bukevju u sklopu Susreta naroda i kultura 2006. i 2012. godine.

Dragica Mihordin iz Bukevja sačuvala je pjesmaricu iz 1932. godine, iz razdoblja osnutka i početka rada Pjevačkog društva Slavuj iz Bukevja. Riječ je o jedinstvenom i rijetkom dokumentu vremena koji sadrži desetak pjesama s ispisanim notama i tekstem. Većinom su zapisane crkvene pjesme na latinskom jeziku koje je, najvjerojatnije, Pjevački zbor uvježbavao kao pratnju u crkvi za vrijeme svetih misa. Zanimljiva je i rodoljubna pjesma „Zrinjsko-Frankopanska“, a u pjesmarici se također nalazi i naša hrvatska himna, „Lijepa naša domovino“.

²Izvor: <http://www.opcina-orle.hr/>

Slika 15. KUD „Slavuj, Bukevje

Izvor: <https://www.vgdanas.hr/dogadanja/slavuji-pripremaju-koncert-u-bukevju/>

Kulturno umjetničko društvo Glas Posavine i Kulturno umjetničko društvo Veleševac

KUD Glas Posavine osnovan je 1997. godine. 2001. godine isti prestaje s djelovanjem te se osniva KUD Veleševac. Zbog kvalitete i izvornosti KUD Veleševac je gostovao na većini folklornih smotri u Hrvatskoj poput Đakovačkih vezova, Vinkovačkih jeseni, Voloderskih jeseni, Brodskog kolo, Na Neretvu misičina pala, smotri u Metkoviću, Šibeniku itd. Kruna njihovog djelovanja bio je poziv na međunarodnu smotru folkloru u Zagrebu 2009. godine.

KUD također organizira i svoju smotru folkloru pod nazivom Pjesmom i plesom kroz Veleševac koja je prvi puta održana 2005. godine. Pjesmom i plesom kroz Veleševac se može podičiti običajem da za posebne prigode, kakva je ta ili proslava blagdana Petrova, mještani svoja dvorišta i ograde obiteljskih kuća ukrase izvornim posavskim rukotvorinama, ručnicima, stolnjacima i plahtama. Posebne uzdahe mame bogate posavske narodne nošnje od kojih je većina starija od sto godina.

Društvo surađuje s mnogim KUD-ovima diljem Hrvatske, s društvom nacionalne manjine Čeha iz Končanice, a u inozemstvu s folklornim društvom Lukovišće u Mađarskoj.

Slika 16. KUD Veleševac

Izvor: <https://www.opcina-orle.hr/?p=1253>

Sakralni objekti

Općina Orle bogata je brojnim vjerskim objektima, manjim ili većim crkvama, kapelicama i raspelima, a crkveno je podijeljena na Župu sv. Antuna Padovanskog sa sjedištem u Bukevju te Župu sv. Petra Apostola sa sjedištem u Veleševcu.

ŽUPNA CRKVA SVETOG PETRA APOSTOLA U VELEŠEVCU

Župa sv. Petra Apostola u Veleševcu osnovana je 1870. godine, a župna crkva je sagrađena 1871. godine u neogotičkom stilu prema izmijenjenim projektima češkog arhitekta Carla Rziwnatza (Karela Řivnáča). Tijekom prve polovine 1870-ih crkva je dobila najveći dio unutrašnje opreme: tri oltara (od kojih je glavni jedan od najreprezentativnijih primjera kasnog romantizma u arhitekturi oltara Hrvatske), orgulje izrađene 1874. kod poznate zagrebačke tvrtke Heferer, klupe, propovjedaonicu, krstionicu, ispovjedaonice. Uređenje crkve završeno je 1885. oslikavanjem koje je povjereno zagrebačkom slikaru i arhitektu Augustu Posiloviću koji je nastojao stvoriti specifičan hrvatski spoj narodnog i gotičkog stila.

Posebna znamenitost crkve je slika Sv. kralja Zvonimira. 1993. godine postavljena je nova drvena konstrukcija kape tornja, a obnovljene su i orgulje stradale u Drugom svjetskom ratu. U povodu blagdana sv. Petra 29. lipnja u Veleševcu se održava tradicionalno proštenje.

Slika 17. Župna crkva svetog Petra apostola u Veleševcu

Izvor: Google Maps

ŽUPNA CRKVA SVETOG ANTUNA PADOVANSKOG U BUKEVJU

Župa sv. Antuna Padovanskog osnovana je 1798. godine, a crkva je podignuta 1870. godine u stilu historicizma. Glavni oltar je posvećen sv. Antunu Padovanskom, a pored njega se nalaze oltari "Prikazanje u hramu" i oltar posvećen sv. Florijanu. Crkva posjeduje korske klupe i orgulje dok je izvorni vrh zvonika oštećen u Drugom svjetskom ratu. Kao i u većini mjesta Općine i ovdje se na blagdan sv. Antuna održava proštenje uz crkveno i svjetovno slavlje.

Raritet u crkvenom inventaru je dobro očuvana „škrebetaljka“, naprava kojom su se vjernici pozivali na misu od vezivanja zvona do Uskrsa. Izradio ju je i crkvi darovao 1916. godine Ivan Pendelin iz Bukevja.

KAPELA SV. TRI KRALJA U ORLIMA

Prvotna crkva, odnosno, kapela sv. Tri Kralja u Orlima bila je vrlo stara, sagrađena u gotičkom stilu, a kasnije je sagrađena nova. Iako je kapela posvećena sv. Trima Kraljevima, uz nju se nalazi i kip sv. Bartola, tako da se proštenje uz sv. Tri Kralja ili Bogojavljanje održava i na Bartolovo, tj. prvu nedjelju poslije. Ispred crkve se održava poznato proštenje u čast sv. Bartola s ophodnjom posavskih konja i kola, tzv. “konjsko proštenje”.

Slika 18. Kapela sv. Tri Kralja u Orlima

Izvor: Google Maps

CRKVA SV. VIDA U SUŠI

Crkva svetog Vida u Suši sagrađena je 1760. godine, a preseljena je iz Novigrada, privatnog posjeda obitelji Erdődy. Prema narodnoj predaji, crkvice svetog Vida je u početku bila smještena na kraju imanja Novigrada, rukavcu Save čiji ostatci danas dijele Ruču i Sušu. Žitelji sela Ruče i Suša dolazili su na mise u crkvu svetoga Vida te na proštenja i ostale obrede te su pritom neki mještani činili štetu na imanju veleposjednika. Bijesni vlastelin je zbog toga naredio da se kip svetog Vida noću odnese u selo Suša i da se objesi na drvo divljeg kestena. Međutim,

crkveni odbor je ubrzo kip vratio u Novigrad. Nakon par godina, iz smjera Lekenika, kroz šumu su došli lopovi i ukrali kip, no vidjevši da kip nije od željeza te da ga ne će moći dobro unovčiti, odlučili su ga objesiti na isti onaj kesten na kojeg ga je vlastelin naredio objesiti. Za mještane je to bio siguran znak da sveti Vid više ne želi biti u Novigradu te su odlučili sagraditi crkvu svetog Vida u središtu Suše. Gradnju crkve je pomogao i vlastelin koji se tako riješio prolaza mještana po njegovom posjedu.

KAPELA SV. FLORIJANA U RUČI

Kapelica svetog Florijana u Ruči je izgrađena 1930. godine. Kapelicu su izgradili žitelji Ruče, a zastupao ih je Šima Hrenčević, dok je dio zemljišta za gradnju kapelice darovao Josip Kolar Kosturaš. Godine 1999., na poticaj Dobrovoljnog vatrogasnog društva Ruča, obnovljena je kapelica svetoga Florijana te je svečano otvorenje novoobnovljene kapelice održano u nedjelju 5. rujna 1999. godine. Obnovljena je cijela konstrukcija kapelice, zamijenjeni su prozori i vrata te postavljene nove pločice u kapelici.

Na prostoru Općine Orle nalazi se i Kapela Sv. obitelji u Vrbovu Posavskom, zatim Kapela Gospe Lurdske u Drnku te Kapela Presvetog srca Isusova u Obedu.

Društveni domovi

Na području Općine nalaze se i dva društvena doma, Društveni dom Bukevje (površina: 480 m²; kapacitet: 160 osoba) i Društveni dom Veleševac (površina 700 m²; kapacitet: 233 osobe), u kojima se tradicionalno organiziraju i održavaju različite kulturne manifestacije, priredbe, izložbe, natjecanja i slično.

4.2.5. Sport i rekreacija

U kontekstu sporta i rekreacije bitno je spomenuti udruge koje djeluju na području Općine Orle a to su redom:

- Sportsko ribolovna udruga PETKO;
- Sportsko društvo „Orle“;
- Nogometni klub Posavec;

- Lovačko društvo „Patka“ Orle.

Sportsko ribolovna udruga PETKO

Udruga je osnovana u cilju promicanja, razvitka i unapređenja sportskog ribolova u Općini Orle i Zagrebačkoj županiji. Cilj Udruge je i zaštita i očuvanje prirodnih i umjetnih ribnjaka te ribljih vrsta na području svog djelovanja. Djelatnosti udruge kojima se ostvaruju ciljevi su: sudjelovanje u sportskim natjecanjima, sportska priprema, sportska poduka, organiziranje i održavanje sportskog natjecanja, upravljanje i održavanje ribolovnim objektima, organiziranje izvannastavne školske sportske aktivnosti i studentske sportske aktivnosti, poticanje razumijevanja i usvajanja etičkih i ekoloških vrijednosti kroz bavljenje sportskim ribolovom, jačanje suradnje sa srodnim organizacijama u Hrvatskoj i izvan nje, izdavanje knjiga i časopisa iz područja svoje djelatnosti za svoje članove.

Športsko društvo Orle

Športsko društvo Orle okuplja veliki broj mladih članova, a najvažnija sekcija u Društvu je nogometna. Cilj udruge je promicanje, razvitak i organizirano bavljenje sportsko-rekreacijskim djelatnostima. Djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi udruge su sljedeće: organiziranje i provođenje programa sportskih aktivnosti svojih članova radi očuvanja i poboljšanja zdravlja, organiziranje i provođenje sportskih natjecanja (turnira i sl.), organiziranje sportskih smotri i drugih manifestacija, upravljanje i održavanje sportskih terena i objekata kojih je udruga korisnik, organiziranje izleta sa sportsko-rekreacijskim sadržajima sukladno zakonu.

Nogometni klub Posavec

Ova udruga djeluje s ciljem promicanja, razvitka i unapređenja nogometnog sporta na području Općine Orle i Zagrebačke županije. Djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi udruge su: okupljanje djece, mladeži i ostalih građana radi aktivnog bavljenja nogometnim sportom i rekreacijom, te razvijanja njegove kvalitete, rad na stalnom usavršavanju vlastitog stručno-pedagoškog kadra, razvijanje i unaprjeđivanje nogometa i nogometne igre, kao i poštivanje i provođenje svih pravila nogometne igre, osiguravanje svih potrebnih uvjeta za sudjelovanje u natjecanju (sportski objekt, sportska oprema, stručni terenski kadrovi), stvaranje svih potrebnih

uvjeta za natjecanje svih ekipa, sudjelovanje u nogometnim natjecanjima službenog i prijateljskog značaja u Republici Hrvatskoj i izvan nje, suradnja sa stručnim organizacijama u nogometnom sportu, suradnja sa nogometnim klubovima na području Zagrebačke županije, kao i sa Županijskim nogometnim savezom, Hrvatskim nogometnim savezom, okupljanje što većeg broja članova Kluba.

Lovačko društvo „Patka“ Orle

Cilj ove udruge je suradnja s nadležnim Državnim tijelima, službama, znanstvenim ustanovama, javnim i privatnim tvrtkama, udrugama i savezima. Djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi Udruge obuhvaćaju gospodarenje lovištem, uzgoj, zaštitu, lov i korištenje divljači zaštitu prirode i ljudskog okoliša, odgoj i izobrazba lovaca podižući lovačku etiku, organiziranje, razvijanje i unapređenje lovne radne kinologije i lovnog streljaštva, organizaciju kulturnih aktivnosti, promicanje i zastupanje zajedničkih interesa svojih članova, suradnja s tijelima jedinicama lokalne uprave i samouprave, poduzećima, sredstvima javnog priopćavanja, udrugama i drugima organizacijama radi unapređivanja.³

4.2.6. Civilni sektor

Na području Općine registrirano je i aktivno 20 udruga civilnog društva. Područje djelovanja je vatrogastvo, kultura, humanitarni rad, udomljavanje i skrb o životinjama, mladi, umirovljenici i starije osobe, žene, ljudska prava, održivi razvoj, šport i lovstvo.

Tablica 6. Popis aktivnih udruga na području Općine Orle

Reg. broj	Naziv	Sjedište
01003343	Sportsko ribolovna udruga PETKO	Bukevje 13, Bukevje
01002917	Humanitarna udruga za pomoć djeci i socijalno ugroženim obiteljima "Srce za hrvatsku"	Orle 6, Orle
01001323	Sportsko društvo "Orle"	Orle 5, Orle
01001217	Kulturno umjetničko društvo "Veleševac"	Veleševac bb, Veleševac

³Izvor: Registar udruga

01000949	Dobrovoljno vatrogasno društvo Suša	Suša 20A, Suša
01000020	Dobrovoljno vatrogasno društvo Vrbovo	Vrbovo Posavsko 13, Vrbovo Posavsko
01000930	Dobrovoljno vatrogasno društvo Drnek	Drnek 44, Drnek
01001909	Udruga ljubitelja životinja - Abra	Obed 20, Orle
01000347	Dobrovoljno vatrogasno društvo Ruča	Ruča 13, Ruča
01003357	Udruga za očuvanje i promicanje kulturne i prirodne baštine Turopoljska Posavina	Ruča 49, Ruča
01002513	Udruga mladih Posavina	Bukevje 27, Bukevje
01001929	Udruga umirovljenika i starijih osoba Općine Orle	Orle 5, Orle
01001227	Vatrogasna zajednica Općine Orle	Orle 5, Orle
01003424	Nogometni klub Posavec	Orle 5, Orle
01000366	Dobrovoljno vatrogasno društvo Veleševac	Veleševac 226, Veleševac
01003390	Udruga mladih Općine Orle	Orle 5, Orle
01000361	Lovačko društvo "Patka" Orle	Selce 1, Veleševac
01000948	Dobrovoljno vatrogasno društvo Bukevje	Bukevje 80, Bukevje
01000838	Kulturno umjetničko društvo "Slavuj" Bukevje	Bukevje 145, Bukevje
01003449	Klub žena Orle	Orle 5, Orle

4.3. Gospodarstvo

4.3.1. Opća gospodarska kretanja

U skladu sa **Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske** (Narodne novine, br. 147/14 i 123/17; u daljnjem tekstu Zakon), Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) provodi postupak ocjenjivanja i razvrstavanja svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: JLP(R)S) u Republici Hrvatskoj prema indeksu razvijenosti.

Izmjenama i dopunama Zakona koje su stupile na snagu 13. prosinca 2017. (Narodne novine, br. 123/17) unaprjeđen je pravni okvir koji se odnosi na postupak ocjenjivanja i razvrstavanja JLP(R)S-a prema stupnju razvijenosti te način utvrđivanja potpomognutih područja utvrđen Zakonom iz 2009., potvrđen Zakonom iz 2014. Zadržan je dosadašnji pristup uređenja pravnog okvira ocjenjivanja i razvrstavanja JLP(R)S-a te utvrđivanja potpomognutih područja na način

da se Zakonom utvrđuje obveza ocjenjivanja svih JLP(R)S-a temeljem **indeksa razvijenosti**, nadležnost za provedbu ocjenjivanja i njenu dinamiku, način razvrstavanja JLP(R)S-a u skupine i utvrđivanje potpomognutih područja. Vladi Republike Hrvatske ostavlja se u nadležnosti da uredbom uređuje pokazatelje za izračun indeksa razvijenosti, izračun vrijednosti indeksa razvijenosti i druga pitanja s tim u vezi, kao i donošenje odluke o razvrstavanju JLP(R)S-a prema stupnju razvijenosti.

Novi model izračuna indeksa razvijenosti temelji se na stručnoj podlozi „Evaluacija postojećeg i prijedlog novog modela za izračun indeksa te izračun novog indeksa razvijenosti jedinica lokalne i područne samouprave u Republici Hrvatskoj“ koju je za potrebe Ministarstva izradio Centar za lokalni ekonomski razvoj Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Za testiranje, simulacije i izračune te osnovom toga, rangiranje i razvrstavanje JLP(R)S-a koristila se informatička aplikacija ESTAT indeks razvijenosti uspostavljena 2016. godine.

Po donošenju izmjena i dopuna Zakona, a slijedom izrađenoga novoga modela izračuna indeksa razvijenosti, donesena je nova **Uredba o indeksu razvijenosti** (Narodne novine, br. 131/17, u daljnjem tekstu: Uredba). Uredba utvrđuje pokazatelje za izračun indeksa razvijenosti, njihov izračun i izvore podataka te način izračuna indeksa razvijenosti.

U skladu s Uredbom, za izračun indeksa razvijenosti koriste se slijedeći pokazatelji:

- prosječni dohodak po stanovniku;
- prosječni izvorni prihodi po stanovniku;
- prosječna stopa nezaposlenosti;
- opće kretanje stanovništva;
- stupanj obrazovanosti stanovništva (tercijarno obrazovanje);
- indeks starenja.

Indeks razvijenosti je kompozitni pokazatelj koji se računa kao prilagođeni prosjek standardiziranih vrijednosti društveno-gospodarskih pokazatelja radi mjerenja stupnja razvijenosti JLP(R)S-a u određenom razdoblju.

Indeks razvijenosti omogućava mjerenje stupnja razvijenosti JLP(R)S-a u Republici Hrvatskoj. Razvrstavanje odnosno kategoriziranje svih teritorijalnih jedinica prema razvijenosti temelji se na suvremenom shvaćanju regionalne politike koja, premda koncentrirana na najmanje razvijena područja, potiče razvoj cjelokupnog državnog teritorija. Kategorizacija svih teritorijalnih jedinica omogućuje kvalitetnije uređenje ključnog pitanja razine regionalnih

razvojnih poticaja. Izravnim povezivanjem razine regionalnih razvojnih poticaja s razinom razvijenosti, dobiva se kvalitetni okvir poticanja razvoja svih lokalnih i županijskih jedinica u skladu sa stupnjem razvijenosti pojedine jedinice. Također, ovaj pristup omogućuje uključivanje i isključivanje jedinica iz sustava potpomognutih područja sukladno promjenama stupnja razvijenosti.

Razvrstavanje jedinica područne (regionalne), odnosno lokalne samouprave u skupine razvijenosti prema ostvarenoj vrijednosti indeksa razvijenosti vrši se u skladu s člankom 34., odnosno 35. Zakona.

Prema novom modelu, JLP(R)S-i se razvrstavaju u skupine razvijenosti pomoću distribucije ranga, pri čemu se uvijek polazi od prosječnog praga razvijenosti (indeks 100). Skupine razvijenosti predstavljaju jednake dijelove (polovine, odnosno četvrtine) u razdiobi po veličini uređenih nizova iznadprosječnih i ispodprosječnih vrijednosti indeksa razvijenosti za jedinice područne (regionalne), odnosno lokalne samouprave.

Jedinice područne (regionalne) samouprave razvrstavaju se u četiri skupine:

- ❖ **u I. skupinu** jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave;
- ❖ **u II. skupinu** jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave;
- ❖ **u III. skupinu** jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj polovini iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave;
- ❖ **u IV. skupinu** jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj polovini iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave.

Jedinice lokalne samouprave razvrstavaju se u osam skupina:

- ❖ *u I. skupinu* jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u zadnjoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave;
- ❖ *u II. skupinu* jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u trećoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave;
- ❖ *u III. skupinu* jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave;
- ❖ *u IV. skupinu* jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave;
- ❖ *u V. skupinu* jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u zadnjoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave;
- ❖ *u VI. skupinu* jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u trećoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave;
- ❖ *u VII. skupinu* jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave;
- ❖ *u VIII. skupinu* jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.

U skladu s člankom 36. Zakona status potpomognutih područja imaju sva područja ispod prosjeka razvijenosti Republike Hrvatske odnosno I.-IV. skupina jedinica lokalne samouprave i I.-II. skupina jedinica područne (regionalne) samouprave.

Izmjenama i dopunama Zakona utvrđeno je da se postupak ocjenjivanja provodi svake tri godine. Slijedom toga, novi postupak ocjenjivanja i razvrstavanja svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj prema indeksu razvijenosti proveden je krajem 2017. godine na osnovu kojeg je donesena i nova Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine, br. 132/17) koja se primjenjuje od 1. siječnja 2018.⁴

Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 147/14 i 123/17) i Odlukom o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti („Narodne novine“ broj 132/17) Zagrebačka županija je uvrštena u IV. Skupinu

⁴Izvor: <https://razvoj.gov.hr/o-ministarstvu/regionalni-razvoj/indeks-razvijenosti/112>

jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj polovini iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave. Općina Orle je uvrštena u III. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.

Indeks razvijenosti Zagrebačke županije iznosi 105,890%, a indeks razvijenosti Općine Orle iznosi 97,745%.

4.3.2. Gospodarska osnova

U Općini Orle djeluju pravne osobe (obrtni, OPG i d.o.o.) čija djelatnost je uglavnom u području pružanja usluga, graditeljstva, ugostiteljstva i trgovine. U tablici koja slijedi u nastavku prikazane su najznačajnije aktivne pravne osobe:

Tablica 7. Popis najznačajnijih aktivnih pravnih osoba na području Općine Orle

R.br.	Naziv	Ulica	Broj pošte	Naselje
1	3K-SDM j.d.o.o.	Drnek 94	10411	Drnek
2	ABRA	Obed 20	10411	Obed
3	BORIĆ, Stolarija	Vrbovo 6	10411	Vrbovo
4	BORONGAJ 21 UVOZ-IZVOZ j.d.o.o.	Veleševac 21	10411	Veleševac
5	CANEFELL j.d.o.o.	Čret 13	10411	Čret
6	CVAJKO	Suša 51	10411	Suša
7	EVG, molekularna diagnostika, j.d.o.o.	Bukevje 25	10411	Bukevje
8	FILIP-KOP	Bukevje 165	10411	Bukevje
9	HUMAN. UDRUGA SRCE ZA HRVATSKU	Orle 6	10411	Orle
10	IMPERIJA PANDUREVIĆ j.d.o.o.	Veleševac 34	10411	Veleševac
11	International Honest Company d.o.o.	Drnek 84	10411	Drnek
12	KUĆA ZA PSE j.d.o.o.	Bukevje 25	10411	Bukevje
13	MEBELT d.o.o.	Čret 58	10411	Čret
14	Mika & Tiki j.d.o.o.	Orle 23	10411	Orle
15	MIMI	Drnek 10. 2	10411	Drnek
16	MLINKA d.o.o.	Drnek 12	10411	Orle
17	OPG K. KOPRIVNJAK	Bukevje 48	10411	Bukevje
18	OPG IVAN REZEK	Obed 18	10411	Obed
19	OPG MLADEN VRANEŠ	Veleševac 274	10411	Veleševac
20	PRERADA PLASTIKE KRALJ j.d.o.o.	Drnek 65	10411	Drnek
21	PRIJEVOZ ROBE CESTOM	Drnek 12	10411	Drnek
22	RAJSKA VRATA	Bukevje 158	10411	Bukevje

23	ROBERTO PROMET	Drnek 12	10411	Drnek
24	SANJA FERDERBER j.d.o.o.	Vrbovo 15	10411	Vrbovo
25	SAVA IN	Bukevje 26	10411	Bukevje
26	OBRT ZA POLJOPRIVREDNU PROIZVODNJU I ŠUMARSKE USLUGE, VL. MILIVOJ STANKOVIĆ	Veleševac 216	10411	Veleševac
27	SKY TRANSPORT d.o.o. za prijevoz, trgovinu i usluge	Bukevje 39	10 411	Bukevje
28	ŠKRINJARIĆ	Bukevje 66	10411	Bukevje
29	VARIVODA-PAGIP d.o.o.	Čret 6	10411	Čret
30	VARŽAK - M	Vrbovo 54	10411	Orle
31	VENTUS MONT	Čret 129	10411	Čret
32	ZADRUGA PET PLUS	Orle 20	10411	Orle

*Izvor: Općina Orle - Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije; Izradio: Kontrol biro d.o.o.,
Društvo za osiguranje kvalitete*

Pregled pravnih osoba/obrta je izrađen po nazivu – abecedno.

4.3.3. Poljoprivreda

Na području Općine Orle prema podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju za 2018. godinu evidentirana su 202 poljoprivredna gospodarstva, od čega su 199 obiteljska poljoprivredna gospodarstva, 1 obrt i 2 trgovačka društva.

Brojno stanje životinja odnosi se na ukupan broj životinja svih kategorija po vrstama. Podaci za goveda, kopitare, ovce i koze ažuriraju se na dnevnoj bazi temeljem označavanja životinja i prijavljenih prometa. Brojno stanje svinja temelji se na podacima iz Godišnje dojave brojnog stanja svinja koju posjednici svinja dostavljaju u JRDŽ tijekom prosinca, za gospodarstva koja nisu dostavila Godišnju dojavu brojnog stanja svinja korišteni su podaci iz posljednjeg Veterinarskog pregleda gospodarstva (VPG). Na dan 31.12.2018. godine na području Općine bilo je evidentirano 2383 grla stoke u 191 poljoprivrednom gospodarstvu. Registrirano je 437 goveda, 331 konja, 9 magaraca, 1348 svinja, 241 ovca te 27 koza.

Prema poljoprivrednim kulturama iz Jedinog zahtjeva za 2019. godinu vidljivo je da je najveći dio poljoprivrednih površina pod oranicama pretežno zasijan žitaricama, industrijskim biljem te povrćem i krmnim biljem. Brežuljkasti dio Općine je vinogradarski i voćarski. Najveći dio poljoprivrednih površina je u privatnom vlasništvu.

Tablica 8. Broj poljoprivrednih gospodarstava prema tipu i spolu nositelja/odgovorne osobe na dan 31.12.2018. godine

Županija/Grad/Naselje	OBITELJSKO GOSPODARSTVO		OBITELJSKO GOSPODARSTVO Zbroj	OBRT		OBRT Zbroj	OSTALI		OSTALI Zbroj	TRGOVAČKO DRUŠTVO		TRGOVAČKO DRUŠTVO Zbroj	ZADRUGA		ZADRUGA Zbroj	Ukupni zbroj
	F	M	199	F	M		F	M		F	M		F	M		202
Bukevje	12	21	33								2	2				35
Čret Posavski	2	5	7													7
Drnek	2	20	22													22
Obed	3	6	9													9
Orle		8	8		1	1										9
Ruča	12	20	32													32
Stružec Posavski	2	4	6													6
Suša	5	8	13													13
Veleševac	21	30	51													51
Vrbovo Posavsko	4	14	18													18

Izvor: <https://www.apprrr.hr/upisnik-poljoprivrednika/>

Tablica 9. Prikaz broja i površine ARKOD-a po naseljima i vrsti uporabe poljoprivrednog zemljišta na dan 31.12.2018.

Naziv županije	Naziv općine/ grada	Naziv naselja	ORANICA		STAKLENIK NA ORANICI		LIVADA		PAŠNJAK		KRŠKI PAŠNJAK		VINOGRADI		ISKRČENI VINOGRADI		MASLINIK		VOĆNJAK		KULTURE KRATKIH OPHODNIJ		RASADNIK		MJEŠANI TRAJNI NASADI		OSTALE VRSTE UPORABE ZEMLJIŠTA		PRIVREMENO NEODRŽAVANA PARCELA		UKUPNO	
			Broj ARKOD parcela	Površina ARKOD parcela (ha)	Broj ARKOD parcela	Površina ARKOD parcela (ha)	Broj ARKOD parcela	Površina ARKOD parcela (ha)	Broj ARKOD parcela	Površina ARKOD parcela (ha)	Broj ARKOD parcela	Površina ARKOD parcela (ha)	Broj ARKOD parcela	Površina ARKOD parcela (ha)	Broj ARKOD parcela	Površina ARKOD parcela (ha)	Broj ARKOD parcela	Površina ARKOD parcela (ha)	Broj ARKOD parcela	Površina ARKOD parcela (ha)	Broj ARKOD parcela	Površina ARKOD parcela (ha)	Broj ARKOD parcela	Površina ARKOD parcela (ha)	Broj ARKOD parcela	Površina ARKOD parcela (ha)	Broj ARKOD parcela	Površina ARKOD parcela (ha)	Broj ARKOD parcela	Površina ARKOD parcela (ha)	Ukupan broj ARKOD parcela	Ukupna površina ARKOD parcela (ha)
Zagrebačka	Orle	Bukevje	244	154,61	2	0,33	113	66,54	1	0,17	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	11	2,89	0	0,00	0	0,00	1	0,12	1	0,85	0	0,00	373	225,51
		Orle	58	67,86	1	0,07	33	23,31	1	0,84	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	18	9,16	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	111	101,25
		Veleševac	744	341,33	0	0,00	197	94,86	5	1,30	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	16	5,10	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	5	0,88	967	443,46
		Suša	188	81,96	0	0,00	37	12,90	2	5,63	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	5	2,60	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,48	0	0,00	233	103,57
		Ruča	277	99,66	0	0,00	75	43,01	3	1,42	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	1,11	0	0,00	0	0,00	1	0,35	0	0,00	0	0,00	358	145,55
		Čret Posavski	49	25,76	0	0,00	63	34,28	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	6	2,37	0	0,00	1	0,09	2	0,44	1	0,21	0	0,00	122	63,15
		Drnek	280	185,73	1	0,08	82	39,80	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	10	10,78	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,69	0	0,00	374	237,08
		Obed	106	81,46	0	0,00	69	40,13	1	1,56	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	1,37	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,26	179	124,77
		Stružec Posavski	141	78,59	0	0,00	20	23,28	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	1,90	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	6	0,41	169	104,19
Vrbovo Posavsko	122	180,32	0	0,00	45	24,96	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	19	8,95	0	0,00	0	0,00	1	0,08	1	0,35	0	0,00	188	214,67		

Izvor: <https://www.apprrr.hr/arkod/>

Tablica 10. Brojno stanje domaćih životinja na dan 31.12.2018. godine

Županija	Općina	GOVEDA		KONJI		MAGARCI		SVINJE		OVCE		KOZE	
		Broj gospodarstava	Broj životinja	Broj gospodarstava	Broj životinja	Broj gospodarstava	Broj životinja	Broj gospodarstava	Broj životinja	Broj gospodarstava	Broj životinja	Broj gospodarstava	Broj životinja
Zagrebačka županija	Općina Orle	45	427	20	331	1	9	94	1.348	25	241	6	27

Izvor: <https://hpa.mps.hr/jrdz-izvjestaji/broj-domacih-zivotinja/>

Tablica 11. Tražene kulture na Jedinostvenom zahtjevu iz 2019.

Županija	Općina	Naselje	Vrsta PG	Skupina kultura	Naziv kulture	Tražena površina (ha)	Broj PG-a
Zagrebačka	Orle	Bukevje	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	djetelina	6,07	7
Zagrebačka	Orle	Bukevje	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	lucerna	4,19	4
Zagrebačka	Orle	Bukevje	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	trave i travolika paša	5,4	9
Zagrebačka	Orle	Bukevje	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	livade	livade	59,13	22
Zagrebačka	Orle	Bukevje	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	povrće	češnjak	0,22	1
Zagrebačka	Orle	Bukevje	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	povrće	grah	0,58	2
Zagrebačka	Orle	Bukevje	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	povrće	krumpir	0,7	4
Zagrebačka	Orle	Bukevje	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	povrće	luk	0,56	1
Zagrebačka	Orle	Bukevje	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	povrće	miješane povrtne kulture	2,51	4
Zagrebačka	Orle	Bukevje	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	povrće	paprika	0,08	1
Zagrebačka	Orle	Bukevje	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	povrće	rajčica	0,17	1
Zagrebačka	Orle	Bukevje	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	rasadnik	voćnih vrsta	0,09	1
Zagrebačka	Orle	Bukevje	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	ugar	ugar	9,36	9
Zagrebačka	Orle	Bukevje	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	voćne vrste	jabuka	0,72	1
Zagrebačka	Orle	Bukevje	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	voćne vrste	lijeska	2,11	1
Zagrebačka	Orle	Bukevje	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	voćne vrste	miješani nasad voćnih vrsta	0,41	4
Zagrebačka	Orle	Bukevje	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	ječam-jari	0,3	1
Zagrebačka	Orle	Bukevje	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	ječam-ozimi	5,93	6
Zagrebačka	Orle	Bukevje	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	kukuruz	60,98	21
Zagrebačka	Orle	Bukevje	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	kukuruz šećerac	1,4	1
Zagrebačka	Orle	Bukevje	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	pšenica-ozima	4,59	6
Zagrebačka	Orle	Bukevje	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	zob-jara	2,22	1
Zagrebačka	Orle	Bukevje	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	zob-ozima	0,58	1
Zagrebačka	Orle	Čret Posavski	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	facelija	0,42	1
Zagrebačka	Orle	Čret Posavski	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	trave i travolika paša	0,27	1
Zagrebačka	Orle	Čret Posavski	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	livade	livade	7,21	3
Zagrebačka	Orle	Čret Posavski	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	povrće	miješane povrtne kulture	0,15	2
Zagrebačka	Orle	Čret Posavski	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	ugar	ugar	0,67	1
Zagrebačka	Orle	Čret Posavski	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	uljarice	uljana repica	0,19	1
Zagrebačka	Orle	Čret Posavski	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	voćne vrste	miješani nasad voćnih vrsta	0,96	2
Zagrebačka	Orle	Čret Posavski	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	kukuruz	5,25	2
Zagrebačka	Orle	Drnek	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	djetelina	2,62	5

Zagrebačka	Orle	Drnek	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	lucerna	3,25	3
Zagrebačka	Orle	Drnek	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	trave i travolika paša	3,95	4
Zagrebačka	Orle	Drnek	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	livade	livade	21,5	13
Zagrebačka	Orle	Drnek	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	plemenita vinova loza	plemenita vinova loza	0,07	1
Zagrebačka	Orle	Drnek	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	povrće	miješane povrtne kulture	0,51	5
Zagrebačka	Orle	Drnek	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	ugar	ugar	6,87	5
Zagrebačka	Orle	Drnek	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	uljarice	uljana repica	1,12	2
Zagrebačka	Orle	Drnek	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	voćne vrste	lijeska	2,22	1
Zagrebačka	Orle	Drnek	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	voćne vrste	miješani nasad voćnih vrsta	0,29	2
Zagrebačka	Orle	Drnek	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	voćne vrste	šljiva	0,19	1
Zagrebačka	Orle	Drnek	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	ječam-ozimi	6,14	7
Zagrebačka	Orle	Drnek	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	kukuruz	32,65	14
Zagrebačka	Orle	Drnek	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	pšenica-ozima	4,06	4
Zagrebačka	Orle	Drnek	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	zob-ozima	2,03	3
Zagrebačka	Orle	Obed	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	kontinentalni travnjak	kontinentalni travnjak	1,57	1
Zagrebačka	Orle	Obed	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	livade	livade	1,04	2
Zagrebačka	Orle	Obed	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	voćne vrste	aronija	0,1	1
Zagrebačka	Orle	Obed	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	ječam-ozimi	0,26	1
Zagrebačka	Orle	Obed	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	kukuruz	7,82	4
Zagrebačka	Orle	Obed	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	pšenica-ozima	0,53	1
Zagrebačka	Orle	Orle	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	lucerna	1,59	2
Zagrebačka	Orle	Orle	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	livade	livade	6,71	5
Zagrebačka	Orle	Orle	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	povrće	rajčica	0,07	1
Zagrebačka	Orle	Orle	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	ugar	ugar	2,21	2
Zagrebačka	Orle	Orle	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	voćne vrste	jabuka	5,24	1
Zagrebačka	Orle	Orle	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	ječam-jari	0,65	1
Zagrebačka	Orle	Orle	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	ječam-ozimi	0,43	1
Zagrebačka	Orle	Orle	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	kukuruz	7,49	5
Zagrebačka	Orle	Orle	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	pšenica-ozima	4,11	3
Zagrebačka	Orle	Ruča	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	kontinentalni travnjak	kontinentalni travnjak	155,79	3
Zagrebačka	Orle	Ruča	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	djetelina	4,24	7
Zagrebačka	Orle	Ruča	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	lucerna	18,82	10
Zagrebačka	Orle	Ruča	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	trave i travolika paša	7,66	6
Zagrebačka	Orle	Ruča	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	livade	livade	38,06	18

Zagrebačka	Orle	Ruča	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	plemenita vinova loza	plemenita vinova loza	0,12	1
Zagrebačka	Orle	Ruča	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	povrće	češnjak	0,17	1
Zagrebačka	Orle	Ruča	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	povrće	grah	0,06	1
Zagrebačka	Orle	Ruča	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	povrće	krumpir	0,07	1
Zagrebačka	Orle	Ruča	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	povrće	miješane povrtne kulture	0,13	2
Zagrebačka	Orle	Ruča	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	soja	soja	2,24	2
Zagrebačka	Orle	Ruča	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	soja	soja za stočnu hranu	0,37	1
Zagrebačka	Orle	Ruča	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	ugar	ugar	3,26	4
Zagrebačka	Orle	Ruča	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	ječam-ozimi	5,28	10
Zagrebačka	Orle	Ruča	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	kukuruz	60,74	23
Zagrebačka	Orle	Ruča	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	pšenica-jara	0,21	1
Zagrebačka	Orle	Ruča	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	pšenica-ozima	5,32	6
Zagrebačka	Orle	Ruča	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	raž-jara	0,3	1
Zagrebačka	Orle	Ruča	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	tritikale-ozime	1,25	1
Zagrebačka	Orle	Ruča	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	zob-jara	0,88	2
Zagrebačka	Orle	Stružec Posavski	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	djetelina	1,26	1
Zagrebačka	Orle	Stružec Posavski	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	lucerna	1,19	1
Zagrebačka	Orle	Stružec Posavski	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	livade	livade	14,24	3
Zagrebačka	Orle	Stružec Posavski	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	povrće	krumpir	0,04	1
Zagrebačka	Orle	Stružec Posavski	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	ugar	ugar	3,14	2
Zagrebačka	Orle	Stružec Posavski	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	uljarice	uljana repica	1,09	1
Zagrebačka	Orle	Stružec Posavski	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	voćne vrste	jabuka	1,14	1
Zagrebačka	Orle	Stružec Posavski	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	ječam-ozimi	0,64	2
Zagrebačka	Orle	Stružec Posavski	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	kukuruz	15,89	4
Zagrebačka	Orle	Stružec Posavski	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	pšenica-ozima	0,95	1
Zagrebačka	Orle	Stružec Posavski	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	tritikale-ozime	1,19	1
Zagrebačka	Orle	Stružec Posavski	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	zob-jara	0,29	1
Zagrebačka	Orle	Suša	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	kontinentalni travnjak	kontinentalni travnjak	0,54	2
Zagrebačka	Orle	Suša	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	djetelina	0,79	1
Zagrebačka	Orle	Suša	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	lucerna	0,74	1
Zagrebačka	Orle	Suša	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	trave i travolika paša	2,08	2
Zagrebačka	Orle	Suša	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	livade	livade	9,85	5
Zagrebačka	Orle	Suša	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	plemenita vinova loza	plemenita vinova loza	0,07	1
Zagrebačka	Orle	Suša	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	povrće	krumpir	0,1	1

Zagrebačka	Orle	Suša	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	soja	soja	2,48	2
Zagrebačka	Orle	Suša	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	ugar	ugar	7,09	2
Zagrebačka	Orle	Suša	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	uljarice	uljana repica	1,52	3
Zagrebačka	Orle	Suša	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	voćne vrste	aronija	0,39	1
Zagrebačka	Orle	Suša	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	voćne vrste	miješani nasad voćnih vrsta	0,05	1
Zagrebačka	Orle	Suša	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	ječam-ozimi	0,62	1
Zagrebačka	Orle	Suša	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	kukuruz	25,48	9
Zagrebačka	Orle	Suša	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	pšenica-ozima	4,18	3
Zagrebačka	Orle	Veleševac	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	kontinentalni travnjak	kontinentalni travnjak	1,68	5
Zagrebačka	Orle	Veleševac	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	djetelina	11,02	9
Zagrebačka	Orle	Veleševac	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	esparzeta (grahorka)	0,53	1
Zagrebačka	Orle	Veleševac	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	facelija	0,59	1
Zagrebačka	Orle	Veleševac	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	lucerna	43,82	20
Zagrebačka	Orle	Veleševac	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	soja za stočnu hranu	0,52	1
Zagrebačka	Orle	Veleševac	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	stočni grašak	0,65	1
Zagrebačka	Orle	Veleševac	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	trave i travolika paša	16,35	17
Zagrebačka	Orle	Veleševac	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	livade	livade	65,35	33
Zagrebačka	Orle	Veleševac	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	povrće	grah	0,17	1
Zagrebačka	Orle	Veleševac	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	povrće	krumpir	0,09	1
Zagrebačka	Orle	Veleševac	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	povrće	miješane povrtne kulture	0,69	10
Zagrebačka	Orle	Veleševac	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	soja	soja	4,98	2
Zagrebačka	Orle	Veleševac	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	ugar	ugar	15,16	18
Zagrebačka	Orle	Veleševac	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	uljarice	uljana repica	7,96	7
Zagrebačka	Orle	Veleševac	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	voćne vrste	lijeska	1,19	2
Zagrebačka	Orle	Veleševac	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	voćne vrste	miješani nasad voćnih vrsta	0,3	4
Zagrebačka	Orle	Veleševac	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	voćne vrste	orah	1,22	1
Zagrebačka	Orle	Veleševac	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	ječam-jari	1,48	2
Zagrebačka	Orle	Veleševac	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	ječam-ozimi	10,42	17
Zagrebačka	Orle	Veleševac	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	kukuruz	170,15	42
Zagrebačka	Orle	Veleševac	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	pšenica-ozima	19,8	11
Zagrebačka	Orle	Veleševac	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	zob-jara	2,8	4
Zagrebačka	Orle	Veleševac	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	zob-ozima	0,79	1
Zagrebačka	Orle	Vrbovo Posavsko	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	djetelina	0,65	2
Zagrebačka	Orle	Vrbovo Posavsko	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	lucerna	4,37	5

Zagrebačka	Orle	Vrbovo Posavsko	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	krmno bilje	trave i travolika paša	5,13	7
Zagrebačka	Orle	Vrbovo Posavsko	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	livade	livade	24,83	13
Zagrebačka	Orle	Vrbovo Posavsko	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	povrće	miješane povrtne kulture	0,47	3
Zagrebačka	Orle	Vrbovo Posavsko	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	ugar	ugar	10,44	7
Zagrebačka	Orle	Vrbovo Posavsko	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	voćne vrste	bazga	0,83	1
Zagrebačka	Orle	Vrbovo Posavsko	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	voćne vrste	lijeska	2,1	1
Zagrebačka	Orle	Vrbovo Posavsko	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	voćne vrste	miješani nasad voćnih vrsta	0,15	2
Zagrebačka	Orle	Vrbovo Posavsko	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	voćne vrste	orah	1,96	1
Zagrebačka	Orle	Vrbovo Posavsko	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	ječam-ozimi	1,24	4
Zagrebačka	Orle	Vrbovo Posavsko	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	kukuruz	20,64	10
Zagrebačka	Orle	Vrbovo Posavsko	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	pšenica-ozima	3,5	2
Zagrebačka	Orle	Vrbovo Posavsko	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	tritikale-ozime	0,39	1
Zagrebačka	Orle	Vrbovo Posavsko	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	žitarice	zob-jara	1,38	4

Izvor: <https://www.apprrr.hr/agronet/>

4.3.4. Turizam

Područje Općine Orle dio je kontinentalnog turističkog područja Republike Hrvatske. Turistički razvitak temelji se na valorizaciji prirodnih resursa, kulturno - povijesnih sadržaja, kulturne baštine i geoprometnom položaju. Osnovnu pretpostavku za turistički razvitak predstavlja visoko vrijedan prostorni resurs. Općina okuplja 10 sela u kojima se mještani bave pretežno poljoprivredom. Tlo je pogodno za uzgoj žitarica, pa Općina obiluje kukuruzom, pšenicom, ječmom i zobom. Područje Općine ima povoljne prirodne uvjete i za razvitak vinogradarstva i voćarstva.

U Općini djeluju dva KUD-a, a posebna su zanimljivost mnogobrojne crkve i kapele. Budući da je Općina smještena između Odre i Save, razvijen je rekreacijski ribolov. Područja uz ove rijeke su prostori za koje je moguće vezati razvitak turističkih lokaliteta i sadržaja namijenjenih potrebama izletničkog i rekreacijskog turizma i sportskog ribolova.

Lovni turizam moguće je razvijati u okviru lovišta na području Općine (LOVIŠTA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE - Zajedničko otvoreno lovište broj: I/140 – Orle; površina = 3 924 ha).

Selo Orle, u kojem se nalazi i sjedište Općine, znamenito je po kapeli sv. Tri Kralja. Kapela je podignuta u romaničkom stilu i najstarija je u veleševčkoj župi. Ispred crkve se održava poznato proštenje u čast sv. Bartola s ophodnjom posavskih kurija i kola, tzv. "konjsko proštenje" koje je August Šenoa prikazao u pripovijesti "Mladi gospodin", Znanje, Zagreb 1963.

Na području Općine postoji vikend naselje Selce, a prema Prostornom planu uređenja Općine Orle od 2015. godine predviđena je turistička etno zona Veleševac.⁵

Zaključno, turistički potencijal i atraktivnost prostora primarno se temelji na kulturnoj i prirodnoj baštini područja, smještenosti Općine između rijeka Odre i Save, šumama s bogatstvom i raznolikošću flore i faune, poljoprivrednim i vinorodnim područja, a koji pružaju mogućnosti za razvitak različitih specifičnih oblika turizma: kulturnog, izletničkog, zdravstveno - rekreacijskog, ekološkog, vjerskog, seoskog, lovnog i ribolovnog i drugog.

Performanse turističkog sektora u Općini Orle

Puni potencijal prirodnog, kulturnog, povijesnog i arheološkog naslijeđa Općine Orle nije iskorišten na održiv i odgovoran način. Kao rezultat toga, mnoge alternativnije vrste turizma nisu dovoljno razvijene ni integrirane u šire regionalne razvojne strategije. Poboľšanje kvalitete podrazumijeva i ciljanje na specifične skupine turista, kao što su: stariji, djeca, ljudi s poteškoćama itd. Izuzev razvoja specifičnih vrsta turizma, mnoge djelatnosti kojima se također pridonosi raznolikosti ponude uključuju: razvoj održivih turističkih ruta, razvoj klastera, umrežavanje, njega kulturnog naslijeđa regije i drugo.

U ovome dijelu važno je naglasiti da je u planu formiranje turističkog kompleksa odnosno nove zone turističke zone u naselju Veleševac pokraj jezera „Savišće“ i povezivanje ranije planirane turističke zone u jednu cjelinu koja bi bila turistička zona i sportsko rekreacijska zona.⁶

⁵Izvor: Općina Orle - Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije; Izradio: Kontrol biro d.o.o., Društvo za osiguranje kvalitete

⁶Izvor: ODLUKA O IZRADI III. IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE ORLE

4.3.5. Poslovna infrastruktura

U Općini Orle je prema Prostornom planu uređenja Općine Orle od 2015. godine predviđena gospodarska zona K - Čret Posavski. Namijenjena je za servise, proizvodnju, skladištenje i prodaju. Građevinska područja za gospodarske zone određena su za gradnju proizvodnih, servisnih, i komunalnih građevina sa pripadajućim skladištem i druge gospodarske potrebe, te urede i trgovine.⁷

4.4. Stanje u prostoru i okolišu

4.4.1. Prometna infrastruktura

Mrežu cesta na području Općine Orle čine tri županijske ceste te šest lokalnih cesta. Prometni pravac Ž-3041 s izlazom na državnu cestu D-26 omogućuje povezanost Općine sa županijskim središtem i Velikom Goricom, dok je preko Ž-3070 ostvarena prometna veza preko skele s Općinom Rugvica. Ove dvije ceste povezujući prostor Općine sa susjednim područjima čine okosnicu njenog prometnog sustava, dok lokalne ceste omogućuju povezanost naselja na području same Općine. Opis postojećeg stanja cestovne mreže na području Općine Orle prikazan je u sljedećoj tablici:

Tablica 12. Pregled cesta u Općini Orle

BROJ CESTE	OPIS CESTE	DUŽINA CESTE km
ŽUPANIJSKE CESTE		
Ž 3041	Haganj-Ivanić Grad-Veleševac-Orle-Novo Čiče-D 30	20,70
Ž 3070	Dugo Selo (D41) - Rugvica - Orle (Ž3041)	0,10
Ž 3118	Ž-3041- Poljana Čička	0,03
UKUPNO		20,83
LOKALNE CESTE		
L 31165	Strmec Bukevski - Obed - Bukevje (Ž 3041)	2,06
L 31166	Ž 3041 - Sop Bukevski	1,64
L 31169	Ž 3041 – Orle	1,01
L 31170	Ž 3041 - Drnek - Ž 3041	2,41
L 31209	Ž 3041 - Čret Posavski	1,39
L 31210	Ž 3041 – Selce	2,97

⁷Izvor: Općina Orle - Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije; Izradio: Kontrol biro d.o.o., Društvo za osiguranje kvalitete

UKUPNO	11,48
---------------	--------------

*Izvor: Općina Orle - Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije; Izradio: Kontrol biro d.o.o.,
Društvo za osiguranje kvalitete*

Biciklističke rute

Općinom Orle prolazi jedna od biciklističkih ruta Zagrebačke županije (Karta 7 - Vukovina – Poljana Čička – Bukevje – Veleševac – Kuče).

Željeznica

Na području Općine Orle ne postoji koridor željezničke pruge.

Pošta i telekomunikacije

Na području Općine djeluje poštanski ured 10 411 Orle koji predstavlja glavni poštanski centar Općine.

Širokopojasni pristup Internetu

Dostupnost širokopojasnih priključaka potrebno je osigurati kako za privatne korisnike, tako i za poslovne i javne korisnike. Kako bi se do 2023. doveo širokopojasni Internet do svake adrese u Velikoj Gorici i susjednim općinama; Kravarskom, Pokupskom, Orlima, Pisarovini i Rugvici, u Velikoj Gorici 17. lipnja 2019. potpisan je Sporazum o zajedničkom projektu izgradnje mreža sljedeće generacije, odnosno razvoja širokopojasne infrastrukture. Još 2015. godine Zagrebačka županija je organizirala šest projekata po ovom pitanju, gdje je nositelj projekta na ovom području Razvoja agencija Velike Gorice. Ideja je omogućiti internet na svim adresama gdje teleoperateri nemaju komercijalni interes. Projekt objedinjava 20 tisuća adresa.

4.4.2. Primarna infrastruktura – komunalna i energetska

Vodoopskrba i odvodnja

U svim mjestima Općine Orle postoji vodoopskrba. Opskrba vodom iz javnog sustava vodoopskrbe potrošača na području Općine Orle temelji se na distribuciji vode iz sustava "VG Vodoopskrba" d.o.o. Velika Gorica. Na područjima gdje nije izgrađen javni sustav vodoopskrbe dozvoljava se korištenje voda za osobne potrebe, na način i u količinama koje ne isključuju druge od jednakog korištenja (opće korištenje voda), a sve sukladno članku 76. Zakona o vodama (NN br. 153/09,63/11, 130/11,56/13 i 14/14). Za sve postojeće i definirane buduće lokacije vodnih građevina (trase magistralnih cjevovoda, crpne stanice, vodospreme i dr.) kao i trase opskrbnih cjevovoda, nadležno je komunalno poduzeće za obavljanje vodoopskrbne djelatnosti predmetnog područja.⁸

Trenutačno stanje sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda prema podacima županijskih strategija ne omogućuje zadovoljavajući standard življenja stanovništva i ne osigurava odgovarajuću zaštitu okoliša (ponajprije voda, tla i bioraznolikosti). Iako je povećan broj korisnika priključenih na kanalizacijski sustav i realizirana su znatna ulaganja, stanje nije zadovoljavajuće jer izgradnja kanalizacijskih sustava ne prati izgradnju vodoopskrbe (Strategija ZŽ).

Sustav javne odvodnje Velika Gorica sa izgrađenim sustavom odvodnje i uređajem za pročišćavanje otpadnih voda Velika Gorica planira se rekonstruirati. Područje koje spada u sustav su naselja Velike Gorice, dio naselja Zagreba, Općine Orle i naselja Općine Kravarsko. U narednom razdoblju u Općini Orle planira se izgradnja kanalizacijske mreže s pročištačem.

Pregled vatrogasnih domova za smještaj udruga dobrovoljnih vatrogasaca i profesionalnih vatrogasnih postrojbi

Općina Orle ima 5 vatrogasnih domova koje koriste dobrovoljna vatrogasna društva, a podaci o vatrogasnim domovima su navedeni u tablici koja slijedi u nastavku.

⁸Izvor: <http://www.opcina-orle.hr/wp-content/uploads/2015/03/IZVJE%C5%A0%C4%86E-O-JAVNOJ-RASPRAVI.pdf>

Tablica 13. Pregled vatrogasnih domova za smještaj udruga dobrovoljnih vatrogasaca i profesionalnih vatrogasnih postrojbi

Korisnik	Lokacija vatrogasnog doma	Površina - m ²	Spremište
DVD Bukevje	Bukevje,	500	da
DVD Drnek	Drnek	190	da
DVD Vrbovo	Vrbovo	230	da
DVD Veleševac	Veleševac	310	da
DVD Ruča	Ruča	700	da
DVD Suša	Ruča	250	da

Izvor: Općina Orle - Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije; Izradio: Kontrol biro d.o.o., Društvo za osiguranje kvalitete

Pregled ostalih objekata komunalne infrastrukture

U nastavku se daje pregled ostalih važnijih objekata komunalne infrastrukture.

Tablica 14. Ostali objekti komunalne infrastrukture u Općini Orle

R.br.	NAZIV OBJEKTA	Etažnost	BROJ OSOBA
1.	Područna škola Bukevje	Pr	70
2.	Područna škola Veleševac	Pr + 1	70
3.	Ambulanta Orle	Pr	15
4.	Društveni dom Bukevje	Pr	250
5.	Društveni dom Veleševac	Pr	200

Izvor: Općina Orle - Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije; Izradio: Kontrol biro d.o.o., Društvo za osiguranje kvalitete

Pregled elektroenergetskih građevina za proizvodnju i prijenos električne energije

Područje Općine Orle električnom energijom opskrbljuje DP Elektra Zagreb Pogon Velika Gorica. Ovaj elektroopskrbni sustav napaja se preko TS 110/10(20) kV Velika Gorica (Novo Čiče), instalirane snage 60 (80) MVA, koja je sa dva paralelna dalekovoda 110 kV povezana s

rasklopištem u Mraclinu. Općina Orle napaja se uglavnom preko radijalnih nadzemnih 10(20) kV vodova.

Općinom Orle prolaze sljedeći dalekovodi:

- 2 x 400 kV Žerjavinec – Tumbri/ Ernestinovo (dionica dvostrukog voda);
- 400 kV Žerjavinec – Tumbri;
- 400 kV Žerjavinec – Ernestinovo;
- 110 kV Mraclin – Ivanić;
- 110 kV Mraclin – Ludina.

Elektroopskrbna mreža Općine ne napaja se međutim putem spomenutih dalekovoda, već su oni u funkciji povezivanja značajnijih elektroenergetskih sustava na području Županije i Države. Stanovništvo Općine Orle u elektroenergetskom sustavu opslužuje 17 trafostanica, koje su prikazane u Tablici 15.

Tablica 15. Pregled trafostanica

BROJ TS	NAZIV TS	SNAGA/kVA
410	OBED	10/04
355	BUKEVSKA SOP	10/04
274	PETKO PILANA	10/04
335	BUKEVJE 5	10/04
331	BUKEVJE 4	10/04
19	BUKEVJE 3	10/04
18	BUKEVJE 2	10/04
291	DRNEK 1	10/04
275	DRNEK 2	10/04
20	ORLE	10/04
51	VRBOVO 2	10/04
21	VRBOVO 1	10/04
99	PIK SLJEME VELEŠEVEC	10/04

22	VELEŠEVEC 1	10/04
23	VELEŠEVEC 2	10/04
24	RUČA-SUŠA 1	10/04
115	RUČA-SUŠA	10/04

*Izvor: Općina Orle - Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije; Izradio: Kontrol biro d.o.o.,
Društvo za osiguranje kvalitete*

Stanje izgrađenosti plinovodne mreže

Obilježje plinskog distributivnog sustava na području Zagrebačke županije je nepovezanost većeg broja distribucijskih mreža, odnosno prstena oko većih naselja. Stupanj prosječne opskrbljenosti plinom povećao se u odnosu na proteklo razdoblje, s obzirom da su uložena znatna sredstva u plinifikaciju naselja. Općine Klinča Sela, Kravarsko, **Orle**, Pisarovina, Pokupsko, Krašić i Žumberak nisu plinificirane.

4.4.3. Analiza sustava gospodarenja otpadom

Prikupljanje odvoz i zbrinjavanje komunalnog otpada

Analizom stanja gospodarenja otpadom na području Općine Orle, uočava se da postojeći sustav zadovoljava trenutne potrebe te da se kontinuirano radi na unaprjeđenju postojećeg sustava. Postojeći sustav gospodarenja otpadom na području Općine Orle može se ocijeniti dobrim budući je svim korisnicima omogućeno da sav otpad mogu zbrinuti na predviđeni način. Realizacija i kvalitetno funkcioniranje cjelokupnog sustava gospodarenja otpadom, zasniva se na uključenosti i velikoj suradnji građana, gospodarskih subjekata te Općine Orle i tvrtke EKO-FLOR PLUS d.o.o. Mokrice u provedbi planiranih mjera i osiguranju potrebnih financijskih sredstava.

Djelatnost sakupljanja, odvoza i odlaganja komunalnog otpada obavlja tvrtka EKO-FLOR PLUS d.o.o. Mokrice. Sakupljeni miješani komunalni otpad u 2017. godini odložen je na ugovorna odlagališta tvrtke EKO-FLOR PLUS d.o.o. Mokrice.

Sakupljanjem miješanog komunalnog otpada obuhvaćeni su: objekti individualnog stanovanja – obiteljske kuće i gospodarski objekti na području na kojem EKO-FLOR PLUS d.o.o. Mokrice pruža uslugu sakupljanja otpada. Građani miješani komunalni otpad odlažu u tipizirane spremnike unutar svojih dvorišnih prostora. Osim spremnika za miješani komunalni otpad, svim korisnicima u naseljima Općine Orle podijeljene su vreće 120 lit za papir i plastiku. Miješani komunalni otpad odvozi se jedanput tjedno, dok se papir i plastika odvoze jedan puta mjesečno. Raspored sakupljanja i odvoza komunalnog otpada objavljen je na mrežnoj stranici tvrtke EKO-FLOR PLUS d.o.o. Mokrice.

Sakupljanje posebnih kategorija otpada putem zelenih otoka osigurano je na način da građani sami donose otpad i odlažu ga u odgovarajuće označene spremnike (natpisi na spremnicima, boja spremnika). Na zelenim otocima sakuplja se korisni otpad (staklo, papir i plastika) koji se predaje ovlaštenim oporabiljima. Glomazni otpad se odvozi dva puta godišnje prema pozivu korisnika koncesije.

Sustav sakupljanja komunalnog otpada na području Općine Orle:

- sustav sakupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada iz kućanstava po modelu „od vrata do vrata“;
- sustav sakupljanja otpada putem zelenih otoka;
- sustav sakupljanja krupnog (glomaznog) otpada;
- sustav sakupljanja otpadnog tekstila.

Sustav sakupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada iz kućanstava po modelu „od vrata do vrata“

Sustav sakupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada započeo 2014. godine, zasnovan je po modelu „od vrata do vrata“. Sustav prikupljanja otpada po modelu „od vrata do vrata“ zahtijeva od svakog korisnika odgovornije ponašanje jer se odvoz otpada obavlja po točnom rasporedu i svaki je korisnik odgovoran za sadržaj otpada u posudi i njezinu urednost.

Svim korisnicima podijeljena je zelena posuda za zbrinjavanje miješanog komunalnog otpada, vreće za zbrinjavanje papira i plastike. Za zbrinjavanje biorazgradivog otpada korisnicima će u

II fazi biti podijeljeni komposterima za kućno kompostiranje. Nabavu opreme za odvojeno sakupljanje biootpada potrebno je izvršiti do kraja 2020. godine.

Sustav sakupljanja otpada putem zelenih otoka

Trenutno se na području Općine Orle nalaze 3 zelena otoka (spremnici 1 100 lit za staklo, papir i plastiku). U plavi se spremnik odlažu novine, časopisi, katalozi, prospekti, papirne vrećice, uredski papir, omotnice, bilježnice, knjige bez plastificiranog omota, karton, kartonska ambalaža, kartonske kutije za jaja. U žuti se spremnik odlažu sve vrste plastike, plastična ambalaža i boce, plastične tube, plastične vrećice i folije, ambalaža od šampona i deterdženata, plastične čaše. U sivi spremnik se odlažu metalni poklopci i čepovi, limenke, konzerve, aluminijska folija. U zeleni se spremnik odlaže ambalažno staklo, staklene boce, staklene tegle. Odvoz sa zelenih otoka iz Općine Orle vrši se po pozivu korisnika koncesije.

Tablica 16. Popis zelenih otoka u Općini Orle sa popisom otpada koji se prikuplja u njima

ZELENI OTOCI						
R. br.	LOKACIJA	KONTEJNERI ZA ODVOJENO PRIKUPLJANJE OTPADA				
		STAKLO	PLASTIKA	PAPIR	METAL	TEKSTIL
1.	<i>Bukevje</i>	X	X	X	-	-
2.	<i>Orle</i>	X	X	X	-	-
3.	<i>Veleševac</i>	X	X	X	-	-
UKUPNO:		3	3	3	-	-

Sustav sakupljanja otpada putem mobilnog reciklažnog dvorišta

Mobilno reciklažno dvorište je pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada (otpadni papir, plastika, metal, staklo, tekstil, krupni (glomazni) otpad, jestiva ulja i masti, deterdženti, boje, lijekovi, EE otpad, baterije i akumulatori, građevni otpad od manjih popravaka iz kućanstva i dr.). Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) i Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17) Jedinica lokalne samouprave dužna je u

naseljima u kojima se ne nalazi reciklažno dvorište osigurati funkcioniranje istog posredstvom mobilne jedinice.

Jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati da prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta, odnosno način rada mobilne jedinice omogućava pristupačno korištenje istih svim stanovnicima područja za koja su uspostavljena reciklažna dvorišta, odnosno mobilne jedinice.

Sustav sakupljanja krupnog (glomaznog) otpada

Sustav sakupljanja krupnog (glomaznog) otpada uređen je na način da korisnici imaju pravo jednom godišnje zatražiti odvoz krupnog (glomaznog) otpada sa određene lokacije. Ta usluga se posebno ne naplaćuje. Za svaki idući odvoz, EKO-FLOR PLUS d.o.o. Mokrice vrši naplatu odvoza.

Sustav sakupljanja otpadnog tekstila

Na području Općine Orle nisu postavljeni spremnici za tekstil.

Prikupljanje i zbrinjavanje posebnih kategorija otpada

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) kao posebne kategorije definirane su sljedeće vrste otpada: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili. Od posebnih kategorija otpada za Općinu Orle bitne su sljedeće vrste otpada: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema i građevni otpad.

Postojeće stanje gospodarenja posebnim kategorijama otpada je takvo da se većina navedenih vrsta posebnih kategorija otpada ne može zbrinuti u reciklažnom dvorištu. Općina Orle je poradi toga ugovorila sa koncesionarom uslugu korištenja mobilnog reciklažnog dvorišta. Neke od

posebnih kategorija otpada, kao što su papir, plastika i staklo stanovnici Općine Orle mogu zbrinuti odlaganjem u tipske spremnike koji su postavljeni na javnim površinama.

Izobrazno informativne aktivnosti

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) Jedinica lokalne samouprave dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnju provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio. Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) jedinica lokalne samouprave dužna je u sklopu mrežne stranice uspostaviti i ažurno održavati mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području.

U svrhu ostvarivanja cilja 5. Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti potrebno je provesti mjere s naglaskom na sprječavanje nastanka otpada, povećanja odvojenog prikupljanja otpada i ponovne uporabe, te sprječavanje odlaganja problematičnog otpada u miješani komunalni otpad.

Za uspostavu održivog gospodarenja otpadom na području Općine Orle sukladno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022.godine (NN 03/17) potrebno je uložiti značajne napore u edukaciju stanovnika Općine, ali i svih ostalih sudionika u gospodarenju otpadom. Bez provedbe kvalitetnih izobrazno-informativnih programa neće biti moguće dostići ciljeve u gospodarenju otpadom koji su propisani do 2022.godine.

Izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti sastavni je dio godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave.⁹

Podaci o postojećim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom

Na području Općine Orle ne postoje građevine i uređaji za gospodarenje otpadom.

⁹Izvor: PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINA ORLE ZA RAZDOBLJE 2018.-2023. GODINE

Podaci o planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom

Na području Općine Orle planira se gradnja reciklažnog dvorišta, te se planira uspostava sustava s korištenjem mobilnog reciklažnog dvorišta putem trenutnog koncesionara tvrtke EKO-FLOR PLUS d.o.o. Mokrice.

Reciklažno dvorište

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Reciklažno dvorište može biti i mobilno, izvedeno kao pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada (npr. otpadni papir, metal, staklo, plastika, tekstil, krupni (glomazni) otpad, jestiva ulja i masti, deterdženti, boje, lijekovi, EE otpad, baterije i akumulatori, građevni otpad od manjih popravaka iz kućanstva i dr.). U okviru reciklažnog dvorišta može se osigurati i odvojeni dio za ponovnu uporabu proizvoda (npr. „kutak ponovne uporabe proizvoda”).

Reciklažno dvorište mora udovoljavati osnovnim tehničko-tehnološkim uvjetima sukladno odredbama Pravilnika o gospodarenju otpadom. Postupanje i radne procedure u reciklažnim dvorištima moraju biti usklađene sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17), Pravilnikom o gospodarenju otpadom (NN 117/17) i Pravilnicima o postupanju s posebnim vrstama otpada. Organizirano sakupljanje određenih vrsta otpada u reciklažnim dvorištima obavlja se u skladu s propisima, te na taj način dolazi do unapređenja kvalitete usluge i smanjivanja troškova.

Prema Izvješću o komunalnom otpadu za 2017. godinu (HAOP), podaci o komunalnom otpadu prijavljeni su za 89 reciklažnih dvorišta (stacionarnih i mobilnih). Od ukupnog broja reciklažnih dvorišta koja su prijavila podatke za 2017. godinu, šest ih nije upisano u Očevidnik reciklažnih dvorišta pri Ministarstvu zaštite okoliša i energetike (MZOE). Zakonom o održivom gospodarenju otpadom Jedinicama lokalne samouprave propisana je obveza osiguranja uspostave minimalnog broja reciklažnih dvorišta ili mobilnih jedinica ovisno o broju stanovnika JLS-a. Jedinica lokalne samouprave koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području.

Trenutno na području Općine Orle nema izgrađeno niti jedno reciklažno dvorište. Općina Orle posjeduje vlastito zemljište na kojemu će se graditi reciklažno dvorište veličine 484 m², broj čestice 755, katastarska općina: 331511, Drnek, Broj ZK uloška 1515, a isto će se i opremiti potrebnom opremom. Prilikom izgradnje bit će formirana nova čestica k.č.br. 755/3 k.o. Drnek. Nakon završetka projekta infrastrukturom će upravljati koncesionar. Trenutno je koncesionar na području Općine tvrtka EKO-FLOR PLUS d.o.o. Mokrice dok će nakon završetka koncesije Općina raspisati novu koncesiju ili ovisno o prilikama temeljem Odluke o obavljanju javne usluge prenijeti upravljanje reciklažnim dvorištem. Izgradnjom i opremanjem reciklažnog dvorišta u Općini Orle uspostaviti će se cjelovit sustav održivog gospodarenja otpadom, pridonijeti većoj mogućnosti razdvajanja reciklažnog otpada kao i većem broju različitih spremnika za prikupljanje otpada, a shodno tome i većim količinama koje će se moći prikupljati.

Mobilno reciklažno dvorište

Mobilno reciklažno dvorište je pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada (otpadni papir, plastika, metal, staklo, tekstil, krupni (glomazni) otpad, jestiva ulja i masti, deterdženti, boje, lijekovi, EE otpad, baterije i akumulatori, građevni otpad od manjih popravaka iz kućanstva i dr.). Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) i Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17) Jedinica lokalne samouprave dužna je u naseljima u kojima se ne nalazi reciklažno dvorište osigurati funkcioniranje istog posredstvom mobilne jedinice.

Status sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom

Na području Općine Orle ne postoje neusklađena odlagališta otpada kao ni lokacije onečišćene otpadom.

Podaci o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju

Divlja odlagališta otpada

Divlja odlagališta otpada odnosno lokacije odbačenog otpada su mjesta gdje najčešće fizičke i/ili pravne osobe odbacuju otpad. Iskustvo je pokazalo da je riječ o lokacijama na koje se otpad odbacuje i nakon provedene sanacije, odnosno uklanjanja otpada što je često rezultat nedosljedne provedbe zakonskih propisa kojima je uređena obveza uklanjanja odbačenog otpada od strane vlasnika, posjednika ili korisnika nekretnine. Uglavnom je riječ o građevnom i glomaznom otpadu, a nešto rjeđe o miješanom komunalnom i ostalim kategorijama komunalnog otpada. Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) službe nadležne za komunalni red Jedinice lokalne samouprave, nadležne su za provedbu mjera za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i uklanjanje odbačenog otpada. Navedene mjere uključuju provedbu redovitog godišnjeg nadzora i vođenje evidencije o lokacijama odbačenog otpada, procijenjenoj količini odbačenog otpada, obvezniku uklanjanja otpada i predaju otpada osobi ovlaštenoj za gospodarenje otpadom. Trenutno ne postoji jedinstvena nacionalna baza podataka lokacija odbačenog otpada, ali su pojedine županije i gradovi uspostavili vlastite informacijske sustave evidencije, a nacionalni sustav razvija Hrvatska agencija za okoliš i prirodu.

U 2017.godini u Općini Orle evidentirane su dvije lokacije na kojima se nalaze divlja odlagališta, u naselju Obed i u naselju Veleševac. Za navedena divlja odlagališta potrebno je sačiniti elaborat sanacije divljih odlagališta, izvršiti njihovu sanaciju te uspostaviti nadzor nad lokacijama, kako ne bi došlo do ponovnog odlaganja otpada u okoliš.¹⁰

4.5. Kapaciteti za upravljanje razvojem

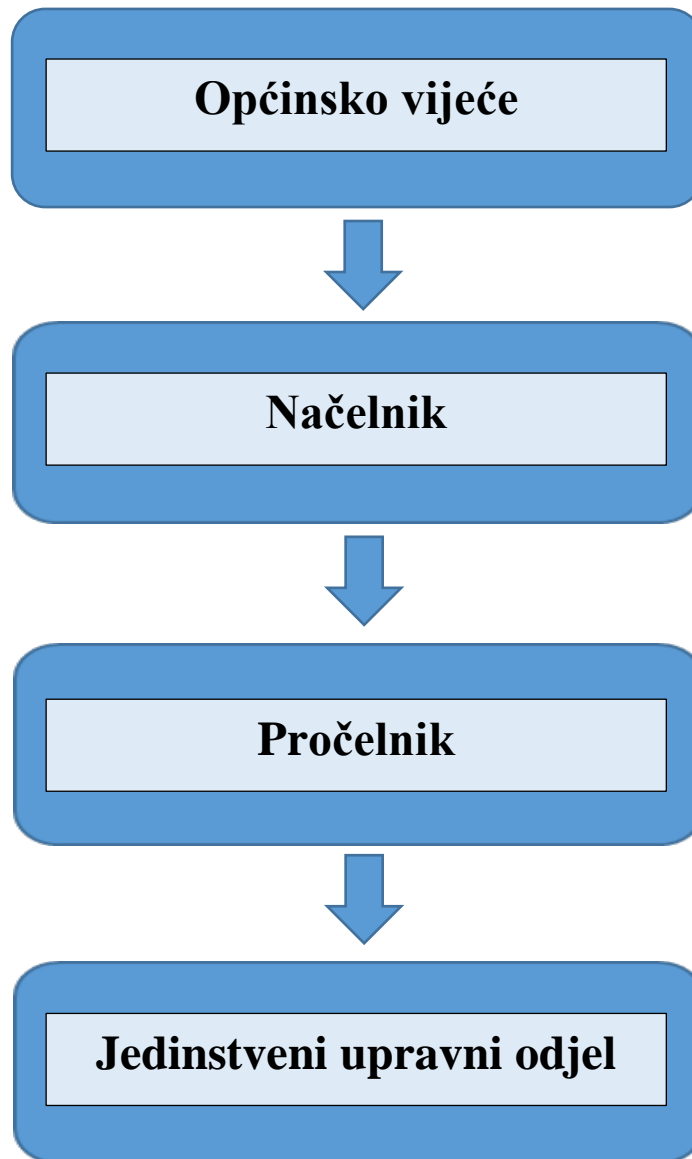
Općina Orle, kao jedinica lokalne samouprave, predstavlja jedan od najznačajnijih dionika za koordinaciju razvoja lokalne zajednice na području Općine.

Organizacijski kapaciteti

Organigram općinske uprave Općine Orle prikazuje shema koja slijedi u nastavku.

¹⁰Izvor: Komunikacijski plan za reciklažno dvorište

Shema 1. Organigram jedinice lokalne samouprave – Općina Orle

Financijski kapaciteti

Proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave akt je kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci za jednu godinu, a omogućava financiranje poslova i programa koje obavljaju upravna tijela jedinice lokalne samouprave radi ostvarivanja javnih potreba i prava građana koja se temeljem zakonskih propisa financiraju iz javnih prihoda.

Visina planiranog godišnjeg proračuna Općine Orle za 2019. godinu iznosi 18.333.500,00 kuna.

Provedbeni kapaciteti

Općina Orle je do sada bila nositelj velikog broja razvojnih projekata od strateškog značenja za razvoj lokalne zajednice u gotovo svim razvojnim područjima i jedna je od uspješnih lokalnih samouprava u Republici Hrvatskoj u vezi s primjenom i provedbom projekata financiranih iz fondova EU.

Dosadašnja iskustva Općine Orle u provedbi projekata sufinanciranih iz vanjskih izvora su:

1. Nabava traktora i komunalne opreme (ukupna vrijednost projekta: 538.045,90 kn; projekt financiran od strane Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja; udio Ministarstva: 275.000,00 kn - 51%; udio Općine Orle: 263.145,90 kn – 49%);
2. Projektna dokumentacija za uređenje zgrade područne škole u Bukevju (ukupna vrijednost projekta: 98.500,00 kn; projekt financiran od strane Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije; udio Ministarstva: 78.800,00 – 80%; udio Općine Orle: 19.700,00 – 20%);
3. Pripremni radovi na izgradnji drvenog mosta (ukupna vrijednost projekta: 300.000,00 kn; projekt financiran od strane Zagrebačke županije; prema Ugovoru sa Zagrebačkom županijom: udio Županije: 300.000,00 – 68%; udio Općine Orle: 143.150,00 – 32%);
4. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Orle (ukupna vrijednost projekta: 497.500,00 kn; projekt financiran od strane Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju; Općina ne sudjeluje u sufinanciranju projekta);
5. Nabava spremnika za komunalni otpad (ukupna vrijednost projekta: 223.529,42 kn; projekt financiran od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost; prema Ugovoru: udio Fonda: 190.000,00 kn - 85%; udio Općine Orle: 33.529,42 kn - 15%);
6. Izgradnja sportske dvorane Veleševac (ukupna vrijednost projekta: 497.507,00 kn; projekt financiran od strane Zagrebačke županije; udio Zagrebačke županije: 300.000,00 kn – 60,30%; udio Općine Orle: 197.507,00 kn – 39,70%);
7. Projektna dokumentacija za reciklažno dvorište (ukupna vrijednost projekta: 100.000,00 kn; projekt financiran od strane Zagrebačke županije; udio Zagrebačke županije: 100.000,00 kn – 100%; Općina ne sudjeluje u sufinanciranju projekta);
8. Sveukupna Strategija razvoja Općine Orle; ukupna vrijednost projekta: 70.000,00 kn; projekt financiran od strane Zagrebačke županije; udio Zagrebačke županije: 100%, Općina ne sudjeluje u sufinanciranju projekta);

9. Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta (ukupna vrijednost projekta: 1.362.418,75 kn; projekt financiran od strane Ministarstva zaštite okoliša i energetike; udio Ministarstva zaštite okoliša i energetike: 977.112,00 kn – 70,65%; udio Općine Orle: 399.906,75 – 29,35%);
10. Izgradnja prometne infrastrukture – most (ukupna vrijednost projekta: 622.156,25 kn, projekt financiran od strane Zagrebačke županije; udio Zagrebačke županije: 250.000,00 kn – 40,18%; udio Općine Orle: 372.156,25 kn – 59,82%);
11. Petričevićeva ulica (ukupna vrijednost projekta: 256.923,75 kn; projekt financiran od strane Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU; udio Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU: 200.000,00 kn – 77,85%; udio Općine Orle: 56.923,75 kn – 22,15%);
12. Prilazna cesta groblje Bukevje (ukupna vrijednost projekta: 514.575,00 kn; projekt financiran od strane Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja; udio Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja: 262.000,00 kn – 50,92%; udio Općine Orle: 252.575 kn – 49,08%);
13. Izgradnja dječjeg igrališta Bukevje (ukupna vrijednost projekta: 370.597,92 kn; projekt financiran od strane LAG-a Zrinska gora – Turopolje; udio LAG-a Zrinska gora – Turopolje: 370.597,92 – 100%; Općina ne sudjeluje u sufinanciranju projekta);
14. Program kontrole populacije napuštenih pasa (program financiran od strane Zagrebačke županije; udio Zagrebačke županije: 9.000,00 kn).

Ljudski potencijali

U Općini Orle je na dan 31.12.2018. godine bilo zaposleno 3 službenika i namještenika (u koji broj nisu uključeni dužnosnici), od toga: 3 službenika i namještenika na neodređeno vrijeme.

5. SWOT analiza – kvalitativna ocjena stanja

U procesu strateškog planiranja, SWOT analiza predstavlja radni alat koji pomaže u prepoznavanju i utvrđivanju osnovnih čimbenika razvoja, njegovih potencijala i ograničenja. SWOT analizom prikazuju se snage i slabosti kao unutarnji čimbenici, te prilike i prijetnje kao vanjski čimbenici koji ukazuju kako na potencijalne prijetnje gospodarskom razvoju Općine, tako i na otvorene mogućnosti za budući razvoj.

SNAGE

- povoljan geoprometni položaj (blizina Zagreba)
- dobra prometna povezanost unutar područja Općine
- kontinuirana ulaganja u razvoj cestovne infrastrukture
- postojanje infrastrukturne mreže (električna, telekomunikacijska, vodovodna)
- sudjelovanje u projektu modernizacije sustava rasvjete provedbom mjera energetske učinkovitosti
- kvalitetno poljoprivredno i šumsko zemljište
- tradicija poljoprivredne proizvodnje
- veliki broj poljoprivrednih gospodarstava
- nizak udio nekorištenog poljoprivrednog zemljišta
- očuvan okoliš i prirodni resursi
- tradicija bogate materijalne i nematerijalne kulturne baštine
- postojanje brojnih sakralnih spomenika te primjeraka tradicijskog graditeljstva posavskog kraja
- aktivno sudjelovanje udruga civilnog sektora u društvenom životu zajednice
- turistički atraktivan i očuvan prirodni krajobraz
- postojanje biciklističke rute Zg županije koja prolazi područjem Općine
- turistički prepoznatljive manifestacije
- ulaganja u objekte predškolskog i osnovnoškolskog obrazovanja
- zadovoljavajuća razina zdravstvene zaštite
- formiranje poduzetničke zone

SLABOSTI

- depopulacija
- starenje stanovništva
- nepovoljna obrazovna struktura stanovništva
- niska primanja
- nedovoljno financijskih sredstava za veća ulaganja u infrastrukturu
- nedostatak visokoobrazovanih kadrova
- mali broj novootvorenih radnih mjesta
- nepovoljna obrazovna i dobna struktura nezaposlenih
- nedovoljna informiranost i educiranost poduzetnika o načinima korištenja vanjskih izvora financiranja
- nedostatak domaćih i stranih investitora
- odlazak mladih obrazovanih ljudi u druga područja
- nedovoljna iskorištenost prirodnih resursa
- nedovoljna kvaliteta i razina sigurnosti prometnica
- neasfaltirane nerazvrstane ceste
- nepostojanje sustava odvodnje
- nepostojanje plinovodne mreže
- pojava „divljih“ odlagališta otpada
- neodržavana šumska infrastruktura
- rascjepkanost poljoprivrednih površina
- nedovoljna umreženost poljoprivrednih subjekata
- neusklađenost gruntovnice i katastra
- manjak ugostiteljskih objekata
- manjak smještajnih kapaciteta
- nedovoljno izgrađena turistička infrastruktura i nedovoljno razvijene turističke usluge
- nedovoljna ulaganja u turistički marketing i promidžbu
- nedostatnost financijskih sredstava za rad udruga
- nedovoljno razvijeni kapaciteti udruga - nedovoljna umreženost i suradnja između udruga
- nedovoljna informiranost udruga o mogućnostima korištenja fondova EU i nacionalnih programa
- nedovoljno razvijeno volonterstvo
- nedovoljni prostorni uvjeti za predškolski odgoj
- nedovoljno razvijena sportska infrastruktura

PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - korištenje državnih poticajnih mjera i EU Fondova - edukacija poduzetnika - stvaranje prilika za privlačenje investitora - jačanje suradnje/povezivanja i komunikacije sa okolnim JLS-ovima u svrhu poboljšanja infrastrukture, turizma, pozicioniranja i osnaživanja unutar Županije - povećanje suradnje s ostalim jedinicama lokalne samouprave unutar RH i u inozemstvu - razvoj partnerskih odnosa na regionalnoj i državnoj razini - prekvalifikacija nezaposlenih - izgradnja nerazvrstanih cesta, poljskih puteva - izgradnja pročistača za otpadne vode i sustava odvodnje - plinifikacija područja Općine i provođenje mjera sukladno Zakonu o tržištu plina - izgradnja šumske infrastrukture - jače korištenje poljoprivrednih potencijala - primjena novih tehnologija u poljoprivredi - okrupnjavanje poljoprivrednih posjeda - poticanje kreiranja lokalnog brenda u poljoprivredi i turizmu - poticanje osnivanja proizvođačkih poljoprivrednih zadruga/udruga - razvoj kulturnog turizma - razvoj turističkih sadržaja temeljenih na kulturnoj baštini i prirodnim resursima - formiranje tematskih staza - izgradnja kapaciteta za ruralni turizam - izgradnja sportske infrastrukture - poticanje osnivanja udruga koje svojim programima i radom djeluju s ciljem povećanja kvalitete života na području Općine Orle te pridonose većoj socijalnoj pravednosti - sustavno jačanje suradnje Općine Orle i udruga - izgradnja objekata predškolskog odgoja - omogućavanje pokrivenosti područja Općine bežičnom Internet mrežom - promicanje novog pristupa u komunikaciji s građanima koristeći nove tehnologije - mogućnost osnivanja tvrtke za prijevoz (linijski, taxi) 	<ul style="list-style-type: none"> - česte promjene zakonske regulative - sporost pravosuđa - nedostatak ulagača - depopulacija stanovništva, posebice mladih - nizak standard života stanovnika - odljev kadrova - postojanje sive ekonomije - trend starenja stanovništva - spora realizacija kredita - konkurencija susjednih općina - poticajne i potporne mjere su nestalne, nedostatne i nedovoljno dostupne - neučinkovita državna administracija - nedostatak sredstava za unaprjeđenje kulturnog života stanovništva - financijska nestabilnost organizacija civilnog društva - neotklanjanje pravnih, financijskih i administrativnih zapreka - brz razvoj novih tehnologija za koje su potrebna velika financijska sredstva - značajna konkurencija u poljoprivredi i proizvodnji hrane - nova globalna kriza - propadanje ruralnih sredina

6. Strateški okvir za razvoj

6.1. Vizija

Strateški okvir za razvoj lokalne zajednice na području Općine Orle čine vizija razvoja, razvojni ciljevi strateškog karaktera, prioriteta i mjere.

Vizija je poželjna slika budućnosti koja se može ostvariti uspješnom strategijom, a mora biti jasna i provjerljiva, obraćati se svim interesno-utjecajnim skupinama te inspirativna i ostvariva. Vizija se može definirati samo uz poznavanje postojeće situacije, provođenjem detaljne strukturne analize vanjskih i unutarnjih socio-ekonomskih čimbenika te uz prepoznavanje najvećih prijetnji budućeg razvoja.

Vizija Općine Orle koja se zasniva na osnovnim analizama, SWOT analizama, analizama razvojnih trendova u Županiji i Republici Hrvatskoj te na idejama o smjeru budućeg razvoja, predstavlja ostvarivu i inspirativnu sliku dugoročnog razvoja usmjerenog na razvoj gospodarstva, prvenstveno na razvoj poduzetništva, poljoprivrede i ruralnog turizma temeljenog na kulturnoj i prirodnoj baštini. Bitan naglasak stavljen je i na infrastrukturnu opremljenost Općine čime se stvaraju uvjeti za povećanje kvalitete života lokalnog stanovništva, te na održivi razvoj i zaštitu okoliša.

Vizija Općine Orle

Općina Orle, mjesto ugodnog življenja čiji se razvoj temelji na kontinuiranoj i kvalitetnoj suradnji javnog, civilnog i privatnog sektora, konkurentnom gospodarstvu koje se zasniva na poduzetništvu, poljoprivredi i turizmu temeljenom na prirodnoj i tradicijskoj te kulturno-povijesnoj baštini, razvijenoj društvenoj i komunalnoj infrastrukturi, uz promicanje održivog razvoja i zaštite okoliša.

6.2. Strateški ciljevi

Strateški ciljevi predstavljaju opće izjave usredotočene na ishode ili rezultate te su po svojoj prirodi kvalitativni. Ciljevi razvoja opisuju potrebne promjene s obzirom na postojeće razvojne probleme i prijetnje, a imaju dva obilježja:

1. Oblikuju jasna rješenja za ključne razvojne probleme;
2. Moraju biti dostižni, kako bi se problemi riješili ili izbjegli na prihvatljiv način.

Strateški ciljevi razvoja moraju proizlaziti iz vizije, a određeni su na način da su mjerljivi, ostvarivi, jasno definirani, međusobno se ne preklapaju, sveobuhvatni su, kontinuirani te prihvatljivi. Ciljevi razvoja Općine Orle određeni su kako bi kao takvi pridonijeli cjelokupnom razvoju, a usklađeni su sa strateškim ciljevima regionalnih, nacionalnih i europskih strateško-planskih dokumenata.

Tablica 17. Strateški ciljevi razvoja Općine Orle

STRATEŠKI CILJEVI		
Strateški cilj 1.	Strateški cilj 2.	Strateški cilj 3.
Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva Općine Orle	Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora	Zaštita okoliša, očuvanje kulturnih i prirodnih vrijednosti, unaprjeđenje prostora i visoka razina energetske učinkovitosti

Tablica 18. Objašnjenje strateških ciljeva razvoja Općine Orle

Strateški cilj 1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva Općine Orle
Temeljna zadaća odnosno uloga vlasti Općine Orle, kao i svih pratećih nadležnih javnih ustanova i organizacija je upravo postizanje sinergije i suradnje svih lokalnih razvojnih dionika u općem socio-ekonomskom razvoju bez kojeg nema kvalitetnog života zajednice. Općina Orle suočava se s negativnim demografskim trendovima starenja stanovništva i smanjenjem ukupnog broja stanovnika čime se ograničava i gospodarsko djelovanje koje je posljednjih godina u stagnaciji i opadanju uslijed gospodarske krize na nacionalnoj i svjetskoj razini. Gospodarstvo Općine karakterizira nedostatak infrastrukture unutar poduzetničkih zona, nekonkurentna poljoprivreda, nedovoljno razvijeno malo i srednje poduzetništvo, te

nedovoljno razvijen ruralni turizam. Daljnjim razvojem i promocijom poduzetničke infrastrukture u obliku poduzetničke zone nastojat će se potaknuti investicije i inovacije te u konačnici i povećati broj zaposlenih na području Općine. Razvoj poljoprivredne proizvodnje mora biti usmjeren na brendiranje i promociju proizvoda te na plasman i povezivanje proizvođača s turističkim sektorom. Ruralni turizam Općine ima sve preduvjete za razvoj poput tradicijske i kulturno-povijesne baštine te očuvane prirodne baštine, no organiziranim i strateškim planiranjem potrebno je postići veći stupanj razvijenosti od postojećeg. Iznimnu priliku u postizanju ovog cilja predstavljaju upravo programi Europske Unije i Europski strukturni i investicijski fondovi koji pružaju mogućnost ulaganja u ljudske resurse te u fizičku imovinu, sve s ciljem povećanja zaposlenosti i zadržavanja stanovništva, posebice mladih stanovnika na području Općine. U ovome dijelu bitno je naglasiti i značaj poticanja uvođenja i primjene IKT rješenja, novih tehnologija i inovacija s ciljem postizanja konkurentnosti poljoprivrede, održivog gospodarenja resursima i uravnoteženog razvoja ruralnih područja Općine.

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora

Općina Orle je ruralna sredina Zagrebačke županije koja obuhvaća 10 naselja. U skladu s navedenim strateškim ciljem razvoja Općine, nastojat će se postići ujednačavanje opremljenosti naselja Općine komunalnom, prometnom, društvenom te drugom infrastrukturom pridržavajući se pritom načela održivog razvoja. Nedostatak fizičke i društvene infrastrukture otežava socio-ekonomski razvoj te stvara pritisak na postojeću infrastrukturu prije svega u financijskom smislu. Općina se ističe kao područje povoljnog geoprometnog položaja, a njegova blizina Gradu Zagrebu predstavlja jednu od razvojnih snaga i mogućnosti. Izgradnjom i rekonstrukcijom prometne, komunalne te društvene infrastrukture postići će se uređenost, organiziranost, dostupnost, racionalnost i funkcionalnost prostora Općine, što će osigurati preduvjete nesmetanog daljnjeg razvoja i širenja te povećanje kvalitete življenja na prostoru Općine. Općina Orle se posljednjih desetljeća suočava sa smanjenjem broja stanovnika, a visoka opremljenost društvenom i fizičkom infrastrukturom predstavljala bi preduvjet za doseljavanje novih stanovnika i zadržavanje postojećih. Na području Općine registrirano je 20 udruga civilnog društva. Područje djelovanja je vatrogastvo, kultura, humanitarni rad, udomljavanje i skrb o životinjama, mladi, umirovljenici i starije osobe, žene, ljudska prava, održivi razvoj, šport i lovstvo. Aktivno građanstvo, odnosno kulturne, sportske i druge udruge i organizacije predstavljaju nosioce društvenog razvoja. Civilni sektor na području Općine Orle od iznimnog je značaja te aktivno sudjelovanje udruga civilnog sektora u društvenom životu zajednice Općina treba nastaviti poticati i dalje. Nadalje, planiranom izgradnjom infrastrukture širokopojasnog Interneta omogućila bi se usluga širokopojasnog interneta lokalnom stanovništvu i gospodarstvu u svrhu bržeg protoka informacija, razvijanja novih djelatnosti, te online edukacije zainteresiranim stranama. Jednako tako, s ciljem unapređenja organizacije prijevoza na području Općine Orle u planu je osnivanje tvrtke za prijevoz (linijski, taxi). U kontekstu unapređenja suradnje sa drugim jedinicama lokalne samouprave u Zagrebačkoj županiji potreban je sustavan rad na jačanju suradnje/povezivanja sa okolnim

JLS-ovima u svrhu poboljšanja infrastrukture, turizma, komunikacije, pozicioniranja i osnaživanja pozicije Općine unutar Županije. Razvoj pametne Općine Orle podrazumijeva uvođenje i primjenu novih tehnologija, rješenja i inovativnih modela pružanja općinskih usluga u području gospodarstva, sigurnosti, održivog prometa, održivog gospodarenja energijom, zaštite okoliša, prirode i klimatskih promjena, upravljanja Općinom i uslugama te obrazovanja i kvalitete života građana.

Strateški cilj 3. Zaštita okoliša, očuvanje kulturnih i prirodnih vrijednosti, unaprjeđenje prostora i visoka razina energetske učinkovitosti

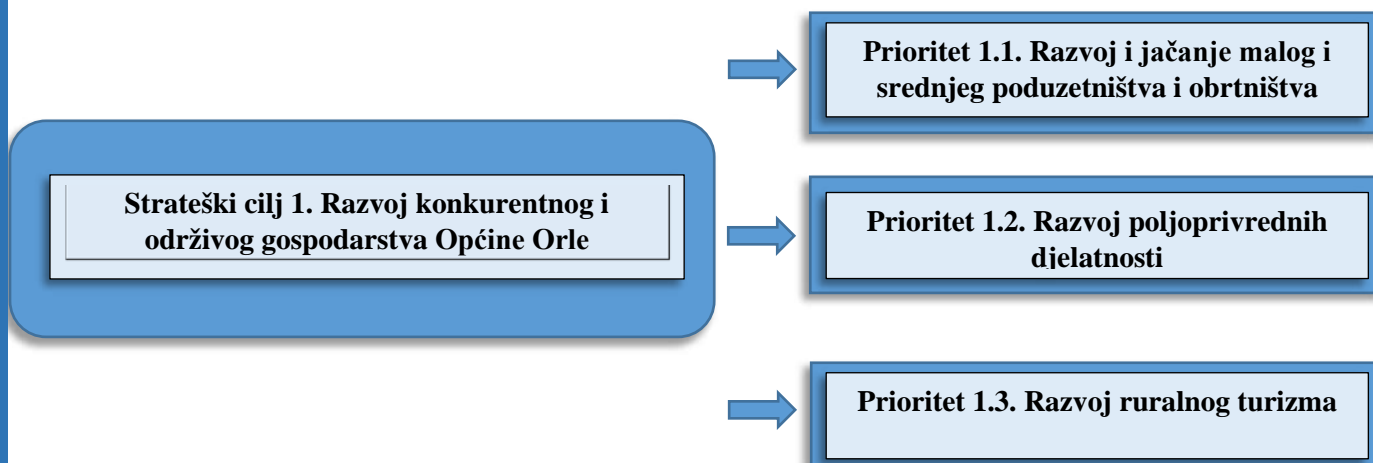
Općinu Orle karakterizira visoka očuvanost okoliša i prirodnih resursa te značajna kulturno-povijesna i tradicijska baština koju je potrebno intenzivnije turistički valorizirati. Nedostatak energije i nesigurnost u opskrbi energijom, uz stalan rast cijena energenata, klimatske promjene i onečišćenje okoliša zbog neracionalne potrošnje energije, zahtijevaju ozbiljan pristup iznalaženju mjera za povećanje energetske učinkovitosti, smanjenja korištenja fosilnih goriva i zagađenja okoliša. Održivost i zaštita okoliša stoga će se nastojati postići korištenjem obnovljivih izvora energije te povećanjem energetske učinkovitosti zgrada i objekata. Prirodni resursi kao sastavni dio Općine posebno su osjetljivi te je potrebno osigurati njihovu dugoročnu zaštitu.

6.3. Razvojni prioriteti i mjere

Prioriteti Općine Orle proizlaze iz vizije i detaljnije razrađuju strateške ciljeve, a predstavljaju intervencije i aktivnosti u nekom području djelatnosti te okvir za pripremu i izradu konkretnih razvojnih projekata.

Mjere razvoja Općine predstavljaju najvažniji dio Strategije sveukupnog razvoja, a one su srednjoročna rješenja za postizanje prioriteta i ciljeva te se njima omogućava iskorištavanje postojećih resursa.

6.3.1. Prioriteti i mjere Strateškog cilja 1

Tablica 19. Prioriteti i mjere Strateškog cilja 1

PRIORITETI I MJERE STRATEŠKOG CILJA 1.	
Prioritet 1.1. Razvoj i jačanje malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva	
Mjera 1.1.1.	Izgradnja infrastrukture unutar poduzetničkih zona
Mjera 1.1.2.	Promocija potencijala poduzetničkih zona i poduzetničkog inkubatora
Mjera 1.1.3.	Uvođenje IKT rješenja, novih tehnologija i inovacija
Mjera 1.1.4.	Institucionalna potpora jačanju malog i srednjeg poduzetništva te obrtništva
Mjera 1.1.5.	Poticanje razvoja poduzetništva žena i mladih
Mjera 1.1.6.	Promicanje tradicijskih i umjetničkih obrta
Mjera 1.1.7.	Edukacije poduzetnika
Prioritet 1.2. Razvoj poljoprivrednih djelatnosti	
Mjera 1.2.1.	Rekonstrukcija, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava
Mjera 1.2.2.	Poticanje udruživanja poljoprivrednih proizvođača
Mjera 1.2.3.	Potpورا razvoju mladih poljoprivrednika
Mjera 1.2.4.	Poticanje ekološki prihvatljive poljoprivredne proizvodnje
Mjera 1.2.5.	Razvoj preradbenih i skladišnih kapaciteta
Mjera 1.2.6.	Komasacija i navodnjavanje poljoprivrednih površina
Mjera 1.2.7.	Edukacije poljoprivrednika
Mjera 1.2.8.	Poticanje primjene IKT rješenja i inovacija u poljoprivredi te promicanje inovativnih poljoprivrednih tehnologija
Prioritet 1.3. Razvoj ruralnog turizma	
Mjera 1.3.1.	Izgradnja i unapređenje turističke infrastrukture u funkciji razvoja turizma (šetnice, promatračnice, tematske i biciklističke staze i dr.)
Mjera 1.3.2.	Razvoj selektivnih oblika turizma i proširenje turističke ponude te brendiranje proizvoda
Mjera 1.3.3.	Poticanje razvoja pružanja usluga ruralnog turizma u domaćinstvu
Mjera 1.3.4.	Razvoj lovnog turizma
Mjera 1.3.5.	Edukacija stanovništva za bavljenje turizmom
Mjera 1.3.6.	Razvoj suradnje s ostalim dionicima u turizmu

6.3.2. Prioriteti i mjere Strateškog cilja 2

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora

Prioritet 2.1. Izgradnja i modernizacija prometne infrastrukture

Prioritet 2.2. Izgradnja i rekonstrukcija komunalne infrastrukture

Prioritet 2.3. Rekonstrukcija društvene infrastrukture

Prioritet 2.4. Unapređenje kvalitete osnovnoškolskog obrazovanja

Prioritet 2.5. Unapređenje kvalitete predškolskog obrazovanja

Prioritet 2.6. Razvoj sporta, izgradnja sportsko-rekreacijskih objekata i sadržaja za djecu

Prioritet 2.7. Unapređenje sustava zdravstvene i socijalne skrbi

Prioritet 2.8. Poticanje socijalne uključenosti

Prioritet 2.9. Poticanje rada civilnog sektora

Prioritet 2.10. Pristup širokopojasnom Internetu

Prioritet 2.11. Unapređenje sustava šumskih prometnica

Prioritet 2.12. Unapređenje organizacije prijevoza na području Općine Orle

Prioritet 2.13. Unapređenje suradnje sa drugim jedinicama lokalne samouprave u Zagrebačkoj županiji

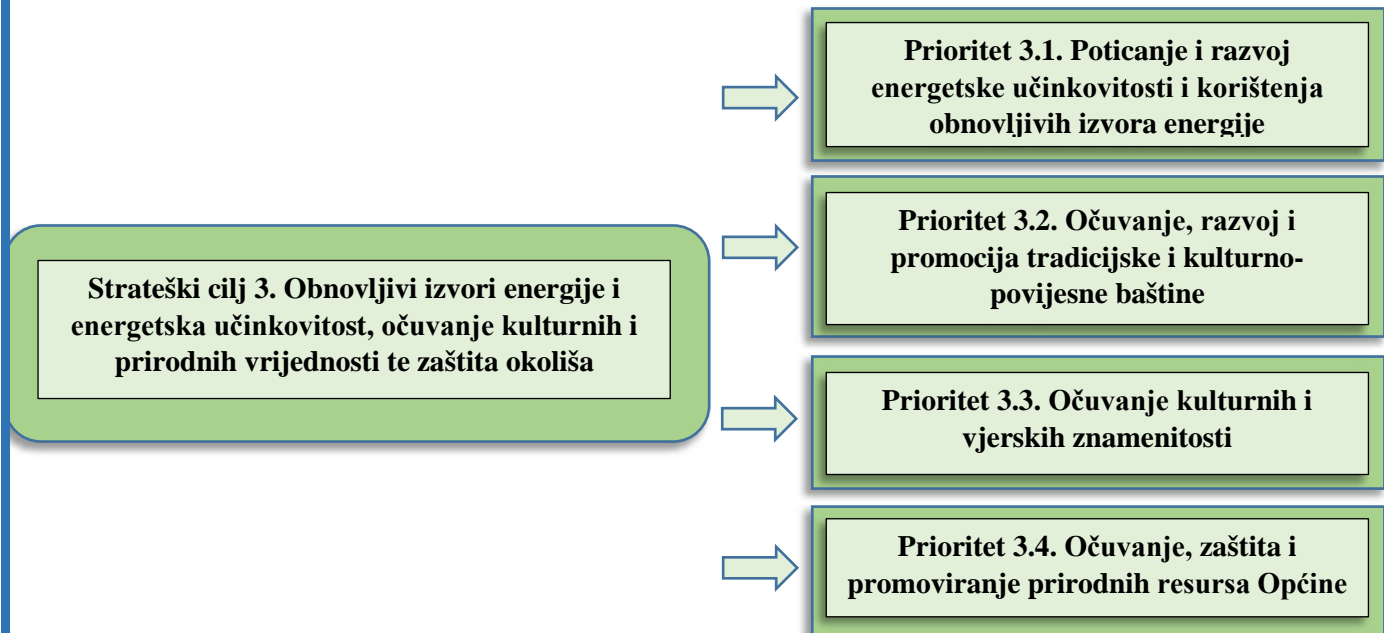
Prioritet 2.14. Uvođenje i primjena novih tehnologija, rješenja i inovativnih modela pružanja Općinskih usluga

Tablica 20. Prioriteti i mjere Strateškog cilja 2

PRIORITETI I MJERE STRATEŠKOG CILJA 2.	
Prioritet 2.1. Izgradnja i modernizacija prometne infrastrukture	
Mjera 2.1.1.	Izgradnja nerazvrstanih cesta
Mjera 2.1.2.	Rekonstrukcija/modernizacija nerazvrstanih cesta
Mjera 2.1.3.	Izgradnja ostale prometne infrastrukture
Prioritet 2.2. Izgradnja i rekonstrukcija komunalne infrastrukture	
Mjera 2.2.1.	Izgradnja kanalizacijskog sustava
Mjera 2.2.2.	Izgradnja pročistača otpadnih voda
Mjera 2.2.3.	Rekonstrukcija vodovodnog sustava
Prioritet 2.3. Rekonstrukcija društvene infrastrukture	
Mjera 2.3.1.	Rekonstrukcija i opremanje društvenih domova
Mjera 2.3.2.	Rekonstrukcija i opremanje vatrogasnih domova
Mjera 2.3.3.	Rekonstrukcija i opremanje lovačkih domova
Prioritet 2.4. Unapređenje kvalitete osnovnoškolskog obrazovanja	
Mjera 2.4.1.	Opremanje područnih škola najmodernijom opremom
Mjera 2.4.2.	Usmjeravanje osnovnoškolaca u deficitarna zanimanja
Mjera 2.4.3.	Poticanje suradnje sa sličnim institucijama
Prioritet 2.5. Unapređenje kvalitete predškolskog obrazovanja	
Mjera 2.5.1.	Poticanje privatnih investicija u vidu dječjeg vrtića i igraonica
Mjera 2.5.2.	Poticanje suradnje sa sličnim ustanovama u zemlji i inozemstvu
Prioritet 2.6. Razvoj sporta, izgradnja sportsko-rekreacijskih objekata i sadržaja za djecu	
Mjera 2.6.1.	Poticanje izgradnje sportskih objekata i infrastrukture
Mjera 2.6.2.	Poticanje sportskih susreta
Mjera 2.6.3.	Poticanje rada sportskih klubova
Mjera 2.6.4.	Poticanje suradnje sa sportskim organizacijama u Hrvatskoj i inozemstvu
Prioritet 2.7. Unapređenje sustava zdravstvene i socijalne skrbi	
Mjera 2.7.1.	Opremanje objekata za pružanje primarne zdravstvene skrbi
Mjera 2.7.2.	Razvoj sustava pomoći u kući
Mjera 2.7.3.	Pomoć socijalno najugroženijim obiteljima
Prioritet 2.8. Poticanje socijalne uključenosti	
Mjera 2.8.1.	Poticanje prekvalifikacije nezaposlenih
Mjera 2.8.2.	Održavanje radionica za nezaposlene
Mjera 2.8.3.	Javni radovi
Mjera 2.8.4.	Poticanje razvoja socijalnog poduzetništva
Prioritet 2.9. Poticanje rada civilnog sektora	
Mjera 2.9.1.	Poticanje udruživanja građana u udruge
Mjera 2.9.2.	Poticanje djelatnosti udruga civilnog sektora na području Općine
Prioritet 2.10. Pristup širokopojasnom Internetu	

Mjera 2.10.1.	Izgradnja infrastrukture širokopojasnog interneta
Prioritet 2.11. Unapređenje sustava šumskih prometnica	
Mjera 2.11.1.	Izgradnja/rekonstrukcija šumskih prometnica
Mjera 2.11.2.	Označavanje šumskih prometnica
Prioritet 2.12. Unapređenje organizacije prijevoza na području Općine Orle	
Mjera 2.12.1.	Osnivanje tvrtke za prijevoz (linijski, taxi)
Prioritet 2.13. Unapređenje suradnje sa drugim jedinicama lokalne samouprave u Zagrebačkoj županiji	
Mjera 2.13.1.	Jačanje suradnje/povezivanja sa okolnim JLS-ovima
Prioritet 2.14. Uvođenje i primjena novih tehnologija, rješenja i inovativnih modela pružanja Općinskih usluga	
Mjera 2.14.1.	Razvoj pametne Općine Orle

6.3.3. Prioriteti i mjere Strateškog cilja 3

Tablica 21. Prioriteti i mjere Strateškog cilja 3

PRIORITETI I MJERE STRATEŠKOG CILJA 3.	
Prioritet 3.1. Poticanje i razvoj energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije	
Mjera 3.1.1.	Poticanje energetske obnove javnih zgrada

Mjera 3.1.2.	Poticanje energetske obnove objekata u privatnom vlasništvu
Mjera 3.1.3.	Poticanje energetske učinkovitosti malih i srednjih poduzeća
Mjera 3.1.4.	Poticanje proizvodnje i korištenja energije iz obnovljivih izvora u javnom sektoru
Mjera 3.1.5.	Poticanje proizvodnje i korištenja energije iz obnovljivih izvora u privatnom sektoru
Mjera 3.1.6.	Suradnja javnog i privatnog sektora u korištenju obnovljivih izvora
Mjera 3.1.7.	Energetski učinkovita javna rasvjeta
Prioritet 3.2. Očuvanje, razvoj i promocija tradicijske i kulturno-povijesne baštine	
Mjera 3.2.1.	Održavanje, obnova i promocija kulturnog naslijeđa
Mjera 3.2.2.	Organizacija i promocija kulturnih manifestacija i događaja
Mjera 3.2.3.	Poticanje udruga koja promiču kulturno naslijeđe
Mjera 3.2.4.	Razvoj muzeja Posavine
Prioritet 3.3. Očuvanje kulturnih i vjerskih znamenitosti	
Mjera 3.3.1.	Obnova kulturnih objekata
Mjera 3.3.2.	Obnova vjerskih objekata
Prioritet 3.4. Očuvanje, zaštita i promoviranje prirodnih resursa Općine	
Mjera 3.4.1.	Označavanje zaštićenih prirodnih vrijednosti
Mjera 3.4.2.	Poticanje promocije prirodnih vrijednosti u turističke svrhe
Mjera 3.4.3.	Promocija zaštite okoliša

6.4. Razrada ciljeva, prioriteta i mjera

Strateški cilj 1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva Općine Orle

Prioritet 1.1. Razvoj i jačanje malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva

Mjera 1.1.1. Izgradnja infrastrukture unutar poduzetničkih zona

Svrha	Unapređenje investicijskog okruženja i poduzetničke klime, povećanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva, osiguravanje infrastrukture koja će doprinijeti jačanju gospodarske aktivnosti; opremanje malih i srednjih poduzeća najmodernijom opremom i softverom u cilju povećanja konkurentnosti, smanjenja nezaposlenosti, te postizanja veće dodane vrijednosti, stvaranje poticajnog okruženja koje će doprinijeti privlačenju investitora; osiguravanje preduvjeta za investicije u poduzetničkim zonama; povećanje dostupnosti komunalne infrastrukture poduzetnicima, povećanje konkurentnosti gospodarskog sektora
Ciljne skupine	Investitori Nezaposleni JLS
Indikator	Broj metara izrađene ceste, broj metara izrađene kanalizacije, broj priključaka na kanalizaciju, broj priključaka na vodoopskrbu, broj priključaka na plin, broj opremljenih poduzeća, povećana konkurentnost

Strateški cilj 1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva Općine Orle**Prioritet 1.1. Razvoj i jačanje malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva****Mjera 1.1.2. Promocija potencijala poduzetničkih zona i poduzetničkog inkubatora**

Svrha	Promocija gospodarskih potencijala Općine Orle u svrhu privlačenja investitora s ciljem uspostave novih proizvodnih i uslužnih pogona unutar poduzetničkih zona, unaprjeđenja poslovne klime i ravnomjernog gospodarskog razvoja na lokalnoj i regionalnoj razini
Ciljne skupine	Investitori Nezaposleni
Indikator	Broj poticajnih mjera i olakšica, broj primatelja poticajnih mjera i olakšica

Strateški cilj 1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva Općine Orle**Prioritet 1.1. Razvoj i jačanje malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva****Mjera 1.1.3. Uvođenje IKT rješenja, novih tehnologija i inovacija**

Svrha	Uvođenje i primjena informacijsko – komunikacijske tehnologije, razvoj i implementacija novih tehnoloških rješenja i inovacija, poticanje aktivnosti istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija poslovnog sektora u svrhu jačanja konkurentnosti proizvoda i usluga, poticanje stvaranja inovativnih start-up i spin-off poduzeća, otvaranje green i brown field investicija, osmišljavanje i provedba obrazovnih i savjetodavnih programa itd.
Ciljne skupine	Investitori Mikro, mala i srednja poduzeća Nezaposleni
Indikator	Broj uvedenih IKT rješenja, broj novih tehnoloških rješenja i inovacija, veća konkurentnost proizvoda i usluga MSP-ova i obrta, broj stvorenih inovativnih start-up i spin-off poduzeća, broj otvorenih green i brown field investicija, broj osmišljenih i provedenih obrazovnih i savjetodavnih programa

Strateški cilj 1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva Općine Orle**Prioritet 1.1. Razvoj i jačanje malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva****Mjera 1.1.4. Institucionalna potpora jačanju malog i srednjeg poduzetništva te obrtništva**

Svrha	Poticanje zapošljavanja i samozapošljavanja te povećanje investicijskih aktivnosti na području Općine
Ciljne skupine	Mikro, mala i srednja poduzeća Nezaposleni
Indikator	Broj primatelja potpora prilikom osnivanja poduzeća i obrta, broj primatelja potpora kod novih zapošljavanja, broj primatelja potpora kod novih investicija, broj polaznika stručnog usavršavanja i edukacija u sferi poduzetništva i obrtništva

Strateški cilj 1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva Općine Orle**Prioritet 1.1. Razvoj i jačanje malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva****Mjera 1.1.5. Poticanje razvoja poduzetništva žena i mladih**

Svrha	Podrška poduzetnicima/mladima početnicima i ženama s ciljem otvaranja novih poduzeća, stvaranja novih radnih mjesta, smanjenja nezaposlenosti, smanjenja depopulacije te povećanja BDP-a po glavi stanovnika u Općini
Ciljne skupine	Nezaposleni Poduzetnici početnici/Mladi Žene poduzetnice
Indikator	Broj podržanih projekata poduzetnicima početnicima/mladima i ženama

Strateški cilj 1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva Općine Orle**Prioritet 1.1. Razvoj i jačanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva****Mjera 1.1.6. Promicanje tradicijskih i umjetničkih obrta**

Svrha	Promocija i razvoj tradicijskih i umjetničkih obrta na području Općine Orle
Ciljne skupine	Pravne ili fizičke osobe koje su mikro, mala i srednja poduzeća
Indikator	Broj promoviranih tradicijskih i umjetničkih obrta s područja Općine, broj novih tradicijskih i umjetničkih obrta na području Općine

Strateški cilj 1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva Općine Orle**Prioritet 1.1. Razvoj i jačanje malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva****Mjera 1.1.7. Edukacije poduzetnika**

Svrha	Poticanje održavanja edukativnih radionica za poduzetnike početnike, postojeće poduzetnike i sve ostale koji se planiraju baviti poduzetništvom u cilju stjecanja znanja za bavljenje poduzetničkom aktivnošću, što će doprinijeti razvoju malog i srednjeg poduzetništva na području Općine i u konačnici povećanju konkurentnosti lokalnog gospodarstva
Ciljne skupine	Mali i srednji poduzetnici
Indikator	Broj održanih radionica, broj polaznika radionica

Strateški cilj 1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva Općine Orle**Prioritet 1.2. Razvoj poljoprivrednih djelatnosti****Mjera 1.2.1. Rekonstrukcija, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava**

Svrha	Rekonstrukcija, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava kroz izgradnju, opremanje i promociju
--------------	--

Ciljne skupine	Poljoprivredni proizvođači Poljoprivredni prerađivači
-----------------------	--

Indikator	Broj novih poljoprivrednih objekata, broj nove poljoprivredne opreme, broj novih poljoprivrednika
------------------	---

Strateški cilj 1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva Općine Orle

Prioritet 1.2. Razvoj poljoprivrednih djelatnosti

Mjera 1.2.2. Poticanje udruživanja poljoprivrednih proizvođača

Svrha	Poticanje udruživanja poljoprivrednih proizvođača s ciljem povećanja konkurentnosti i plasmana proizvoda na tržište
--------------	---

Ciljne skupine	Poljoprivrednici
-----------------------	------------------

Indikator	Broj udruženih proizvođača, količina plasiranih proizvoda kroz udruženja
------------------	--

Strateški cilj 1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva Općine Orle

Prioritet 1.2. Razvoj poljoprivrednih djelatnosti

Mjera 1.2.3. Potpora razvoju mladih poljoprivrednika

Svrha	Poticanje uključivanja mladih u poljoprivrednu djelatnost s ciljem smanjenja depopulacije područja te zadržavanja stanovništva na području Općine
--------------	---

Ciljne skupine	Mladi poljoprivrednici
-----------------------	------------------------

Indikator	Broj projekata kojima su nositelji mladi, broj mladih uključenih u projekte
------------------	---

Strateški cilj 1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva Općine Orle

Prioritet 1.2. Razvoj poljoprivrednih djelatnosti

Mjera 1.2.4. Poticanje ekološki prihvatljive poljoprivredne proizvodnje

Svrha	Poticanje ekološkog uzgoja voća i povrća u kontroliranim uvjetima na malim poljoprivrednim gospodarstvima, nabava opreme i mehanizacije za održivu i ekološki prihvatljivu poljoprivrednu proizvodnju, povećanje udjela eko poljoprivrede i samozapošljavanje lokalnog stanovništva
--------------	---

Ciljne skupine	Poljoprivrednici Nezaposleni
-----------------------	---------------------------------

Indikator	Broj certificiranih eko proizvođača, udio eko proizvođača u ukupnoj poljoprivredi
------------------	---

Strateški cilj 1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva Općine Orle

Prioritet 1.2. Razvoj poljoprivrednih djelatnosti

Mjera 1.2.5. Razvoj preradbenih i skladišnih kapaciteta

Svrha	Prerada i skladištenje poljoprivrednih proizvoda proizvedenih u JLS i okolici s ciljem postizanja veće dodane vrijednosti, te plasman gotovih proizvoda na tržište
--------------	--

Ciljne skupine	Poljoprivredni proizvođači
Indikator	Broj i kapacitet preradbenih kapaciteta, broj i kapacitet skladišnih kapaciteta

Strateški cilj 1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva Općine Orle

Prioritet 1.2. Razvoj poljoprivrednih djelatnosti

Mjera 1.2.6. Komascija i navodnjavanje poljoprivrednih površina

Svrha	Navodnjavanje poljoprivrednih površina s ciljem povećanja proizvodnje na poljoprivrednim površinama, dok je svrha okrupnjavanja efikasnija obrada i ušteda u procesu proizvodnje
Ciljne skupine	Poljoprivredni proizvođači
Indikator	Površina navodnjavanog poljoprivrednog zemljišta, okrupnjene površine

Strateški cilj 1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva Općine Orle

Prioritet 1.2. Razvoj poljoprivrednih djelatnosti

Mjera 1.2.7. Edukacije poljoprivrednika

Svrha	Omogućavanje poljoprivrednicima stjecanje novih znanja i vještina s ciljem konkurentnije poljoprivredne proizvodnje
Ciljne skupine	Poljoprivredni proizvođači
Indikator	Broj edukativnih radionica, broj polaznika na radionice

Strateški cilj 1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva Općine Orle

Prioritet 1.2. Razvoj poljoprivrednih djelatnosti

Mjera 1.2.8. Poticanje primjene IKT rješenja i inovacija u poljoprivredi te promicanje inovativnih poljoprivrednih tehnologija

Svrha	Uvođenje i primjena IKT rješenja, novih tehnologija i inovacija s ciljem postizanja konkurentnosti poljoprivrede, održivog gospodarenja resursima i uravnoteženog razvoja ruralnih područja
Ciljne skupine	Poljoprivredni proizvođači
Indikator	Broj uvedenih IKT rješenja, novih tehnologija i inovacija u poljoprivredi

Strateški cilj 1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva Općine Orle

Prioritet 1.3. Razvoj ruralnog turizma

Mjera 1.3.1. Izgradnja turističke infrastrukture u funkciji razvoja turizma (šetnice, promatračnice, tematske i biciklističke staze i dr.)

Svrha	Razvoj nove turističke infrastrukture s ciljem proširivanja turističke ponude i omogućavanja bogatijeg sadržaja za privlačenje posjetitelja i turista na područje Općine, razvoj poduzetničke turističke
--------------	--

	infrastrukture (poticanje izgradnje/modernizacije smještajnih i ugostiteljskih kapaciteta), uvođenje ustava turističkih informativnih i interpretativnih sadržaja
Ciljne skupine	Turisti Poduzetnici u turizmu
Indikator	Broj unaprijeđene/izgrađene turističke infrastrukture, broj uvedenih turističkih informativnih i interpretativnih sadržaja

Strateški cilj 1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva Općine Orle

Prioritet 1.3. Razvoj ruralnog turizma

Mjera 1.3.2. Razvoj selektivnih oblika turizma i proširenje turističke ponude te brendiranje proizvoda

Svrha	Razvoj raznolike i održive turističke ponude na području Općine Orle, intenziviranje suradnje javnog i privatnog sektora sa Turističkom zajednicom grada Velike Gorice i TZ Zagrebačke županije, subvencioniranje turističkih projekata, jačanje lokalnih tradicijskih i turistički prepoznatljivih manifestacija, stvaranje prepoznatljivosti destinacije, promidžba turističkih potencijala, poticanje sinergijskog djelovanja poljoprivrednih i turističkih djelatnosti
Ciljne skupine	Turisti Poduzetnici u turizmu Poljoprivrednici
Indikator	Broj razvijenih selektivnih oblika turizma na području Općine, broj subvencioniranih turističkih projekata, broj ojačanih lokalnih tradicijskih i turistički prepoznatljivih manifestacija, broj promoviranih turističkih potencijala

Strateški cilj 1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva Općine Orle

Prioritet 1.3. Razvoj ruralnog turizma

Mjera 1.3.3. Poticanje razvoja pružanja usluga ruralnog turizma u domaćinstvu

Svrha	Osiguravanje uvjeta za ostvarivanje dodatnih prihoda za lokalno stanovništvo te poticanje prodaje lokalnih poljoprivrednih proizvoda
Ciljne skupine	Poljoprivredni proizvođači Poduzetnici u turizmu
Indikator	Broj novih turističkih objekata, broj novih kreveta, povećani prihod od turizma

Strateški cilj 1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva Općine Orle**Prioritet 1.3. Razvoj ruralnog turizma****Mjera 1.3.4. Razvoj lovnog turizma**

Svrha	Obogaćivanje ponude i brži razvoj lovnog turizma, oživljavanje lovačkih običaja i tradicije, osnaženje lovačke etike, te djelotvornije uključenje lovaca i njihovih udruženja u razvoj i unapređenje lovstva kao značajne gospodarske grane Republike Hrvatske
Ciljne skupine	Lovci Poduzetnici u turizmu
Indikator	Broj dolazaka lovaca

Strateški cilj 1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva Općine Orle**Prioritet 1.3. Razvoj ruralnog turizma****Mjera 1.3.5. Edukacija stanovništva za bavljenje turizmom**

Svrha	Informiranje, animiranje i educiranje lokalnog stanovništva o benefitima bavljenja ruralnim turizmom i nepoljoprivrednim djelatnostima u svrhu poboljšanja kvalitete usluge, pružanja novih vrsta proizvoda i usluga
Ciljne skupine	Poljoprivredni proizvođači Poduzetnici u turizmu Nepoljoprivredni proizvodi i usluge
Indikator	Broj provedenih radionica, broj sudionika na radionicama

Strateški cilj 1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva Općine Orle**Prioritet 1.3. Razvoj ruralnog turizma****Mjera 1.3.6. Razvoj suradnje s ostalim dionicima u turizmu**

Svrha	Povezivanje s ostalim subjektima u turizmu s ciljem razmjene iskustva, tržišnog povezivanja te razvijanja zajedničkih turističkih proizvoda
Ciljne skupine	Poljoprivredni proizvođači Poduzetnici u turizmu
Indikator	Broj razvijenih zajedničkih turističkih proizvoda Broj noćenja Ostvarivanje prihoda od turizma

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora**Prioritet 2.1. Izgradnja i modernizacija prometne infrastrukture****Mjera 2.1.1. Izgradnja nerazvrstanih cesta**

Svrha	Povećanje prometne povezanosti i unaprjeđenje kapaciteta prometne mreže na području Općine kroz podizanje razine kvalitete cestovne mreže, povećanje sigurnosti i protočnosti prometa na prostoru Općine, omogućavanje lokalnom stanovništvu i gospodarstvu nesmetano prometovanje kroz prostor Općine, stvaranje uvjeta za razvoj ruralnog turizma te poboljšanje kvalitete života na području Općine
Ciljne skupine	Stanovnici JLS Gospodarstvo JLS
Indikator	Kilometri lokalnih nerazvrstanih cesta koji su izgrađeni

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora**Prioritet 2.1. Izgradnja i modernizacija prometne infrastrukture****Mjera 2.1.2. Rekonstrukcija/modernizacija nerazvrstanih cesta**

Svrha	Povećanje prometne povezanosti i unaprjeđenje kapaciteta prometne mreže na području Općine kroz podizanje razine kvalitete cestovne mreže, povećanje sigurnosti i protočnosti prometa na prostoru Općine, omogućavanje lokalnom stanovništvu i gospodarstvu nesmetano prometovanje kroz prostor Općine, stvaranje uvjeta za razvoj ruralnog turizma te poboljšanje kvalitete života na području Općine
Ciljne skupine	Stanovnici JLS Gospodarstvo JLS
Indikator	Kilometri lokalnih nerazvrstanih cesta koji su rekonstruirani/modernizirani

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora**Prioritet 2.1. Izgradnja i modernizacija prometne infrastrukture****Mjera 2.1.3. Izgradnja ostale prometne infrastrukture**

Svrha	Povećanje prometne povezanosti i unaprjeđenje kapaciteta prometne mreže na području Općine kroz podizanje razine kvalitete cestovne mreže, povećanje sigurnosti i protočnosti prometa na prostoru Općine, omogućavanje lokalnom stanovništvu i gospodarstvu nesmetano prometovanje kroz prostor Općine, povezivanje s ostalim jedinicama lokalne samouprave, stvaranje uvjeta za razvoj ruralnog turizma te poboljšanje kvalitete života na području Općine
Ciljne skupine	Stanovnici JLS Gospodarstvo JLS
Indikator	Izgrađena ostala prometna infrastruktura u numeričkim pokazateljima

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora**Prioritet 2.2. Izgradnja i rekonstrukcija komunalne infrastrukture****Mjera 2.2.1. Izgradnja kanalizacijskog sustava**

Svrha	Izgradnja kanalizacijskog sustava u cilju poboljšanja kvalitete života lokalnog stanovništva, smanjenja onečišćenja okoliša, te poboljšanje konkurentnosti poduzetništva u cilju zadovoljavanja zakonskih uvjeta
Ciljne skupine	Stanovnici JLS Gospodarstvo JLS
Indikator	Broj izgrađenih metara kanalizacijskog sustava, broj priključenih domaćinstava, broj priključenih gospodarskih subjekata

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora**Prioritet 2.2. Izgradnja i rekonstrukcija komunalne infrastrukture****Mjera 2.2.2. Izgradnja pročištača otpadnih voda**

Svrha	Izgradnja pročištača otpadnih voda u cilju poboljšanja kvalitete života lokalnog stanovništva, smanjenja onečišćenja okoliša, te poboljšanje konkurentnosti poduzetništva u cilju zadovoljavanja zakonskih uvjeta
Ciljne skupine	Stanovnici JLS Gospodarstvo JLS
Indikator	Izgrađen pročištač otpadnih voda

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora**Prioritet 2.2. Izgradnja i rekonstrukcija komunalne infrastrukture****Mjera 2.2.3. Rekonstrukcija vodovodnog sustava**

Svrha	Rekonstrukcija vodoopskrbnog sustava u cilju smanjenja gubitaka vode iz sustava i redovite opskrbe stanovništva i gospodarstva pitkom vodom
Ciljne skupine	Stanovnici JLS Gospodarstvo JLS
Indikator	Metri rekonstruiranog vodovodnog sustava

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora**Prioritet 2.3. Rekonstrukcija društvene infrastrukture****Mjera 2.3.1. Rekonstrukcija i opremanje društvenih domova**

Svrha	Obnova i opremanje društvenih domova s ciljem poboljšanja uvjeta prostora, omogućavanja društveno socijalne integracije lokalnog stanovništva, uključivanja u društveni život udruga i lokalnog stanovništva, omogućavanja uvjeta za održavanje različitih događanja u društvenim domovima ovisno o potrebama, te povećanja kvalitete života lokalnog stanovništva
Ciljne skupine	Stanovnici JLS Udruge civilnog sektora
Indikator	Broj rekonstruiranih i opremljenih društvenih domova

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora

Prioritet 2.3. Rekonstrukcija društvene infrastrukture

Mjera 2.3.2. Rekonstrukcija i opremanje vatrogasnih domova

Svrha	Obnova i opremanje vatrogasnih domova s ciljem poboljšanja uvjeta prostora, te mogućnosti održavanja različitih događanja u vatrogasnim domovima ovisno o potrebama
Ciljne skupine	Stanovnici JLS Udruge civilnog sektora
Indikator	Broj rekonstruiranih i opremljenih vatrogasnih domova

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora

Prioritet 2.3. Rekonstrukcija društvene infrastrukture

Mjera 2.3.3. Rekonstrukcija i opremanje lovačkih domova

Svrha	Obnova i opremanje lovačkih domova s ciljem poboljšanja uvjeta prostora, te mogućnosti održavanja različitih događanja u lovačkim domovima ovisno o potrebama
Ciljne skupine	Stanovnici JLS Udruge civilnog sektora
Indikator	Broj rekonstruiranih i opremljenih lovačkih domova

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora

Prioritet 2.4. Unapređenje kvalitete osnovnoškolskog obrazovanja

Mjera 2.4.1. Opremanje područnih škola najmodernijom opremom

Svrha	Omogućavanje učenicima i nastavnicima korištenje najmodernije tehnologije u učenju, te usvajanja novih znanja temeljenih na najmodernijim ICT rješenjima
Ciljne skupine	Učenici Nastavnici
Indikator	Nova oprema u numeričkim pokazateljima

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora**Prioritet 2.4. Unapređenje kvalitete osnovnoškolskog obrazovanja****Mjera 2.4.2. Usmjeravanje osnovnoškolaca u deficitarna zanimanja**

Svrha	Usmjeravanje učenika na kraju osnovnoškolskog obrazovanja za nastavak školovanja u deficitarnim zanimanjima sukladno potrebama tržišta na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini
Ciljne skupine	Učenici osnovnih škola
Indikator	Broj učenika koji su prisustvovali radionici o usmjeravanju za deficitarna zanimanja, broj učenika koji su odlučili upisati deficitarna zanimanja

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora**Prioritet 2.4. Unapređenje kvalitete osnovnoškolskog obrazovanja****Mjera 2.4.3. Poticanje suradnje sa sličnim institucijama**

Svrha	Razmjena iskustava učenika i učitelja u osnovnoj školi sa sličnim institucijama u zemlji i inozemstvu
Ciljne skupine	Učenici Nastavnici
Indikator	Broj učenika koji sudjeluju u razmjeni, broj nastavnika koji sudjeluju u razmjeni, povećanje suradnje sa sličnim institucijama

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora**Prioritet 2.5. Unapređenje kvalitete predškolskog obrazovanja****Mjera 2.5.1. Poticanje privatnih investicija u vidu dječjeg vrtića i igraonica**

Svrha	Stvaranje preduvjeta predškolskog odgoja i omogućavanje polaznicima predškolskog odgoja i odgajateljima korištenje najmodernije tehnologije u učenju, te usvajanja novih znanja temeljenih na najmodernijim ICT rješenjima
Ciljne skupine	Polaznici predškolskog odgoja Odgajatelji
Indikator	Objekti ustanova predškolskog odgoja, nova oprema u numeričkim pokazateljima, nova softverska rješenja u numeričkim pokazateljima

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora**Prioritet 2.5. Unapređenje kvalitete predškolskog obrazovanja****Mjera 2.5.2. Poticanje suradnje sa sličnim institucijama u zemlji i inozemstvu**

Svrha	Razmjena iskustava učenika i učitelja u sklopu programa predškole sa sličnim institucijama u zemlji i inozemstvu
Ciljne skupine	Učenici Nastavnici
Indikator	Broj učenika koji sudjeluju u razmjeni, broj nastavnika koji sudjeluju u razmjeni, povećanje suradnje sa sličnim institucijama

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora

Prioritet 2.6. Razvoj sporta, izgradnja sportsko-rekreacijskih objekata i sadržaja za djecu

Mjera 2.6.1. Poticanje izgradnje sportskih objekata i infrastrukture

Svrha	Razvoj sportske infrastrukture u Općini u cilju poboljšanja kvalitete života i pružanja dostupnosti infrastrukture za sport i rekreaciju stanovnicima Općine, poticanja bavljenja športom, približavanja športa građanima, animiranja djece i mladih za bavljenje športom, prevencije zdravlja i sl.
Ciljne skupine	Stanovnici JLS Sportski klubovi
Indikator	Broj opremljenih sportskih objekata, dostupnost infrastrukture za sport i rekreaciju

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora

Prioritet 2.6. Razvoj sporta, izgradnja sportsko-rekreacijskih objekata i sadržaja za djecu

Mjera 2.6.2. Poticanje športskih susreta

Svrha	Poticanje suradnje lokalnih sportskih klubova i udruga sa klubovima sličnih interesa u zemlji i inozemstvu s ciljem razmjene iskustava, zajedničkih manifestacija te sudjelovanja na natjecanjima
Ciljne skupine	Sportski klubovi
Indikator	Broj uspostavljenih suradnji, broj članova klubova koji sudjeluju u programu zajedničke suradnje

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora

Prioritet 2.6. Razvoj sporta, izgradnja sportsko-rekreacijskih objekata i sadržaja za djecu

Mjera 2.6.3. Poticanje rada športskih klubova

Svrha	Poticanje lokalnih sportskih klubova i udruga u cilju promocije sporta i zdravog načina življenja
Ciljne skupine	Sportski klubovi
Indikator	Broj sportskih klubova, broj članova koji sudjeluju u aktivnostima

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora

Prioritet 2.6. Razvoj sporta, izgradnja sportsko-rekreacijskih objekata i sadržaja za djecu

Mjera 2.6.4. Poticanje suradnje sa sportskim organizacijama u Hrvatskoj i inozemstvu

Svrha	Poticanje suradnje lokalnih sportskih klubova i udruga sa klubovima sličnih interesa u domovini i inozemstvu s cilju razmjene iskustava, zajedničkih manifestacija te sudjelovanja na natjecanjima
Ciljne skupine	Sportski klubovi
Indikator	Broj uspostavljenih suradnji, broj članova klubova koji sudjeluju u programu zajedničke suradnje

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora

Prioritet 2.7. Unapređenje sustava zdravstvene i socijalne skrbi

Mjera 2.7.1. Opremanje objekta za pružanje primarne zdravstvene skrbi

Svrha	Opremanje zdravstvene ambulante opremom za pružanje zdravstvene skrbi u cilju dostupnosti zdravstvenih usluga i smanjenja upućivanja pacijenata na specijalističke preglede u udaljenija mjesta
Ciljne skupine	Stanovnici JLS Zdravstvene ambulante
Indikator	Nova oprema u numeričkim pokazateljima, povećanje dostupnosti usluga u zdravstvenim ambulantama na području JLS

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora

Prioritet 2.7. Unapređenje sustava zdravstvene i socijalne skrbi

Mjera 2.7.2. Razvoj sustava pomoć u kući

Svrha	Uspostava sustava pomoći u kući starijim osobama koji nisu smješteni u ustanove domova za starije i nemoćne osobe
Ciljne skupine	Osobe starije životne dobi
Indikator	Broj osoba unutar sustava

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora

Prioritet 2.7. Unapređenje sustava zdravstvene i socijalne skrbi

Mjera 2.7.3. Pomoć socijalno najugroženijim obiteljima

Svrha	Pomoć socijalno najugroženijim obiteljima u osiguravanju osnovnih životnih uvjeta
Ciljne skupine	Socijalno ugroženo stanovništvo
Indikator	Broj osoba uključenih u socijalne mjere na području JLS

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora

Prioritet 2.8. Poticanje socijalne uključenosti

Mjera 2.8.1. Poticanje prekvalifikacije nezaposlenih

Svrha	Pomoć kod prekvalifikacije stanovništva za deficitarna zanimanja u cilju što brže mogućnosti pronalaska zaposlenja
Ciljne skupine	Nezaposleni
Indikator	Broj osoba uključenih u programe prekvalifikacije

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora

Prioritet 2.8. Poticanje socijalne uključenosti

Mjera 2.8.2. Održavanje radionica za nezaposlene

Svrha	Održavanje radionica za nezaposlene s temama kako tražiti posao, pisanje životopisa, motivacije duže nezaposlenih osoba u cilju ponovnog uključenja na tržište rada
Ciljne skupine	Nezaposleni
Indikator	Broj osoba uključenih u radionice

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora

Prioritet 2.8. Poticanje socijalne uključenosti

Mjera 2.8.3. Javni radovi

Svrha	Zapošljavanje nezaposlenih osoba putem javnih radova u cilju ponovnog povratka na tržište rada, te smanjenja broja nezaposlenih na području JLS
Ciljne skupine	Nezaposleni
Indikator	Broj osoba uključenih u javne radove

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora

Prioritet 2.8. Poticanje socijalne uključenosti

Mjera 2.8.4. Poticanje razvoja socijalnog poduzetništva

Svrha	Poticanje razvoja socijalnog poduzetništva u cilju zajedničke suradnje osoba iz ranjivih skupina, ponovnog vraćanja na tržište rada, te prodaje i distribucije proizvoda proizvedenih kroz socijalno poduzetništvo; postizanje društvene kohezije, borba protiv siromaštva i povećano zapošljavanje kroz naglasak na integraciju socijalnih ili društvenih, ekonomskih i okolišnih ciljeva te socijalne inovacije
Ciljne skupine	Nezaposleni
Indikator	Broj socijalnih poduzeća, broj zaposlenih u socijalnim poduzećima

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora

Prioritet 2.9. Poticanje rada civilnog sektora

Mjera 2.9.1. Poticanje udruživanja građana u udruge

Svrha	Poticanje razvoja civilnog društva u svim segmentima s ciljem unapređenja kulturnih, sportskih i ostalih djelatnosti te korištenje mehanizma civilnog društva kao savjetodavnog tijela u donošenju i provođenju odluka JLS
--------------	--

Ciljne skupine	Udruge civilnog sektora
-----------------------	-------------------------

Indikator	Broj udruga na području
------------------	-------------------------

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora

Prioritet 2.9. Poticanje rada civilnog sektora

Mjera 2.9.2. Poticanje djelatnosti udruga civilnog sektora na području Općine

Svrha	Poticanje udruga civilnog sektora u njihovim aktivnostima kroz logističku i financijsku potporu s ciljem unapređenja društvenog života na području JLS
--------------	--

Ciljne skupine	Udruge civilnog sektora Stanovnici JLS
-----------------------	---

Indikator	Broj održanih aktivnosti udruga civilnog sektora, broj stanovnika koji su sudjelovali u održanim aktivnostima
------------------	---

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora

Prioritet 2.10. Pristup širokopojasnom Internetu

Mjera 2.10.1. Izgradnja infrastrukture širokopojasnog Interneta

Svrha	Omogućavanje usluge širokopojasnog interneta lokalnom stanovništvu i gospodarstvu koja će omogućiti brži protok informacija, razvijanje novih djelatnosti, te online edukaciju zainteresiranim stranama
--------------	---

Ciljne skupine	Stanovnici JLS Gospodarstvo JLS
-----------------------	------------------------------------

Indikator	Pokrivenost JLS širokopojasnim internetom, broj priključaka na širokopojasni Internet, broj novootvorenih poduzeća vezanih uz Internet tehnologiju, povećanje brzine prijenosa podataka
------------------	---

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora

Prioritet 2.11. Unapređenje sustava šumskih prometnica

Mjera 2.11.1. Izgradnja/rekonstrukcija šumskih prometnica

Svrha	Projektiranje i izgradnja/rekonstrukcija šumske infrastrukture u cilju lakšeg korištenja potencijala šuma
--------------	---

Ciljne skupine	Šumoposjednici Građani
-----------------------	---------------------------

Indikator	Broj kilometara izgrađenih/rekonstruiranih šumskih prometnica
------------------	---

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora**Prioritet 2.11. Unapređenje sustava šumskih prometnica****Mjera 2.11.2. Označavanje šumskih prometnica**

Svrha	Označavanje šumskih prometnica u cilju boljeg informiranja šumoposjednika i turista
Ciljne skupine	Šumoposjednici Građani Turisti
Indikator	Broj oznaka na šumskim prometnicama

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora**Prioritet 2.12. Unapređenje organizacije prijevoza na području Općine Orle****Mjera 2.12.1. Osnivanje tvrtke za prijevoz (linijski, taxi)**

Svrha	Osnivanje tvrtke za prijevoz (linijski, taxi)
Ciljne skupine	Građani Turisti
Indikator	Osnovana tvrtka za prijevoz

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora**Prioritet 2.13. Unapređenje suradnje sa drugim jedinicama lokalne samouprave u Zagrebačkoj županiji****Mjera 2.13.1. Jačanje suradnje/povezivanja sa okolnim JLS-ovima**

Svrha	Jačanje suradnje/povezivanja sa okolnim JLS-ovima u svrhu poboljšanja infrastrukture, turizma, komunikacije, pozicioniranja i osnaživanja pozicije unutar Županije
Ciljne skupine	Okolni JLS-ovi Gospodarstvo JLS Građani Turisti
Indikator	Unaprijedena suradnja Općine sa okolnim JLS-ovima, broj projekata vezanih uz poboljšanje infrastrukture i turizma, poboljšana međusobna komunikacija JLS-ova, osnažen položaj Općine Orle unutar Zagrebačke županije

Strateški cilj 2. Unapređenje komunalnog i društvenog standarda te jačanje razvoja civilnog sektora**Prioritet 2.14. Uvođenje i primjena novih tehnologija, rješenja i inovativnih modela pružanja Općinskih usluga****Mjera 2.14.1. Razvoj pametne Općine Orle**

Svrha	Uvođenje i primjena novih tehnologija, rješenja i inovativnih modela pružanja općinskih usluga u području gospodarstva, sigurnosti, održivog prometa, održivog gospodarenja energijom, zaštite okoliša, prirode i klimatskih promjena, upravljanja Općinom i uslugama te obrazovanja i kvalitete života građana
Ciljne skupine	Gospodarstvo JLS Građani Turisti
Indikator	Broj uvedenih novih tehnologija, rješenja i inovativnih modela pružanja općinskih usluga u području gospodarstva, sigurnosti, održivog prometa, održivog gospodarenja energijom, zaštite okoliša, prirode i klimatskih promjena, upravljanja Općinom i uslugama te obrazovanja i kvalitete života građana

Strateški cilj 3. Obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost, očuvanje kulturnih i prirodnih vrijednosti te zaštita okoliša

Prioritet 3.1. Poticanje i razvoj energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije

Mjera 3.1.1. Poticanje energetske obnove javnih zgrada

Svrha	Smanjenje utroška energije u javnim zgradama što će posljedično dovesti do smanjenja emisije CO2
Ciljne skupine	Korisnici javnih zgrada Vlasnici javnih zgrada
Indikator	Smanjenje utroška energije, smanjenje utroška CO2, smanjenje troškova za održavanje javnih zgrada, bolja kvaliteta korištenja prostora

Strateški cilj 3. Obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost, očuvanje kulturnih i prirodnih vrijednosti te zaštita okoliša

Prioritet 3.1. Poticanje i razvoj energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije

Mjera 3.1.2. Poticanje energetske obnove objekata u privatnom vlasništvu

Svrha	Smanjenje utroška energije u privatnim objektima što će posljedično dovesti do smanjenja emisije CO2
Ciljne skupine	Vlasnici privatnih objekata
Indikator	Smanjenje utroška energije, smanjenje utroška CO2, smanjenje troškova za održavanje privatnih objekata, bolja kvaliteta korištenja prostora

Strateški cilj 3. Obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost, očuvanje kulturnih i prirodnih vrijednosti te zaštita okoliša

Prioritet 3.1. Poticanje i razvoj energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije

Mjera 3.1.3. Poticanje energetske učinkovitosti malih i srednjih poduzeća

Svrha	Smanjenje utroška energije u gospodarstvu što će posljedično dovesti do smanjenja emisije CO ₂
Ciljne skupine	Tvrtke Obrtnici
Indikator	Smanjenje utroška energije, smanjenje utroška CO ₂

Strateški cilj 3. Obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost, očuvanje kulturnih i prirodnih vrijednosti te zaštita okoliša**Prioritet 3.1. Poticanje i razvoj energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije****Mjera 3.1.4. Poticanje proizvodnje i korištenja energije iz obnovljivih izvora u javnom sektoru**

Svrha	Povećanje proizvodnje i korištenja obnovljivih izvora u javnom sektoru
Ciljne skupine	Javni sektor
Indikator	Godišnja količina proizvodnje i potrošene energije iz obnovljivih izvora

Strateški cilj 3. Obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost, očuvanje kulturnih i prirodnih vrijednosti te zaštita okoliša**Prioritet 3.1. Poticanje i razvoj energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije****Mjera 3.1.5. Poticanje proizvodnje i korištenja energije iz obnovljivih izvora u privatnom sektoru**

Svrha	Povećanje proizvodnje, distribucije i korištenja obnovljivih izvora u gospodarskom sektoru i kućanstvima
Ciljne skupine	Gospodarstvo Kućanstva
Indikator	Godišnja količina proizvodnje i potrošene energije iz obnovljivih izvora

Strateški cilj 3. Obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost, očuvanje kulturnih i prirodnih vrijednosti te zaštita okoliša**Prioritet 3.1. Poticanje i razvoj energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije****Mjera 3.1.6. Suradnja javnog i privatnog sektora u korištenju obnovljivih izvora**

Svrha	Suradnja gospodarstva i javnog sektora u cilju distribucije proizvedene energije i korištenje od strane javnih potrošača
Ciljne skupine	Gospodarstvo Javni sektor
Indikator	Godišnja količina proizvodnje i potrošene energije iz obnovljivih izvora

Strateški cilj 3. Obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost, očuvanje kulturnih i prirodnih vrijednosti te zaštita okoliša

Prioritet 3.1. Poticanje i razvoj energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije

Mjera 3.1.7. Energetski učinkovita javna rasvjeta

Svrha	Zamjena postojeće javne rasvjete sa energetske učinkovitijom u cilju smanjenja utroška energije i smanjenja svjetlosnog zagađenja
Ciljne skupine	Stanovnici JLS Općina Orle
Indikator	Smanjenje utroška energije po rasvjetnom mjestu

Strateški cilj 3. Obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost, očuvanje kulturnih i prirodnih vrijednosti te zaštita okoliša

Prioritet 3.2. Očuvanje, razvoj i promocija tradicijske i kulturno-povijesne baštine

Mjera 3.2.1. Održavanje, obnova i promocija kulturnog naslijeđa

Svrha	Održavanje, obnova i promocija kulturne baštine Općine Orle s ciljem doprinosa društveno-gospodarskom razvoju Općine, čineći ju pritom prepoznatljivim turističkim odredištem
Ciljne skupine	Lokalno stanovništvo JLS Turisti
Indikator	Broj očuvane, održavane, obnovljene i promovirane kulturne baštine Općine

Strateški cilj 3. Obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost, očuvanje kulturnih i prirodnih vrijednosti te zaštita okoliša

Prioritet 3.2. Očuvanje, razvoj i promocija tradicijske i kulturno-povijesne baštine

Mjera 3.2.2. Organizacija i promocija kulturnih manifestacija i događanja

Svrha	Promocija kulturnih manifestacija i događanja te organizacija novih kulturnih manifestacija i događanja na području Općine s ciljem kreiranja prepoznatljivog kulturnog identiteta Općine, privlačenja većeg broja posjetitelja i produženja turističke sezone, obogaćivanja turističke ponude destinacije i poboljšanja turističkih rezultata na području Općine
Ciljne skupine	Lokalno stanovništvo JLS Turisti
Indikator	Broj promoviranih kulturnih manifestacija i događanja, broj novih organiziranih kulturnih manifestacija i događanja, broj posjetitelja kulturnih manifestacija i događanja

Strateški cilj 3. Obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost, očuvanje kulturnih i prirodnih vrijednosti te zaštita okoliša

Prioritet 3.2. Očuvanje, razvoj i promocija tradicijske i kulturno-povijesne baštine**Mjera 3.2.3. Poticanje udruga koje promiču kulturno naslijeđe**

Svrha	Poticanje udruga civilnog sektora koja se bave kulturnim naslijeđem u cilju valorizacije i prezentacije stanovništvu i turistima
Ciljne skupine	Udruge civilnog sektora Stanovnici JLS
Indikator	Broj udruga koje se bave kulturnim naslijeđem, broj programa udruga koje se bave kulturnim naslijeđem

Strateški cilj 3. Obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost, očuvanje kulturnih i prirodnih vrijednosti te zaštita okoliša**Prioritet 3.2. Očuvanje, razvoj i promocija tradicijske i kulturno-povijesne baštine****Mjera 3.2.4. Razvoj muzeja Posavine**

Svrha	Izgradnja i uspostava muzeja Posavine gdje bi se prezentirala kulturne i tradicijske vrijednosti
Ciljne skupine	Stanovnici Posjetitelji
Indikator	Izgrađen muzej Posavine, broj posjetitelja muzeja

Strateški cilj 3. Obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost, očuvanje kulturnih i prirodnih vrijednosti te zaštita okoliša**Prioritet 3.3. Očuvanje kulturnih i vjerskih znamenitosti****Mjera 3.3.1. Obnova kulturnih objekata**

Svrha	Obnova kulturnih objekata u cilju promocije kulturnih vrijednosti i prezentacije istih zainteresiranim skupinama
Ciljne skupine	Lokalno stanovništvo JLS Posjetitelji
Indikator	Broj obnovljenih kulturnih objekata

Strateški cilj 3. Obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost, očuvanje kulturnih i prirodnih vrijednosti te zaštita okoliša**Prioritet 3.3. Očuvanje kulturnih i vjerskih znamenitosti****Mjera 3.3.2. Obnova vjerskih objekata**

Svrha	Obnova vjerskih objekata s ciljem očuvanja kulturnih znamenitosti JLS, kao i omogućavanje kvalitetnijeg prostora za održavanje vjerskih manifestacija
Ciljne skupine	Lokalno stanovništvo JLS

	Posjetitelji Vjerski turisti
Indikator	Broj obnovljenih objekata sakralne baštine

Strateški cilj 3. Obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost, očuvanje kulturnih i prirodnih vrijednosti te zaštita okoliša

Prioritet 3.4. Očuvanje, zaštita i promoviranje prirodnih resursa Općine

Mjera 3.4.1. Označavanje zaštićenih prirodnih vrijednosti

Svrha	Označavanje i obilježavanje prirodnih vrijednosti koje se nalaze na području Općine s ciljem lakše orijentacije i dostupnosti lokalnom stanovništvu i turistima
Ciljne skupine	Stanovnici Turisti
Indikator	Broj projekata označavanja prirodnih vrijednosti

Strateški cilj 3. Obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost, očuvanje kulturnih i prirodnih vrijednosti te zaštita okoliša

Prioritet 3.4. Očuvanje, zaštita i promoviranje prirodnih resursa Općine

Mjera 3.4.2. Poticanje promocije prirodnih vrijednosti u turističke svrhe

Svrha	Poticanje promocije prirodnih vrijednosti i korištenje prirodnih vrijednosti u turističke svrhe
Ciljne skupine	Stanovnici Turisti
Indikator	Broj projekata u kontekstu promocije prirodnih vrijednosti i korištenja istih u turističke svrhe

Strateški cilj 3. Obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost, očuvanje kulturnih i prirodnih vrijednosti te zaštita okoliša

Prioritet 3.4. Očuvanje, zaštita i promoviranje prirodnih resursa Općine

Mjera 3.4.3. Promocija zaštite okoliša

Svrha	Stalna promocija zaštite okoliša s ciljem očuvanja prirodnih resursa koje posjeduje Općina Orle
Ciljne skupine	Lokalno stanovništvo JLS Učenici
Indikator	Broj projekata promocije zaštite okoliša

7. Provedba Strategije lokalnog razvoja

Akcijski plan sredstvo je operacionalizacije i provedbe Strategije razvoja Općine Orle te omogućuje strukturiran pregled aktivnosti potrebnih za provedbu Strategije u određenom razdoblju.

Akcijski plan sadrži sljedeće glavne sastavnice:

- ciljevi;
- prioriteta;
- predviđene mjere;
- predviđene aktivnosti/projekti;
- razdoblje provedbe plana i pojedinih aktivnosti;
- izvršitelje aktivnosti;
- plan troškova provedbe pojedinih aktivnosti;
- pokazatelji učinka.

Struktura Akcijskog plana – pojašnjenja

- Razina - Akcijski plan radi se na razini mjera. Temeljem toga, na razini aktivnosti/projekta za svaku mjeru, nositelj (odgovorna institucija) izrađuje detaljni plan provedbe aktivnosti, po istoj metodologiji;
- Razdoblje - Akcijski plan se donosi za razdoblje od 2019. do 2024. godine;
- Mjere - Redosljed prioriteta mjera predlaže Radna skupina, a uz sugestije Partnerskog vijeća za tržište rada;
- Praćenje provedbe i rezultati - Praćenje provedbe se provodi preko dvije skupine pokazatelja: planirani/očekivani i ostvareni rezultati/učinci. Pokazatelji se koriste iz opisa prioriteta/mjera u Akcijskom planu i utvrđivanjem onog što je postignuto u realizaciji pojedine mjere - pokazatelji ishoda za prioritet.

Proces prikupljanja projektnih ideja u procesu izrade ključan je element za izradu Akcijskog plana. Projektne ideje prikupljane su na slijedeći način:

- ✓ Svim članovima Partnerskog vijeća poslan je dopis za prikupljanje projektnih ideja te obrazac za razradu projektne ideje;

- ✓ Svim članovima Tematskih radnih skupina objašnjen je proces formiranja projektnih ideja te su se i tim putem prikupile ideje. Ovim putem prikupljeno je ukupno 70 projektnih ideja.

Revizijom projektnih ideja odlučeno je da će se pristigle ideje u visokom stupnju gotovosti uključiti u Akcijski plan. Sukladno odluci, svim prijaviteljima poslani su komentari za dodatno poboljšanje predloženih ideja uz obrazac projektnog sažetka putem kojeg će jasnije i detaljnije definirati projektne prijedloge. Određene ideje nastojat će se provesti u okviru trajanja strategije, a njihovo uspješno provođenje ovisit će i o kapacitetima potencijalnih prijavitelja. Ideje koje se iz objektivnih razloga ne provedu u okviru ove strategije biti će podloga u izradi nove, u narednom periodu.

7.1. Okvir za provedbu - financijski

Kao glavni izvori financiranja provedbe Strategije sveukupnog razvoja Općine Orle za razdoblje 2019.-2024. prepoznati su sljedeći izvori financiranja:

- ❖ Proračun Općine Orle,
- ❖ Proračun Zagrebačke županije,
- ❖ Financijska sredstva državnog proračuna, odnosno ministarstava Vlade Republike Hrvatske,
- ❖ Financijska sredstva iz nacionalnih fondova,
- ❖ Financijska sredstva iz programa Europske unije,
- ❖ Financijska sredstva Europskih strukturnih i investicijskih fondova (Kohezijski fond, Europski socijalni fond, Europski fond za regionalni razvoj, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj i Europski fond za pomorstvo i ribarstvo).

Osim glavnih izvora financiranja, predviđena su i financijska učešća pojedinih javnih ustanova i privatnih investitora te donacije i kreditne linije namijenjene projektnim aktivnostima.

7.2. Okvir za provedbu - institucionalni

Institucije koje će sudjelovati u provedbi Strategije su:

1. Zaposlenici Općine Orle;
2. Radna skupina;
3. Općina Orle – načelnik;
4. Vijeće Općine Orle.

Radna skupina je tijelo formirano isključivo za potrebe izrade Strategije i aktivno će sudjelovati u fazi njezine provedbe i praćenja provedbe.

7.3. Horizontalna načela

Horizontalna načela predstavljaju principe od ključne važnosti za sve sektore, koja će se respektirati u definiranju strateških odrednica razvoja lokalne zajednice. Naglasak je stavljen na sljedeća horizontalna načela:

- ✓ nediskriminacija i
- ✓ održivi razvoj.

Načelo nediskriminacije podrazumijeva izbjegavanje svakog oblika socijalne isključenosti i nejednakog postupanja. Načelo održivog razvoja podrazumijeva zaštitu okoliša, učinkovitu uporabu resursa, ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama, bioraznolikost, otpornost na krizne situacije i sprječavanje rizika te istovremeno izbjegavanje ugrožavanja okoliša i nepovratnog gubitka neobnovljivih prirodnih potencijala. Tim za izradu strategije uzeo je u obzir navedena horizontalna načela te ih uvrstio u Strategiju u različitim fazama izrade.

8. Praćenje provedbe

Struktura odgovorna za izradu i provedbu Strategije sveukupnog razvoja Općine Orle počinje od Načelnika u planskom i operativnom dijelu. Akcijski plan i cjelokupni Program izrađivao se uz sudjelovanje članova Partnerskog vijeća te uz pomoć konzultantske kuće ML SOLUTIONS vl. Mateja Lovrić. Strateški razvojni program usvaja Općinsko vijeće kao službeni strateški dokument razvoja do 2024. godine, dok Općina Orle osigurava resurse potrebne za provedbu Strategije, odnosno Akcijskog plana, usklađuje aktivnosti ostalih dionika u provedbi definiranih mjera i projekata, priprema i provodi glavne razvojne projekte te provodi nadzor nad provedbom. Također, Općina izvještava Općinsko vijeće o provedbi Akcijskog plana i Strategije te u suradnji s drugim dionicima izrađuje nove Akcijske planove do kraja

programskog razdoblja. Implementacija zacrtane Strategije zahtjevan je posao koji će osim djelatnika Općine angažirati i vanjske stručnjake.

Osim lokalne samouprave, ostali glavni dionici provedbe Strateškog razvojnog programa Općine Orle su lokalna samouprava, poduzetnici, poljoprivrednici i društveni sektor te ostali dionici javnog sektora. Općina Orle će prilikom provedbe Akcijskog plana redovito održavati kontakte i suradnju sa svim dionicima iz javnog, privatnog i civilnog sektora, a posebice s navedenim glavnim dionicima i dionicima koji imaju veliku odgovornost u provedbi projekata Akcijskog plana.

Osnovna svrha praćenja provedbe Strateškog razvojnog programa je osigurati uspješno upravljanje razvoja. Uspostava učinkovitog sustava praćenja provedbe Strateškog razvojnog programa zahtijeva uključivanje stručnjaka i glavnih dionika provedbe. Općina Orle zadužena je za praćenje aktivnosti vezanih za provođenje Strategije, odnosno zadužena je za praćenje u kojoj se mjeri podudaraju planovi i projekti iz Strategije sa stvarnom situacijom na terenu. Sve promjene i neusklađenosti aktivnosti sa Strategijom se evidentiraju, a ukoliko su uočene značajnije razlike između planiranog i stvarnog provođenja programa, zadatak djelatnika Općine je pojasniti kako i zašto je došlo do tih razlika te o tome obavijestiti Općinsko vijeće. Nakon provedbe projekata, članovi skupine odgovorni za praćenje utvrđuju rezultate projekta i razmatraju pitanje treba li se nastaviti s aktivnostima i nakon provedbe projekta. Nakon završetka razdoblja provedbe Strateškog razvojnog programa, napraviti će se njegova evaluacija čija će se provedba zasnivati na pokazateljima definiranim na razini prioriteta.

9. Vrednovanje strategije lokalnog razvoja

9.1. Vrednovanje tijekom provedbe

Tijekom provedbe, Općina Orle će izvršiti vrednovanje/evaluaciju provedbe strateškoga okvira na polovici razdoblja provedbe, s ciljem ocjene adekvatnosti definiranog strateškoga okvira razvojnim potrebama dionika na području Općine. Plan je da evaluaciju vrši nezavisni vanjski ekspert/institucija, kako bi se dobila objektivna ocjena provedbe i preporuke za daljnje djelovanje. Općina Orle, kao nositelj i koordinator razvoja na svom području, determinirana je u ostvarenju postavljene vizije razvoja, što uključuje poduzimanje svih radnji kako bi se dostigli razvojni ciljevi.

9.2. Vrednovanje nakon provedbe

Nakon provedbe, Općina Orle će izvršiti vrednovanje/evaluaciju provedbe strateškoga okvira na kraju razdoblja provedbe, s ciljem ocjene učinaka i rezultata provedbe Strategije i njezinog Akcijskog plana. Evaluaciju će raditi nezavisni vanjski ekspert/institucija, kako bi se dobila objektivna ocjena provedbe i preporuke za naredno plansko razdoblje. Općina Orle, kao nositelj i koordinator razvoja na svom području, determinirana je u ostvarenju postavljene vizije razvoja na dugi period.

10. Strateška procjena utjecaja na okoliš

Prilog odluke o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš

11. Provedbeni dokumenti

Provedbeni dokumenti Strategije sveukupnog razvoja Općine Orle za razdoblje 2019-2024 su Akcijski i Komunikacijski plan. Izrađeni su kao posebni dokumenti i predstavljaju sastavni dio Strategije.

Akcijski plan

Akcijski plan predstavlja provedbeni dokument koji služi za operacionalizaciju i provedbu Strategije sveukupnog razvoja Općine Orle za razdoblje 2019-2024 (Strategija), a omogućuje cjeloviti pregled, strukturu te razradu svih prioriteta, mjera i aktivnosti/ projekata potrebnih za provedbu Strategije u određenom razdoblju, počevši od prve godine provedbe.

Komunikacijski plan

Komunikacijski plan ima za cilj podizanje svijesti i informiranje javnosti o ulozi i značaju Strategije za razvoj lokalne zajednice na području lokalne samouprave te će se radi ostvarivanja tih ciljeva obraćati slijedećim ciljanim skupinama:

- partnerima u izradi, provedbi i praćenju provedbe Strategije;

- dionicima u razvoju (iz svih sektora: javnog, poslovnog, civilnog i akademskog) koji sudjeluju u izradi i provedbi Strategije;
- medijima;
- široj javnosti, odnosno svim građanima na području Općine Orle, ali i šire zajednice.

Ulaskom u Europsku Uniju te sukladno navedenoj regulativi Europske komisije, Republika Hrvatska mora osigurati da su mjere informiranja i komunikacije u okviru komunikacijske strategije provedene u cilju najšire moguće medijske pokrivenosti te korištenjem raznih oblika i metoda komunikacije, na svim razinama.

12. Radna skupina i proces izrade Strategije

U svrhu izrade Strategije formirana je Radna skupina (RS), u sastavu:

1. Ervin Vujica – voditelj;
2. Dražen Podlejan – član;
3. Andrija Ščrbak – član;
4. Gordana Ščetko Hrešćek – član;
5. Renata Varžak – član;
6. Renata Đurašin – član;
7. Sanja Cesarec – član.

13. Popis tablica

Tablica 1. Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima, popis 2011.....	24
Tablica 2. Stanovništvo staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi, starosti i spolu, popis 2011.	25
Tablica 3. Zaposleni prema zanimanju, starosti i spolu, popis 2011.	27
Tablica 4. Zaposleni prema područjima djelatnosti, starosti i spolu, popis 2011.	29
Tablica 5. Stanovništvo prema glavnim izvorima sredstava za život i spolu, popis 2011.....	32
Tablica 6. Popis aktivnih udruga na području Općine Orle	50
Tablica 7. Popis najznačajnijih aktivnih pravnih osoba na području Općine Orle	55
Tablica 8. Broj poljoprivrednih gospodarstava prema tipu i spolu nositelja/odgovorne osobe na dan 31.12.2018. godine	57
Tablica 9. Prikaz broja i površine ARKOD-a po naseljima i vrsti uporabe poljoprivrednog zemljišta na dan 31.12.2018.	58
Tablica 10. Brojno stanje domaćih životinja na dan 31.12.2018. godine	58
Tablica 11. Tražene kulture na Jedinstvenom zahtjevu iz 2019.....	59
Tablica 12. Pregled cesta u Općini Orle.....	65
Tablica 13. Pregled vatrogasnih domova za smještaj udruga dobrovoljnih vatrogasaca i profesionalnih vatrogasnih postrojbi	68
Tablica 14. Ostali objekti komunalne infrastrukture u Općini Orle.....	68
Tablica 15. Pregled trafostanica	69
Tablica 16. Popis zelenih otoka u Općini Orle sa popisom otpada koji se prikuplja u njima..	72
Tablica 17. Strateški ciljevi razvoja Općine Orle	84
Tablica 18. Objašnjenje strateških ciljeva razvoja Općine Orle	84
Tablica 19. Prioriteti i mjere Strateškog cilja 1	86
Tablica 20. Prioriteti i mjere Strateškog cilja 2.....	88
Tablica 21. Prioriteti i mjere Strateškog cilja 3.....	90

14. Popis slika

Slika 1. Smještaj Općine Orle unutar Zagrebačke županije	11
Slika 2. Narodna nošnja i običaji	13
Slika 3. Krajoblik Općine Orle.....	14
Slika 4. Naselje Bukevje	15
Slika 5. Selce	16
Slika 6. Naselje Veleševac	17
Slika 7. Znamenitosti Općine Orle	19
Slika 8. Položaj Općine Orle	21
Slika 9. Područna škola u Bukevju.....	33
Slika 10. Područna škola u Veleševcu.....	34
Slika 11. Dan sv. Bartola u Općini Orle.....	36
Slika 12. Narodna nošnja	37
Slika 13. Narodni običaji.....	39
Slika 14. Posavski konj	40
Slika 15. KUD „Slavuj, Bukevje.....	44
Slika 16. KUD „Veleševac“	45
Slika 17. Župna crkva svetog Petra apostola u Veleševcu	46
Slika 18. Kapela sv. Tri Kralja u Orlima.....	47

15. Popis shema

Shema 1. Organigram jedinice lokalne samouprave – Općina Orle	78
---	----